

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.

Računi pri poš. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praha čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Narodna značka 20.— Din.
za tiskanje 40.— Din.

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor, Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje, Kocenova ul. 8. Telefon št. 100.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Oglasno reklamo

za velesajmske dneve naročite že med tednom.
Za uspeh jamči velika razširjenost „Jutra“.

Mali oglasnik ima danes 405 ponudb in po-
upraševanj.

Brüning ostane

Danes dopoldne se bo vršil odločen sestanek med
Hindenburgom in dr. Brüningom — Vprašanje izpo-
polnitve vlade v ospredju

Berlin, 28. maja, r. V borzih krogih so se včeraj in danes širile vesti o skorajšnji ostavki državnega kancelarja dr. Brüninga. Navajale so se že celo imena njegovih naslednikov. Glede na te vesti ugotavlja Wolfov urad, da so popolnoma neosnovane. V daljšem komunikatu naglašajo, da vsi razlogi govorijo za to, da ostane kancelar dr. Brüning še nadalje na svojem mestu. To potrjuje tudi rezultat razgovorov, ki jih je imel državni podtajnik dr. Meissner v Neudecku s predsednikom republike Hindenburgom, ki je izrazil gotovo željo, nanašajočo se na izpolnitev vlade in na stizacijo nove zasilne uredbe. Ze samo dejstvo, da je državni podtajnik dr. Meissner sporočil državnemu kancelarju dr. Brüningu te želje, se lahko smatra za dokaz, da nihče ne misli na krizo vlade in odstop dr. Brüninga. Vlada bo sedaj skušala prilagoditi zasilno uredbo željam predsednika republike. Hindenburg želi predvsem, da se v tej uredbi določi močna pravna zaščita proti izkoriščanju posestev za naseljevanje, da se ne zniža vojna renta in da se socialne dajatve primerno reformirajo. Kar se tiče izpolnitve vlade, polaga predsednik republike posebno važnost na to, da pride za notranjega ministra osoba močne roke in velike avtoritete. To potrebo je naglasil tudi državni kancelar dr. Brüning, ki vztraja na tem, da notranje ministristvo po vedno gostejših izgrelih komunistov, brezposelnih in stavkovskih prevzame moč, ki bi jo znal ščititi državno avtoriteto. Podrobno se bo o tem razpravljalo na jutrišnjem sestanku med državnim kancelarjem in predsednikom republike, ki se danes povrne v Berlin. V poučilih krogih ne dvomijo o tem, da bo ta sestanek samo znova potrdil zaupanje, ki ga uživa doktor Brüning.

Berlin, 28. maja, d. Kakor je bilo že javljeno, bo odločitev o prenosu Brüningove vlade pada v razgovoru, ki ga bo imel državni predsednik Hindenburg jutri dopoldne z dr. Brüningom. Sedaj je tudi postala znana namera, da bi se imenoval za činu najstarejši nemški general in četni poveljnik general Hasse za Gronnerjevega naslednika v vojnem ministristvu. General Hasse je v 61. letu starosti ter je izšel iz starega generalnega štaba. Ze po vojni je bil načelnik oddelka v vojnem ministristvu ter je bil več let poveljnik vzhodnih čet. Ako bo v resnici imenovan za vojnega ministra, bo bržkone general Schleicher zapustil vojno ministristvo ter se vrnil v četno službo. V tem primeru bo bržkone prevzel poveljstvo berlinskega vojnega okrožja. Odhod generala Schleicherja iz vojnega ministristva bi bil velikega pomena, ker bi bil dokaz, da se mu je sicer posrečilo odstraniti Gronnerja iz vojnega ministristva, da pa je pri tem tudi sam moral oditi z mesta svojega dosedanjega dela. Z gotovostjo se more skoro smatrati, da se bo državni predsednik Hindenburg zavezal za drž. kancelarja in se uprli vsem intrigam, ki imajo za namen padec sedanjega državnega vlade in ki so se pričele z odstranitvijo Gronnerja iz vojnega ministristva.

Dočim je bila vest, da bo župan v Leipzigu dr. Gerdeler prevzel ministristvo za gospodarstvo, demantirano, pišejo sedaj listi o načrtu, po katerem je dr. Gerdeler določen za notranjega ministra na mestu generala Gronnerja. »Vossische Zeitung« poroča, da je pričakovati tudi odstopa ministra za prehrano Schieleja in imenovanja ministra Schlange-Schöningena na njegovo mesto.

Prpriprave za lausannsko konferenco

Tri rešitve za ureditev reparacijskega vprašanja — Angleški demanti o nameravani odgoditvi reparacijske konference

Pariz, 28. maja, g. O lausannski konferenci, ki se bo pričela dne 16. julija, objavlja predsednik zunanje komisije v senatu, Henry Beranger, v reviji »Revue de Paris« članek, v katerem smatra tri rešitve za možne, in sicer: popolno črtanje vseh dolgov, enakomerno znižanje dolgov ali pa nov splošni moratorij. Svetovno gospodarstvo je padlo za približno 30 odstotkov, in to naj bi bila količina, za katero bi se mogla znižati v haaski pogodbi določena plačila. Morda pa bi bil ta znesek za Nemčijo previsok, tako, da se tudi v tem primeru ne bi bilo mogoče izogniti nadaljnjega moratorija. Beranger želi, da bi ostali vsaj dve tretjini brezpopojnih obrovov Nemčije, to je približno 440 milijonov zlatih mark, v veljavi. Pri tem ne gre toliko za denar, temveč v mnogo večji meri za načelo ohranitve pogodb. Če bi se glede tega ne bilo mogoče zediniti, bi pač ne preostalo drugega kot izbrati peletni moratorij.

London, 28. maja, č. Na evropskem kontinentu razširjene vesti, po katerih sta angleška in francoska vlada sklenili, da bosta izjavili odgovodite lausannske konference po sedmih dneh njenega poslovanja, so docela neosnovane. Med Parizom in Londonom o lausannski konferenci sploh še ni bilo govora, ker nova francoska vlada še ni sestavljena. Angleška vlada bo skušala dose-

či na lausannski konferenci praktične uspehe in je zato potrebno, da se tehnična vprašanja po splošni debati na lausannski konferenci proučijo v posebnih odborih.

London, 28. maja, AA. Iz Ženeve poročajo, da so zainteresirani krogi predlagali, naj bi se voditelji glavnih evropskih držav sestali k zasebnim razgovorom še pred formalno sejo lausannske konference. Tega sestanka naj bi se udeležili tudi zastopnik Zedinjenih držav Hugh Gibson. Po mnenju teh krogov ni izključeno, da bi ta sestanek uspel in da bi na njem dosegli državniki soglasje.

Macdonald je telefonično konferiral s Stimsonom o lausannski konferenci.

London, 28. maja, č. Minister za zunanje zadeve John Simon je včeraj na zborovanju liberalne stranke izrazil mnenje, da je treba nadaljevati politiko zaščitnih carin. V drugem delu svojega govora se je omejil na zunanje-politična vprašanja in je izjavil, da bi bilo treba s pomočjo pogodb praktično in povsod enako znižati vojne izdatke. To znižanje bi znatno pospešilo blagostanje na svetu. V zvezi z lausannsko konferenco je omenil, da ljudje jako točno razlikujejo normalno trgovino in denarni promet od neznosnih reparacijskih plačil in vojnih dolgov.

Nemčija utrjuje vzhodno mejo

Narodno-socialistični prevratni nameni v Gdanku — Francosko svarilo Nemčiji

Berlin, 28. maja, d. V Vzhodni Prusiji grade sedaj v takozvanem heilsberskem trikotu, ki ga tvorijo mesta Königsberg, Sensburg in Marienburg, nove utrdbe. Poljski listi naglašajo, da je po verzajski pogodbi Nemčiji prepovedano graditi po l. 1919, ob poljski meji utrdbe, nemško vojno ministristvo pa izjavlja nasprotno, da je na podlagi pogodb med nemško vlado in poslaniško konferenco iz l. 1924, Nemčiji dovoljeno napraviti na vzhodni in južni meji Vzhodne Prusije gotove utrdbe.

Pariz, 28. maja, d. »Temper« opozarja nemško vlado na posledice, ki bi jih mogel imeti kak narodno - socialistični prevrat v Gdanku. Pri tem izraža bojazen, da ne

bi neredne narodno - socialistične organizacije skupno z nacionalisti v Gdanku izvršile slično dejanje, kakor ga je D'Annunzio sivočasno na Reki, ter postavile Evropo na proglasitvijo priključitve Gdanska k Nemčiji pred izvršeno dejstvo. Po čl. 102, verzajske pogodbe je Gdansk postavljen pod direktno varstvo Društva narodov, vsled česar zaradi morebitnega konflikta v njem ne bi bili Nemčija in Poljska pravno prizadeti. Zato se morajo države članice Društva narodov baviti takoj s to zadevo, dolžnost nemške vlade pa je, da z vsem svojim vplivom prepreči narodno - socialistično rovarjenje v Gdanku.

rudarskih poglavarstvih v Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu in Splitu. Rok za prijavo je do 20. junija.

Ameriške matere na francoskih bojiščih

Verdun, 28. maja AA. Semkaj je prispela prva skupina ameriških mater in vdov, ki romajo na nekdanja ameriško-nemška bojišča.

Rudarska štipendija za Ameriko

Beograd, 28. maja AA. Rudarska šola v Goldenou (Colorado, USA) podeli štipendijo enemu jugoslovenskemu študentu. Štipendija obstoji v tem, da študent ne plača šolnine in laboratorijskih prispevkov vsa 4 leta šolanja, kar predstavlja vrednost 1000 dolarjev. Zainteresirani študenti dobe podrobne informacije v rudarskem oddelku ministristva za gozdove in rudnike ali pri

VELIKI KOMUNISTIČNI IZGREDI V ZAPADNI NEMČIJI

Po številnih mestih zapadne Nemčije so vršili včeraj krvavi spopadi med komunisti in policijo — Odmev pruskih dogodkov v Avstriji — Streljanje med socialisti in hitlerjevci pri Inomostu

Köln, 28. maja, g. Nemiri, do katerih je prišlo po bitki v pruskem deželnem zboru v številnih mestih v zapadni Nemčiji, se še vedno niso polegli. V noči na danes je prišlo ponovno do težkih pretepov in streljanja, ki se je v teku dopoldneva med komunisti in narodnimi socialisti ter policijo ponavljalo v raznih mestih. Najbolj burni so bili dogodki v Düsseldorfu in Wuppertalu. V Düsseldorfu so komunisti sprejeli policijske oddelke, ki so se pojavili na cestah, da bi napravili red, s točo cvetličnih loncev in kamenja. Z obeh strani so padali tudi streljani na obeh straneh je bilo precej oseb hudo in lahko ranjenih. Števila poškodovanih še ni bilo mogoče točno določiti, ker so se nemiri nadaljevali tja do popoldanskih ur. Pri tem je bilo pobitih nešteto šip in v drobce so šla tudi številna izložbena okna velikih trgovin. V Wuppertalu so spravili komunisti policijo s prirejanjem izredov v neko ozko ulico, kjer sicer ni bilo videti žive duše, a se je na policijo nenadoma vsul dež krogel iz pištol in karabink. Stražniki so bili prisiljeni, da so istotako pričeli streljati, pri čemer je bil neki civilist ubit, mnogo drugih pa ranjenih. Tudi med policijo je bilo nekaj oseb ranjenih. Končno je prispel v ulico oklopni avtomobil, ki je preplašil napadalce. Demonstranti so skušali zgraditi na nekaterih mestih barikade, vendar pa jim je policija to preprečila in jih končno razpršila.

Tudi v Barnemu, Elberfeldu in Reimscheidu je prišlo do velikih izredov radikalnih elementov, pri katerih je morala opetovano posredovati policija. Včeraj in danes je bilo v teh krajih aretiranih 410 oseb. Policija je povsod v najstrožji pripravljenosti. Berlin, 28. maja, AA. Atentati in politični spopadi so dnevi pojavi po vsej Nemčiji. V Chemnitzu sta dva neznanca napadla podpredsednika saškega deželnega zbora, ko se je hotel vrniti v svoje stanovanje in svojo žrtev do krvi pretepla. Žena napadenega je takoj poklicala policijo. Ko pa so stražniki prišli, sta napadalca že izginila. V Stettinu so brezposelnih delavci, najbrže komunisti, napadli več živiliških trgovin, razbili okna in plenili. Stražniki so prišli več izgrednikov. V glavnih ulici v Magdeburgu so komunisti napadli gruč narodnih socialistov in ranili dva nasprotnika s strelji in noži. En stražnik je bil ranjen. V Remscheidu na Westfalskem je bilo več oseb ranjenih s strelji, aretiran pa ni bil nihče.

Včeraj in danes je bilo v teh krajih aretiranih 410 oseb. Policija je povsod v najstrožji pripravljenosti.

Berlin, 28. maja, AA. Atentati in politični spopadi so dnevi pojavi po vsej Nemčiji. V Chemnitzu sta dva neznanca napadla podpredsednika saškega deželnega zbora, ko se je hotel vrniti v svoje stanovanje in svojo žrtev do krvi pretepla. Žena napadenega je takoj poklicala policijo. Ko pa so stražniki prišli, sta napadalca že izginila.

V Stettinu so brezposelnih delavci, najbrže komunisti, napadli več živiliških trgovin, razbili okna in plenili. Stražniki so prišli več izgrednikov.

V glavnih ulici v Magdeburgu so komunisti napadli gruč narodnih socialistov in ranili dva nasprotnika s strelji in noži. En stražnik je bil ranjen.

V Remscheidu na Westfalskem je bilo več oseb ranjenih s strelji, aretiran pa ni bil nihče.

Hitlerjevski izgredi pri Inomostu

Inomost, 28. maja, d. V vasi Höttingu pri Inomostu je prišlo sredi do krvavih spopadov med narodnimi socialisti in socialistimi demokratki, ki so se čutili izzivane, ker so narodni socialisti priredili tamkaj svoj propagandni shod. Socialisti demokratki so zato napovedali svoj shod za isto uro v istem lokalu in ko je prišlo 160 narodnih socialistov iz Inomosta v strnjemih vrstah, so res našli zborovališče že zasedeno. Razvil se je takoj pretep, v katerem so se obmetavali z vrčki, stoli in kamenjem nato pa tudi med seboj obstrlevali in napadali z noži. V par minutah je bilo na obeh straneh mnogo ranjenecv. Vodja napadal-

nega oddelka narodnih socialistov Cora je bil zaboden v ledvice, 62 letni član narodnega oddelka Fink pa v prsa ter je kmalu podlegel poškodb.

Po hudi borbi se je narodnim socialistom posrečilo iztisniti socialne demokrate iz dvorane. Mnoge so pometali kar skozi okna pri čemer so razbili vse šipe in tudi demoralizirali vso opravo v dvorani, ki je bila vsa okrvavljena. Socialni demokratki so nato napadli zborovališče od vseh strani in se je orožnikom le s težavo posrečilo, da so jih potisnili nazaj. Pri tem je bil ranjen tudi eden izmed orožnikov. Okoli 9. zvečer so se narodni socialisti zaprli v dvorano, ki so jo socialni demokratke oblegali. Čez dobro uro je prispel bataljon vojaštva, ki je izpraznil vse ceste in mobilizirana je bila tudi vsa policija v Inomostu. Okoli 11. zvečer je nastal še precejšen mir, ko so se nenadoma pojavili oddelki Heimwehra. Mnogoč je to silno razkazilo. Prodrla je policijski kordon ter hotela napasti prvi manjši oddelki Heimwehra, ki pa mu je takoj priskočila tudi policija na pomoč in ga rešila iz skrajno nevarnega položaja. Heimwehr se je nato umaknil na drugo stran Inna.

Reševalna družba je prepeljala v bolnico v Inomostu 36 ranjenecv, med njimi nekaj hudo poškodovanih, okoli 50 ranjenecv pa so obvezali v ambulanci. Ogrožena množica je napadla in poškodovala tudi reševalne vozove. Šele ob pol 12. ponoči so bile ceste toliko izpraznjene, da so mogli narodni socialisti oditi in Höttinga.

Liniz, 28. maja, d. Narodni socialisti so sredi skilicali v ljudskem vrtu shod, ki pa so ga socialni demokratki razkazali. Prišlo je do velikih izredov, ki jih policija ni mogla preprečiti, ker je bila preslaba. Pri spopadih je bilo hujše ranjenih 15 do 20 narodnih socialistov, ki so jih prepeljali v bolnico. Nekateri so v smrtno nevarnost.

Major Pabst zopet na Dunaju

Tajni posveti med voditelji Heimwehra in odposlanci rimskih fašistov — Rim zahteva dejanj

Dunaj, 28. maja, r. Listi poročajo, da se že delj časa mudi na Dunaju znani major Pabst, ki je bil sivočasno zaradi protidržavnega rovarjenja izgnan iz Avstrije. Organ socialnih demokratov »Arbeiter Zeitung« obširno komentira bivanje majorja Pabsta na Dunaju in poroča med drugim, da je imel v sredo popoldne dolgotrajen sestanek z vrhovnim voditeljem avstrijske Heimwehr knezom Starhemborgom. Včeraj se je vršila na Dunaju seja vodstva Heimwehra, na kateri je bilo sklenjeno, da se mora glavna akcija Heimwehra prenesti s političnega zopet na vojaško polje. »Arbeiter Zeitung« zatrjuje v zvezi s tem, da je major Steidle posetil včeraj ministra javne varnosti g. Acha in ga obvestil o sklepu Heimwehra.

List zlasti podrtava sestanke, ki jih je imel v teku včerajšnjega dne major Pabst v tiskovnem oddelku italijanskega poslanstva na Dunaju in zatrjuje, da je izven vsakega dvoma, da obstoja tesna zveza med avstrijsko Heimwehr, italijanskimi fašisti in madžarskimi legitimisti.

Istotako s majorjem Pabstom sta se mudila na Dunaju tudi dva fašistična odposlanca in sicer voditelj fašističnih napadalnih čet Scora, ki je imel dolg sestanek s knezom Starhemborgom, in fašistični narodni poslanec Coselsch, ki je imel več sestankov s parlamentarnim voditeljem Heimatbloka, narodnim poslancem Heimstätterjem. »Arbeiter Zeitung« naglašajo, da

so vsi ti poseti in sestanki skrajno sumljivi in vprašuje, ali se ne pripravljajo mor da nove veleizdajalske mahinacije proti avstrijski republiki.

Dočim sede zastopniki Heimwehra v vladi, konspirirajo voditelji Heimwehra s inozemstvom. Znano je, naglašajo list dalje, da imajo tudi hitlerjevci dobre zveze z Mussolinijem. Znano pa je tudi, da so v Italiji zelo nezadovoljni s položajem v taborn avstrijskih fašistov in z razcepitvijo Heimwehra. Italijanski fašisti ne žele, da bi denar, ki so ga žrtvovali za heimwehrovski pokret, propadel brez vsake koristi. Zaradi tega se s Italijanske strani zahteva, naj avstrijski fašisti opuste vse svoje osebne spore in se združijo v skupno akcijo. Iz Rima pritiskajo tudi na to, da bi prišlo do tesnejšega sodelovanja med Heimwehrom in narodnimi socialisti. Ker tako eni, kakor drugi žive od italijanskega denarja in so odvisni od nadaljnje naklonjenosti in podpore fašizma, je dokaj verjetno, da se bodo uklonili tej zahtevi Rima. Da do tega zblizanja dosedaj še ni prišlo, je pripisovati samo pretiranim osebnim ambicijam in osebnim sporom med voditelji avstrijskega fašizma. Na koncu naglašajo »Arbeiter Zeitung«, da je vsekakor značilno, da istotako, ko vladata v Avstriji gr. Rintelen in Jankonec, knez Starhemborg in major Pabst prodajata Avstrijo onim fašistom, ki so zaslužili nemški življenj na Južnem Tirolskem.

Politični položaj na Japonskem

Nezadovoljstvo z novo vlado — Važna izjava japonskega poslanika v Berlinu o razmerju z Rusijo

Tokio, 28. maja, d. Pri objavi imenovanja nove vlade, je vzbudilo veliko pozornost, da je general Araki prevzel ponovno vojno ministristvo. Nacionalisti so z novo vlado zelo nezadovoljni ter ugotavljajo, da je še mnogo bolj liberalna kakor prejšnja, da nima značaja narodne edinosti, temveč samo za silo skrapne koalicije. Zato ne veruje v Tokiju nihče, da bo ta vlada dolgo časa trajala.

Nova vlada izjavlja, da ne namerava spreminiti dosedanje japonske zunanje politike. Obenem poudarja, da bo odklonila ruski predlog za sklenitev pakta o nenapadanju, ker po mnenju vlade zadostajo obstoječe pogodbe za ureditev odnosov med Rusijo in Japonsko in ni vzroka za sklenitev posebne pogodbe o nenapadanju.

London, 28. maja, d. Reuter poroča iz Tokija, da bo po informacijah iz oficijelnih krogov nove japonske vlade vodila zunanjo politiko z bolj liberalnih vidikov kakor pa prejšnja. Finančna politika bo nasprotno v splošnem ostala ista. Japonski parlament se bo sestel 1. junija k izrednemu zasedanju, na katerem bo prečitana vladna izjava. Parlament ima nadalje sprejeti državni proračun in razne važne finančne zakone.

Moskva, 28. maja, d. Listi prinašajo poročila iz Berlina, po katerih je imel spričo senzacionalnih vesti nemškega časopisja o

nevarnosti japonske - ruske vojne, zastopnik japonske družbe v Nemčiji z japonskim poslanikom v Berlinu Obalo razgovor, v katerem je poslanik izjavil:

Japonska vlada je vedno vneta skrbela za to, da se spoštujejo pravni interesi Sovjetske unije v Mandžuriji in da se ne oškodujejo. Japonska vlada je ponovno izjavila sovjetskij, da je edini namen operacij japonskih čet v severni Mandžuriji varstvo krajevnih japonskih oblasti in da ne zasledujejo nobenega drugega cilja. Prepričani smo, da je tudi sovjetska vlada spoznala prave namene japonske vlade in da nima v tem pogledu nobenega nezaupanja proti Japonski. Iz drugih virov se kljub temu razširjajo zlonamerne vesti o dozdnevni neposredni nevarnosti spopada med Sovjetsko unijo in Japonsko. Pravi namen teh vesti more biti samo v tem, da se pomaga do tega zlonamerno zaželenega spopada, ker se hoče rbariti v kalnem.

Karambol dveh parnikov

New York, 28. maja, s. Na višini otoka Block (Rhode Island) sta včeraj v gosti megli trčila parnika »City of Chattanooga« in »Greclanc«. Parnik »Greclanc« se je potopil. Štiri mornarje parnika »Greclanc« pogrešajo.

Nastopna avdiencia novega francoskega poslanika

Beograd, 28. maja, p. Danes dopoldne je bil sprejet v dvorcu na Dedinju v nastopni avdienci novi francoski poslanik na našem dvoru g. Emile Naggiar, ki je pri tej priliki izročil svoja akreditivna pisma. Avdiencia je trajala 1 uro. Po avdienci je g. poslanik izjavil novinarjem, da ga izredno veseli, da je bil imenovan za izrednega poslanika in pooblaščenega ministra francoske republike v Jugoslaviji, s katero veže Francijo tesno prijateljstvo. Prizadeval si bo, da odnosa med obema državama in narodom še bolj poglobi.

Protifašistična demonstracija v madžarskem parlamentu

Budimpešta, 28. maja, p. Sredi je prišlo v madžarskem parlamentu do protifašističnih demonstracij. Ko je predsednik vlade grof Karoly sporočil, da je Italija poklonila Madžarski kot nadomestilo za pone srečeno letalo »Pravica za Madžarsko« novo veliko vojno letalo italijanske vojske, je priredila večina burne ovacije za Mussolinija. Socialni demokratje pa so protestirali proti takemu poveljevanju, naglašujoč, da vidijo v tem samo poskus Italije, da bi se madžarskemu delavstvu in kmečkemu prebivalstvu, ki trpi največje pomanjkanje, nametalo peska v oči. Zaradi tega ugovora je prišlo med vladno večino in opozicijo do hudega prerakanja, ki mu je napravil predsednik konec s tem, da je sejo zaključil.

Odškodnina za železniške atentate v Jugoslaviji

Dunaj, 28. maja, AA. Listi poročajo, da se je včeraj na Dunaju sestala mednarodna komisija za razporeditev železniških vozov. Komisija je razpravljala tudi o odškodnini v znesku 10 milijonov dinarjev, kolikor znaša škoda, povzročena o priliki atentatov na vozove v Jugoslaviji. Jugoslavija je izjavila, da je treba to škodo razdeliti na vse države, kjer so bili atentati pripravljani in kjer so spravili razstreliva v vozove. Avstrijski zastopniki so naglašali, da po dosedanjih uradnih ugotovitvah in po določbah mednarodne vozovne službe zahteve Jugoslavije niso upravičene. Zato bo komisija to vprašanje premotrila vnovič v jeseni.

Anglija kupuje zlato
London, 28. maja, č. V krogih Cityja govorijo, da je angleška banka v zadnjem času nakupila večjo količino zlata. Finančni krogi tolmačijo to akcijo kot polizkus, da se Anglija povrne k zlatemu standardu.

Mednarodni šahovski turnir na Slovaškem

Bratislava, 28. maja, g. Dne 11. junija se bo v slovaškem zdravilišču Sliac pričel mednarodni šahovski turnir, katerega se bodo udeležili šahisti: Bosoljubov, Rubinstejn, Spielmann, dr. Vidmar, Canal (Peru) Flohr, Maroczy, dr. Treybal, Walter in še dva druga velemejstra, s katerima pogajanja še niso končana.

K odstopu župnika Barleta

V četrtkovni številki »Jutra« smo objavili sporočilo župnika g. Janka Barleta, da odloga mandat narodnega poslance. V svojem komentarju k temu dogodku smo ugotovili, da g. Barle v svoji ko- rečnosti in skromnosti sicer odklanja vsako izjavo o vzroku svoje odločitve, da pa kažejo vse okoliščine, zlasti dosedanje javno delovanje g. Barleta, da njegov odstop ni prostovoljen, temveč da se je moral g. župnik vdati pritisku svojih predpostavljanih. V nadaljnjih izjavah smo opozorili še na grdo gonjo, ki so jo gotovi ljudje vodili proti g. Barletu, in pa na splošno znano dejstvo, da doslej izvrševanje poslanskega mandata in sploh politično delovanje duhovnikov, tudi onih v dušebrižniški službi, pri nas ni bilo nikdar povod intervencij nadrejenih cerkvenih funkcionarjev.

Na ta naša dostojna in zmerna izjava je odgovoril včerajšnji »Slovenec« s člankom, v katerem nas po svoji stari navadi zmerja in nam podtika stvari, ki jih iz našega komentarja ni mogel nihče razbrati. Saj pravi, da smo napisali »nizkoten napad na cerkvene kroge«, in nam celo očita »običajno denunciacijo cerkvenih oblasti«. »Slovenec« pač zopet enkrat računa na to, da njegovi čitatelji niso brali našega članka in da bodo zato slepo verjeli njegovim neutemeljenim trditvam. Teh metod je slovenska javnost že vajena in tudi nas ne razburja.

Bolj zanimivo in značilno pa je, kar je napisal »Slovenec« o stvari sami, torej o resignaciji župnika g. Barleta. Tako-le pravi:

»Državna oblast je že pred kandidaturom stavila vse svoje funkcije, ki so hoteli kandidirati, pred izbore: ali državna služba ali poslanski mandat. Smatrala je, da človek hkrati v eni osebi ni združljivo. Mi smo, da je tako prav in v redu. Popolnoma na istem stališču pa stoji tudi cerkev, ker je zelo težko dobro izvršiti dušpastirsko službo in biti istočasno poslanec v parlamentu in vrediti politiko. Ako je kljub temu župnik pri sv. Jakobu v Ljubljani šest mesecev v svoji osebi združeval ob funkciji, je s tem podan ravno nasproten dokaz, kakor pa bi to hotelo »Jutro«: dokaz o izredni občinstvi cerkvenih krogov. G. Barle je imel časa dovolj, da je izbral med mestom župnika in mestom poslance. Zopet si namreč ne moremo misliti, da bi g. Barle, ki gotovo pozna cerkvene predpise, kanil ob mestu hkrati opravljati, če se je končno vendarle odločil, da ostane rajši župnik in odloži poslanski mandat, se ni, da bi ga zato proglasili kot žrtve teorije in narodnega mučenja. Da se je g. Barle

rajši odločil za župnikovanje, je imel gotovo zelo tehtne razloge. Neutajljivo dejstvo je, da je g. Barle napisal odpoved na poslanski mandat prej, preden je dobil poziv od nadrejene cerkvene oblasti.

Sprito teh dejstev naj slovenska javnost sama presodi in oceni častniškarsko, predvsem pa moralno vrednost »Jutrovega« pisanja.

Pravniki, ki dobro poznajo tudi cerkveno pravo, nam zatrjujejo, da ne vsebuje nikakih določb, ki bi duhovnikom v dušebrižniški službi zabranjevale izvrševanje poslanskega mandata. Sicer pa govore dovolj jasno splošno znana dejstva. Pri vsakih volitvah so bili v slovenskih krajih izvoljeni v parlament tudi župniki. Izvrševali so svoje poslanske mandate in obenem nemoteno obdržali svoje župnije. In še danes ni bil g. Barle edini župnik v Narodni skupščini; med narodnimi poslanci so še vedno župniki iz drugih škofij Jugoslavije in nihče še ni bil postavljen pred odločitev, da se mora odreči ali mandatu ali pa župniji. Ako bi bilo torej res, kakor trdi »Slovenec«, da je moral g. Barle odločiti svoj mandat, ker tako zahtevajo cerkveni predpisi, potem je pač očitno, da se ti predpisi drugače tolmačijo in izvajajo v ljubljanski škofiji kakor v drugih škofijah države. Med njimi je tudi zagrebška nadškofija, katere poglavar je najvišji katoliški cerkveni dostojanstvenik v Jugoslaviji in ki torej gotovo nima pazi, da se cerkveni predpisi ne kršijo. Ako bi držala »Slovenčeva« trditev, pa je tudi jasno, da se cerkveni predpisi v ljubljanski škofiji tolmačijo in izvajajo danes drugače kakor so se pred nekaj leti, ko so bili med poslanci takratne SLS tudi aktivni župniki.

To je ena stran »Slovenčevega« odgovora. Druga stran pa je ta, da hoče »Slovenec« vzbuditi vtis, da je g. Barle prostovoljno odložil svoj mandat. Pač zato, ker smo mi izrazili drugačno mnenje, nam očita »nizkoten napad na cerkvene kroge« in »običajno denunciacijo cerkvenih oblasti«. V isti sapi pa v mastno natisenjenem stavku sam priznava, da je g. Barle vendarle »dobil poziv od nadrejene cerkvene oblasti«.

Pač slabo mnenje o inteligenci svojih čitateljev morajo imeti gospodje okrog »Slovenca«, ako se jim upajo servirati take stvari in se nato še izročati sodbi javnosti. Naravnost izjavljamo in drzno pa je, da pri tem govorijo še o javni morali. Res, koristno in potrebno je, da vsa poštena slovenska javnost o takih pojavih razmišlja in sodi.

Vojna nevarnost na Tihem oceanu

V napetost na Daljnem vzhodu, ki traja nepretrgano že od lanske jeseni, je umor japonskega premijera Inukaja prinesel še grenki občutek, da je vojna na Tihem oceanu in ob njegovih obalah neizbežna. Razburjenje v Evropi je bilo bolj sekundarnega značaja in je izhajalo iz bojazni, da bi spopad z vso gotovostjo zavlekel v krvavi konflikt tudi države, ki na spornem ozemlju niso toliko zainteresirane, kakor protagonisti te borbe Rusija in Japonska. Zato pa je samoumevno bilo vznemirjenje v Rusiji tem večje, saj bi bil prvi udarec japonskega napadalnega imperija namenjen proti njej in proti slabotnemu vzhodnoazijskemu krilu ogromne Sovjetske unije.

Znano je, da soveti nečesto vojne, ne morda iz kakih idealističnih načel, marveč zaradi stanja v državi, nahajajoč se v nemirnem presnavljanju na čisto novi podlagi, ki ni preizkušena niti za mirno dobo, kaj šele za primer vojne. Evropi je še dobro v spominu, kako je Moskva že ob prvem opasnem grmenju na Daljnem vzhodu mrzlično ponujala pakete o nenapadanju Poljski, Rumuniji in Japonski. Sovjetska diplomacija je hitela, da zamaši vrzeli, ki so ostale iz nedavnih let, ko je Kominterni smatrala ta odprta vprašanja za vrata. skozi katera se bo dvignil komunizem na pohod v Evropo. Moskva se je naenkrat zavedala, da mora pri takem stanju stvari začeti voditi rusko politiko in se vsaj začasno odovedati sanjam o svetovni revoluciji. Japonska o zaključitvi pogodbe o nenapadanju z Rusijo ni hotela nikoli niti slišati, pač pa je naslavljala v Kremli odkrite grožnje, da če bo razločevala med Kominterni in med SSSR, ako se bodo na ozemlju otoškega cesarstva kazali pojavi, ki bi dali sklepati na to, da hočejo soveti s komunistično propagando izsiliti nenapadni pakt.

Dokler je bila mikadova vojska zaposlena pri Sanghaju, je bila pisava sovjetskih listov precej samozavestna, po likvidaciji Vuzunga pa se je položaj bistveno izpremenil. Rusija je stala spet sama in samozavest se je morala umakniti trezni preudarnosti. »Izvestia«, glasilo sovjetske vlade, so v svojih člankih o položaju ob Tihem oceanu začela obravnavati Mandžurijo kot samostojno državo, kar je vzbudilo splošno pozornost, ker je značilo to neoficijsko priznanje političnega stanja, ki ga je ustvarila japonska zaseda. Celo uradno priznanje bi ne bilo tako slaba politična poteza, dala bi se soveti s tem odrekli ruskim gospodarskim interesom na mandžurskih tleh, kajti sprito možnosti, da izgubi Rusija Vladivostok. Pomurje in Vzhodni Sibirijo bi bila mandžurska žrtve z železnico vred le malenkostnega pomena. Seveda pa je veliko vprašanje, ali bi slah kakšnokoli žrtve lahko ustavila pohod japonske pohlepnosti.

Japonci so dobri računarji in hočejo izrabi ugodno konstelacijo, da si zagotovijo izključno gospodstvo nad znatnim delom Vzhodne Azije. Račun je preprost: Rusija je slabotna, velesile so nesložne in Amerika je v gospodarski krizi. Vrh tega se da Azija na japonskem otočju paralizirati samo z udarcem na ven; vojna bi odstranila brezposelnost, znaga pa bi odprla japonskim masam nova kolonizacijska in japonskemu kapitalu nova ekspluatacijska področja. Bišči ministrski predsednik Inukai je postal žrtve prav teh težni in zato skoro od dvoma, da bo sedanja Saitova

vlada ta pokret še pospeševala, ne pa ovirala.

Kakšne so šanse Rusije in Japonske za primer oboroženega spopada? Mednarodni vojaški strokovnjaki so si edini v tem, da je oskrbovanje ogromnih armad za obe strani združeno z enakimi težavami. V kolikor bi Japonci ne bili kos preskrbi s hrano iz domačih zalog, v toliko tudi soveti ne bi mogli zadovoljiti svojih čet z ozirom na sedanje slabo stanje prehrane in železniškega prometa v Rusiji. Koncem koncev bi odločala vrtilna čet in sposobnost vodstva. Kolikor morejo strokovnjaki soditi po današnjem stanju, mislijo, da si Japonska in Rusija v tem pogledu držita ravnotežje. Japonska vojska je že 1. 1905, pokazala, da je na vrhuncu svoje udarne moči, soveti pa so nedvomno daleko bolj pripravljeni na vojno nego je bila carska Rusija. Predvsem stoji ob Amuru in Usuriju ruskih čet vsaj trikrat toliko, kolikor znaša japonska zasedbena vojska v Mandžuriji, kar je za začetek spopada velika prednost. V teku zadnjega pol leta so vrh tega soveti ob vsej meji izvršili ogromna utrditvena dela, zgradili pri Vladivostoku z ameriško tehnično pomočjo moderno vojno letališče, izročili Vladivostoku pa novo oporišče za hidropalne in za podmornice, od katerih jih imajo baše že dvajset na mestu. Vsekakor pa imajo Japonci v svojih rokah prednost iniciative in lahko izzevajo vojno, kadar bodo pač »matrali, da so njih priprave kos sovjetskim.

Ena izmed zelo važnih komponent morebitnega rusko-japonskega spopada bi bilo pa zadržanje evropskih velesil. »Zürcher Zeitung« dopušča utemeljeno ruske bojazni v tem pogledu, češ da ima v Angliji in v Franciji silen vpliv posebno težka industrija, ki si obeta od vojne velikih koristi pri dobavih, dasi nikjer ni koalicije, ki bi zahtevala križarsko vojno proti sovjetom pod vodstvom Japonske, o kateri pišejo sovjetski listi pri vsaki priliki. Pač pa je izven dvoma, da bi težka industrija Francije in Anglije zalagala z vojnimi sredstvi v prvi vrsti Japoco.

Kaj pa Amerika? Politični publicist Bernard Fay je mnenja, da je ameriško javno mnenje kljub pacifističnim izjavam odgovornih činiteljev silno dovzetno za vojno proti Japonski, ki vado bolj ogroža gospodarske interese Zedinjenih držav na Daljnem vzhodu. Znatno del ameriške javnosti gleda na to možnost zelo ravnodušno, da je-kovidni politiki pa celo odkrito trdijo, da more ameriško gospodarstvo uspešno pomazati edino kaka vojna, ki bi našla potrošnika za nakopičeno blago.

Fav zaključuje: Ako pride do spopada na Daljnem vzhodu in ako gospodarska kriza ne odneha, ni izključljivo, da bo ameriška vlada prisiljena ubrati pot, ki vodi v vojno. Ameriški živi ne bodo dlje zdržali grmenja in blekavice na tihomorskem obrežju Azije. Ako so Japonci zares modri, bodo prenehali z opasnim šumom, ki ga že toliko časa povzročajo v Tihem oceanu. V dobi gospodarske krize se sosedam ne sme dajati prilike in povoda za vojno ali za kako rešiteljsko gesto, osebno, ako taka gesta otvarja možnosti novega tržišča.

Potres v Rumuniji

Bukarešta, 28. maja p. V dolini Prahave, kjer se nahajajo veliki petrolejski vrelci, je bil včeraj zabeležen močan potres. V vasi Vitnea se je porušila cerkev in občin-ska hiša. Materialna škoda je zelo velika, človeških žrtve ni bilo.

Ustanovni zbor sreske organizacije JRKD za Ljubljano

Ljubljana, 28. maja. Ob prav lepi udeležbi se je vršil nocoj v Kazini ustanovni občni zbor sreske organizacije JRKD za mesto Ljubljano. Zbor je otvoril predsednik začasne organizacije direktor g. Anton Jug, ki je v kratkem nagovoru orisal delo začasne sreske organizacije, ki je imela nalogo organizirati krajevne organizacije.

Tajnik g. Milan Cimerman je podal poročnostni organizacijskega dela. Ker se je spričo 26 volišč v Ljubljani izkazalo, da bi bilo 9 organizacij v mestu, kolikor jih je bilo nekoč, premalo, se jih je doslej ustanovilo že 15, a dve sta še v načrtu, in sicer ena v trnovskem in druga v dvorskem okraju. Število članstva vseh organizacij v mestu bo v najkrajšem času doseglo okrog 5000. Zastopane so bile na zboru vse organizacije, tudi tiste, ki še niso imele ustanovnih zborov. Začasna sreska skupščina je imela v zadnjega zbora štiri večje sestanke, na katerih so poročali poslanci, zlasti g. dr. Rapa, in je prevzemala v nadaljnje poslovanje razne želje in nasvete svojih krajevnih organizacij. K koncu je pozval g. tajnik prisotne, naj posamezniki kakor vsaka posamezna organizacija store vse, da se bo število članstva JRKD še povečalo, ker je razumljivo, da bo deo organizacije tem uspešnejše, čim več bo imela složnih in vztrajnih somišljenkov.

Pri volitvah, ki so se izvršile po načelu, da morajo biti v organizaciji zastopani vsi okraji in vsi sloji, so bili izvoljeni: predsednik direktor g. Anton Jug, I. podpredsednik (posle vodeči) g. dr. Jože Cenerud, II. podpredsednik g. dr. Pavel Pestotnik, tajnik g. Milan Cimerman, blaginjak g. Karel Parzer; odborniki g. dr. Franc Planinšek, Franc Strucl, Tit Grčar, Josip Turk, Miroslav Urbas, dr. Janko Tavzes, Danilo Šapljia, profesor Fran Sič, inž. Lado Bevc, Valentin Fortič, Pero Sterk, Karel Oblak, dr. Jože Klepec in dr. Branko Alujevič; nadzorni odbor g. dr. Rudolf Juvan, Rudolf Žitnik in profesor Rado Pavlič; delegati za banovinsko skupščino g. dr. Josip Turk, Miroslav Urbas, dr. Janko Tavzes, Fran Marn in dr. Jože Klepec. Volitve delegatov za državni kongres se bodo vršile pozneje. Namestnik delegatov za banovinsko skupščino bo po zadnem predlogu izbral odbor sam.

Po volitvah se je novoizvoljeni predsednik direktor g. Anton Jug zahvalil za zaupanje in izjavil, da bo šlo njegovo delo za tem, da bi se pomagalo vsem slojem, zlasti pa malemu človeku. V tem smislu se je vedno tudi doslej udeleževal. Zaključil je govor z besedami, da mu bosta mirnost, smotnost in vztrajna delavnost najtrajnejša opora pri njegovem delu. Zborovalci so predsednikove besede vzeli s splošnim plaskanjem na znanje.

Medtem je stopil v zborovalno dvorano ljubljanski poslanec, minister za trgovino in industrijo gosp. dr. Alberti Kramer. Zborovalci so mu priredili viharne ovacije, ki niso pnehale niti med pozdravnim govorom g. predsednika, ki je pač le tolmačil iskreno veselje vseh prisotnih, ko je izjavil, da ga nad vse veseli, da je gosp. minister zopet zotav v naši sredi. Ko je gosp. predsednik še pozdrvil našle g. senatorje in poslance, je povzel besedo, ponovno viharno pozdravljal, minister gosp. dr. Kramer in podal obširno poročilo o sedanjem političnem in gospodarskem stanju v državi in obrazložil postanek nekaterih zakonov. Njegov govor, ki je poln bil mnoga nesporazumljenja in izvrgel mnoga napačna mišljenja in defetistične govornice, je vzbudil med zborovalci vsesplošno odobravanje in zadovoljstvo.

Debate, ki se je nato razvila, so se udeleževali župan g. dr. Puc, ki se je zavzemal za državno uradništvo in prosil g. ministra, naj bi vlada izkušala najti izhod, kako bi se pomagalo z redukcijami plač zelo prizadetemu uradništvu, dalje g. Rupnik, g. dr. Pestotnik in profesor g. Kobal, ki so zahtevali, naj se proti nesmiselnim defetističnim govornicam nekaj ukrene. Nato je g. predsednik s ponovnim pozivom na vztrajnost in pogum zaključil lepo uspehi zbor.

Lepo uspela prireditve v Murški Soboti

Murška Sobotica, 28. maja. r. Nocoj se je vršila v Sokolskem domu lepo uspela prireditve pod naslovom »Prekmurski večer«. Spored je otvoril narodni poslanec g. Josip Benko z lepim nagovorom, v katerem je naglasil, da je bilo in bo Prekmurje vedno v jugoslovanskem narodnem tabo-ru. Sledila je krasno uspela akademija, na kateri so bile predvajane prekmurske narodne in originalne svatovske pesmi. Sledil je koncert sokolskega orkestra, ki je pokazal, da naš Sokol pravilno pojmuje svojo kulturno nalogo. Prireditve je prenašala ljubljanska radiopostaja, tako da so poslušali lepe prekmurske melodije širom vse banovine.

Iz šolske službe

Beograd, 28. maja. p. Z odlokom ministrstva prosvete so imenovani za učitelje naslednji učitelji-pripravniki, odnosno učitelje-pripravnice: Ivan Jeržek v Rovtavi pri Logatcu, Elizabeta Janko-Luman v Gomji Sušici, Zoltan Hari v Stanjevcih pri Murški Soboti, Marija Rojko v Lžankovcih, Ivana Writzl-Skolaris v Novi cerkvi, Karel Krenk v Stogovcih pri Lutomeru, Stanislav Eržen v Turjah, Marijan Zeleznik v Blanci, Antonija Hvala v Zabukovju, Ciril Drekonja v Turnišču, Marija Ditrich v Ratečah, Julijana Pintar v Repnjah pri Kamniku, Zdenka Kovacik na Zelezni gori. V VIII. položajno skupino so napredovali: Antonija Lušin-Uličar na Koroski Beli, Ana Lipovšek v St. Jurju pod Kumom, Bogomila Ledenik-Roškar na Tenzu, Franc Rejer, učitelj v Šoštanju je premeščen v Štrašman, savska banovina.

stane vsa izvrstna dnevna oskrba in soba ob obilni prvotni domači ali dunajski prehrani.

Gostilna — penzion

Jederlinič, Omišalj

45 - Din

Mestna hranilnica ljubljanska

naznanja,

da izplačuje nove vloge vsak čas in v vsakem znesku.

Ravnateljstvo.

Roparji na Gorjancih prijeti

Maskirani roparji, ki so 8. maja vrh Gorjancev napadli in oropali posestnika Rangusa, so bili neki posestnik z dvema sinovoma iz Grgetičev v srezu Jastrebarskem

Novo mesto, 28. maja.

Našim čitateljem je gotovo še v prav dobrem spominu drzen roparski napad, ki je bil izvršen v soboto 7. maja na posestnika in mizarskega mojstra, 52-letnega Antona Rangusa iz Stranj pri St. Jerneju in njegovega spremljevalca, posestnikovega sina 26-letnega Karla Blatnika.

Ko sta šla skupaj s sejo v Soščah preko Gorjancev domov, so oba napadli iz zasede trije maskirani roparji blizu gozdnatega vrha Brezice. Posestnika Rangusa so pobili na tla, dočim se je njegovemu spremljevalcu Blatniku posrečilo pobegeti, čeprav so roparji oddali za njim več revolverskih strelcev. Rangus je bil pri tem napadu hudo ranjen, ker ga je eden izmed roparjev udaril z revolverskim držajem po glavi, obenem pa mu je bila izropana tudi vsa njegova imovina, kolikor je imel pri sebi. Može so po napadu prepeljali v kandijsko bolnico, ki je po dveh tednih zdravljenja pred kratkim zapustil.

Povsem je razumljivo, da je vest o tem roparskem napadu izzvala med prebivalstvom na obeh straneh Gorjancev precejšnje razburjenje, orožnike pa je veljalo mnogo truda, da so roparje končno izsledili in jih izročili, kamor spadajo. Na pravo sled je spravil orožnike mlad deček, ki je bil slučajno priča zanimivemu dogodku ob nekem malem potoku. Za grmom ob potoku, ki teče po teritoriju občine Kalje, je videl kmalu po dogodku tri moške, ki so

bili po obrazih na debelo namazani s črnim čištilom za čevlje in imeli okrvavljene roke. Fantek je z grozo opazoval iz svojega skrivališča, kako so si možje pričeli v potoku izmivati svoje obraze. Postava mož si je fantek dobro zapomnil, in sicer se posebno zaradi strahu, ki ga je imel pred njimi. Po opisu teh treh možkih je orožnike vodila pet v selo Grgetič, kjer so pričeli zasliševati vasačane. Med njimi je zbudil njihovo pozornost okrog 50 let stari posestnik Juraj Maletič, ki so ga spravili orožniki po temeljitim zasliševanju v tako zadrego, da so mu kmalu po dokazanih okoliščinah napovedali aretacijo. Priznal je svojo udeležbo pri roparskem napadu na Gorjancih, obenem pa je izdal tudi svoja dva sinova Maksa in Josipa, s katerima je napadel in oropal posestnika Rangusa.

Stari Juraj Maletič, ki je v družbi svojih dveh enakovrednih sinov izvršil rop na Gorjancih, je bil v mladih letih zaradi sličnega dogodka že več let v zaporu. Pri aretaciji je hotel orožnikom pobegeti, beg pa se mu je ponesrečil, ker je padel v neko grapo tako nesrečno, da je d. b. bil precejšnje poškodbe, zaradi katerih so ga prepeljali močno zavraščeno v karlovske bolnico, njegova dva sinova, Maksa in Josipa, pa v zapore v Jastrebarskem.

Z aretacijo roparjev so se ljudje, ki potujejo preko Gorjancev, povsem pomirili, ker je minil strah pred roparji, ki bi gotovo še nadalje ogražali osebno varnost, ako jim ne bi prišli tako kmalu na sled.

Sin umoril očeta zdravnika

Novi Sad, 28. maja. n. Nocoj ob 18. je bil izvršen v tukajšnjem sanatoriju ob dunavski obali senzacionalen zločin. Ubil je bil dr. Stanko Maratović, znan kirurg iz Črne gore, ki je bil pred leti osebni zdravnik kneza Nikole. Bival je že več let v Novem Sadu. Zločin je izvršil njegov lastni sin 22letni Spiro, ki je živel v Beogradu. Danes okrog 16. je prišel v Zemun, kjer je najel avtomobil in naročil soferju, naj ga z vso naglico odpelje v Novi Sad. Ko sta prispela pred sanatorij, je mladenič skočil iz avtomobila in stekel v hišo, med tem pa je pripravil dolg nož. Ko ga je oče opazil vsega divjega z nožem v roki, je zbežal v ordinacijsko sobo, toda sin ga je dohitel in mu zabolod nož v prsa. Oče se je zgrudil z vzklikom: »Oj, ubil me je.« Nekaj minut nato je izdihnil. V ordinacijsko sobo so prihiteli bolničarke, toda ubijalec je že pobežnil in odhitel iz mesta proti Petrovaradinu. Pred sanatorijem se je zbrala velika množica ljudi. Policija je na kolesih zasledovala ubijalec in ga dohitela v petrovardski sumi. Mladi Maratović je izpovedal, da mu ni žal, ker je ubil svojega očeta. Dognano je, da je mladi Maratović še dalje časa kazal znake duševne bolezni. Na policiji je izjavil, da je ubil očeta, ker ga je poslal v Beograd, ni mu pa dal zadostnih denarnih sredstev. Domnevajo, da je izvršil umor v duševni zmedenosti.

Vremenski pregled

Prva perioda letošnje poletne vročine se je zaključila z nedeljo; že v ponedeljek zjutraj smo imeli deževno vreme. Preko nas je bil namreč segel vpliv velike atlantske depresije, ki se je že dalje časa pripravljala, da preplavi Evropo, pa se ji je to posrečilo šele ob zaključku prejšnjega tedna. Prejšnjo nedeljo je bilo jedro atlantske depresije prodrlo nad Severno morje, njen vpliv na se je razprostrl naglo nad vso srednjo Evropo, pa še nad Sredozemsko morje in nad zapadno Rusijo. Končno je tvorila velika večina Evrope ogromen depresijski sistem, široko območje nizkega zračnega pritiska, ki se je v njem celo stvorilo več manjših depresijskih središč. Domala vso Evropo je zategnel zelo slabo vreme, obilo dežja, največ z nevihtami, obilo oblakosti, pa vetrov, za vse kraje pa je bila posebno značilna velika vremenska spremenljivost, kar je v zvezi s potovanjem posameznih depresijskih središč.

Seveda je ta vremenska sprememba razvzročila znatno ohlajitev, ki je prvič posledica večje oblakosti in v zvezi z dežjem, drugič v predvsem pa to je prinesla prevlada hladnejše zračne mase, ki dovaja od severa hladnejši zrak nad srednjo Evropo in ga tu meša s toplim in zelo vlažnim južnim zrakom. Na severu, zlasti nad Skandinavijo ter Baltičkim morjem je gospodoval ves teden hladen vzhodni ter severno-vzhodni veter, zapadno Evropo je obilaval še hladnejši tok od polarnih morskih krajev; še najtoplejša je bila južnovzhodna Evropa, kjer je prevladoval jug.

Ves ta depresijski sistem se je pomikal prav polagoma proti vzhodu. Proti koncu tedna se je sicer vreme pri nas izboljšalo — prav za prav dežja za polje še ni bilo preveč — vendar pa je podoba, da izboljšanje še ni dokončno, da se vpliv depresije še ni odmaknil popolnoma od nas.

VREMENSKA NAPOVED

Zagrebska vremenska napoved za danes: Pretežno vedro, prehodno oblačno, toplo. — Situacija včerajšnjega dne: V notranjost kontinenta je prodrl visoki pritisk. Njiv pritisk prevladuje deloma le še nad južnocerškimi morji. Pri nas je tako izobara razdelitev izvala poloblačno vreme. Deževje je prenehalo, temperature so se ustale. Pritisk je v južnem Primorju nadel za 0,1 do 1,5 v severnih krajih pa je narasel za 0,1 do 2 mm. Temperature so deloma ostale brez sprememb.

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Sem in tja oblačno; lahko nagnjenje za nevihte. Nekoliko toplejše.

Izpuščaji na obrazu,

BAHOVEC

možlj. ogled, vsjedačev (Mitt-esset) ind. so čisto vzrok ne-čiste krvi. Zato naj očisti, kjer hoče imeti resnično lepo, čisto kožo, svoje telo, kri in kožo s 6-izdane kuro z

PLANINKA zdravilnim čajem

Zahtevajte v lekarnah s a. m. pravi »Planinka« zdravilni čaj, ki se ne prodaja odprto, temveč samo v ploščicah in paketi-kih po Din 20. — s zapiskom proizvajalca:

Lekarna M. L. BAHOVEC, Ljubljana.

Sreska skupščina JRKD v Prevaljah

Dne 22. maja se je vršil v Prevaljah ustanovni občni zbor sreske organizacije J. R. K. D. za dravogrski srez. Zastopane so bile vse krajevne organizacije, tudi najoddaljeneje, od gorske Koprivne, ki leži neposredno pod Peco, pa do Brezna in Marenberga ob Šumeči Dravi. Predsednik začasne sreske odbora g. dr. Dušan Senčar je poročal o razvoju JRKD v srezu ter zlasti pohvalno omenil Koprivno, Kotlje, Guštanj in Črno kot najuglednejše organizacije. O delovanju narodne skupščine je obširno poročal narodni poslanec, inž. Franjo Pahernik, nakar se je razvila živahna debata. Zastopniki krajevnih organizacij so se pritoževali, da ne najdejo dovolj opore baš tam, kjer bi jo bili v prvi vrsti pričakovali. Ker vlada v industrijskih krajih rabi brezposelnosti ali male zaposlitve delavstva precejšnja beda, je narodni poslanec inž. Pahernik preskrbel nekaj vagonov koruze, deloma po znižani ceni, deloma celo brezplačno, vendar pa se razdelitev med največje sloje ni izvršila tako, kakor je želel g. poslanec. Zelo zanimivo poročilo o položaju in delu za novo stranko je podal g. dr. Cepuder kot delegat začasne banovinskega odbora.

V sreski odbor so bili soglasno izvoljeni: predsednik dr. Dušan Senčar, podpredsednik Anton Lovšin, notar v Marenbergu, in Oroslav Verhovnik, viš. sodni oficijal v Prevaljah, tajnik Janko Gačnik, namestnik Ivan Mravljak, blaginjak Ivan Kaffou, Odborniki: Sedej Karol, Ivan Kogeln, Silvester, Koprivna; Ružindin Konstantin, Mežica, Cikulnik Jurij, Guštanj, Gradišnik Matija, Kotlje, Perko Anton, Muta; Kac Vlado, Brezno, Ahei Miha, Vuhred; inž. Fetich Viktor, Črna; Kac Josip, Dravograd; A. Grubelnik, Vuzenica; Lešnik Mirko, Marenberg. Sledilo so še predlogi krajevnih organizacij o perehilih gospodarskih in socialnih vprašanjih ter o delu za prosep JRKD.

Z velikim odobravanjem je bil sprejet predlog, da se ministru g. dr. Kramerju izrazi v imenu vseh članov JRKD v srezu radost in častitke k njegovemu okrevanju.

Napredovanje v rudarski službi

Beograd, 28. maja AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja so napredovali: pri direkciji državnega rudnika v Velenju za višjega rudarskega pristava v 7. skupini inž. Slavko Trobec; pri rudarskem glavarstvu v Ljubljani za računskega kontrolorja 7. sk. Ivan Česnjak; na radarski šoli v Celju za učitelja v 5. skupini Franc Košutnik.

Madame Curie v Varšavi

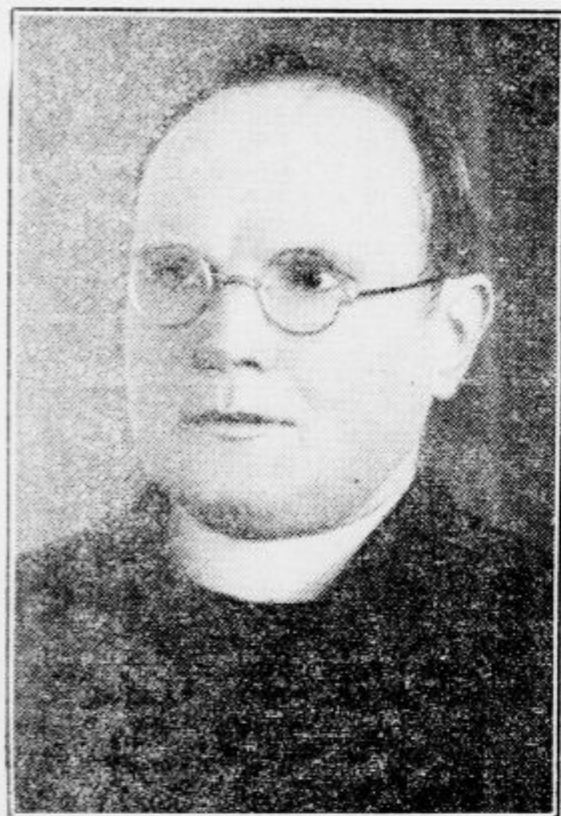
Varšava, 28. maja AA. Danes je semkaj prispela za Curie-Sklodovska, ki se udeležila svečane otvoritve radioterapevtskega inštituta, ki se imenuje po njej.

Naši kraji in ljudje

Novi poslanec kranjskega okraja

Po odstopu g. župnika Barleta pride v Narodno skupščino kot zastopnik kranjskega okraja tržiški župan g. Ivan Lončar

Kakor smo že v četrtki poročali, je moral narodni poslanec g. Janko Barle, župnik šentjakobske župnije v Ljubljani, na pritisk svojih duhovniških predpostavljnih odložiti svoj poslanski mandat. Gospod Barle si je v kratkem času izvršil

župnik g. Janko Barle

vanja svojega mandata pridobil velike simpatije ne le v kranjskem volilnem okraju, ki ga je v Narodni skupščini zastopal, marveč tudi v ostali javnosti in posebno še med svojimi tovariši v parlamentu samem. Saj pa je tudi vse njegovo delo pričalo o iskreni in plemeniti ljubezni do naroda in države; povsod je propovedoval medsebojno strpnost in ljubezen, povsod pozival k stvarnosti in složenemu delu. Vsa naša javnost, posebno pa kranjski okraj zato iskreno obžaluje njegov od-

stop, pri čemer pa je trdno prepričana, da bo ostal tudi v bodoče enako zvest in vnet služabnik velike narodne ideje, kakor je zvest in vnet služabnik vere in cerkve.

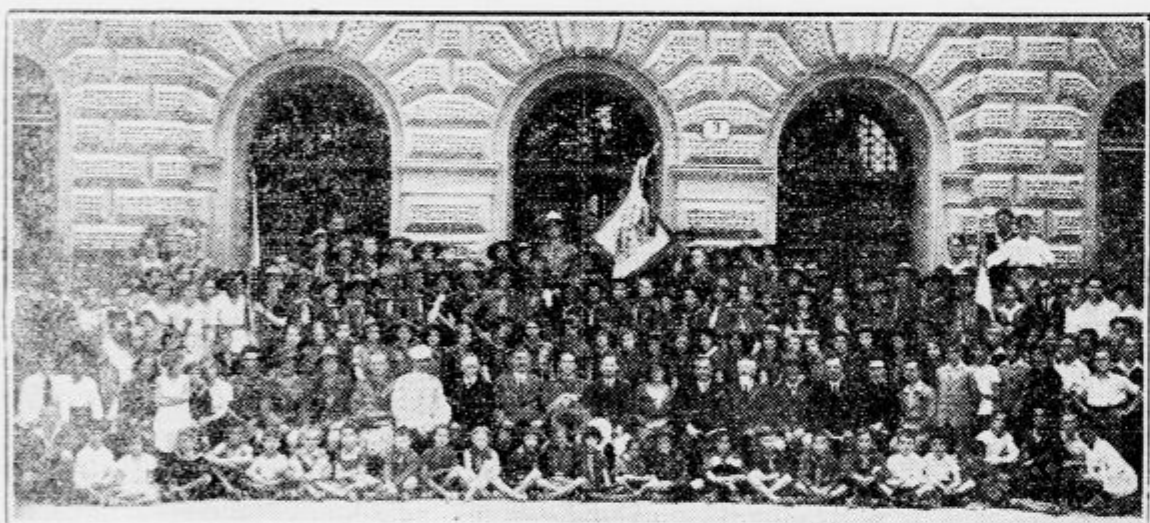
Po odstopu g. Barleta bo kranjski okraj zastopal v Narodni skupščini tržiški mestni župan g. Ivan Lončar, ki je bil pri volitvah 8. novembra izvoljen za namestni-

Narodni poslanec g. Ivan Lončar

ka g. Barleta. Novi narodni poslanec gospod Ivan Lončar bo dostojen naslednik svojega prednika. Že dolga leta je mestni župan v Trzinu, kjer uživa velik ugled in splošne simpatije v mestu in okolici. Cenjen, spoštovan in priljubljen pa je tudi v vsem kranjskem okraju in v ostali javnosti, ki ga pozna kot moža resnega in stvarnega dela ter požrtvovalnega javnega delavca. Splošno zaupanje njegovih volilcev ga bo spremljalo tudi pri njegovem udeleževanju v Narodni skupščini in ga s tem podpiralo pri izvrševanju njegove nove, težke in odgovorne naloge.

Slavnost mariborskih skavtov

Kakor smo že poročali, je bilo danes tedensko slavnostno razvije prapora stega mariborskih skavtov. Slika nam predstavlja skupino udeležencev pred klasično gimnazijo. V sredini vidimo mestnega župana g.

dr. Lipolda in njegovo gospo soprogo, ki je kumovala lepemu praporu. Stegovodja je Saša Sedlar — Samotni hrast, zastavnik pa Karel Faneš.

Osemdesetletnica gospe Rakovčeve

Ljubljana, 28. maja.

V hiši na Mestnem trgu šte. 17 je bilo na binkoštni ponedeljek nenavadno živahno. Pri Rakovčevih je bilo praznično razpoloženje, in stara, pa vendar izredno čila, prijazna gospa je bila obdana s samimi rožami, simbolom tiste velike ljubezni, ki jo goji do nje vse sorodstvo, in tistega spoštovanja, ki ga uživa pri vsakomur, kdor jo pozna osebno ali je pa čul o njeni dobroti in požrtvovalnosti ter narodni zavednosti.

Gospa Rakovčeva se je rodila 16. maja 1852 v Zužemberku, kjer se je leta 1876 poročila z žandarmerijskim stražmojstrom Ivanom Rakovcem. Iz Zužemberka sta šla za kruhom v Velike Lašče, potem v Farno pri Kostelu in Kočevje, kjer je bil njen soprog upokojen. Nato se je rodila zaradi solanja otrok preselila v Ljubljano, kjer je gospod Rakovec leta 1924 umrl.

Rakovčevih otrok je bilo osmero; umrla je edina hčerka Mimi, poročena z uradnikom finančne direkcije g. Pehanijem. Žive pa še: Lojze, poštna uradnica, Pavla Frantarjeva, poročena z glavnim blaginikom Jadransko-podmavške banke, Ivan, poštni uradnik, Rudolf, blaginjak Narodnega gledališča, Nuša Mozetičeva, poročena z višjim finančnim svetnikom, Joža Pehanijeva, soproga bančnega ravnatelja, in Lado, narednik-vodnik.

V kakšnem duhu je gospa Rakovčeva vzgajala svojo dečo, se je pokazalo zlasti med vojno, ko je narodna zavednost pri-

nas silno koptela. Slovenska javnost še ni pozabila na ulogo same gospe Rakovčeve in sina Ivana v nevarni zadevi g. Otona Pare, sedanjega českoslovaškega generalnega konzula na Dunaju, tedanjega aretiranege veleizdajalskega češkega inženjerja pri državni železnici na Jesenicah. O tej stvari je prineslo »Jutro« dne 14. julija 1920 članek g. generalnega konzula »V ljubljanski ječi l. 1917«, v katerem se z največjo hvalačnostjo spominja dragocene pomoči pogumne Rakovčeve mame in sina Ivana, ki sta mu neustrašeno pomagala, ko je gineval v smrtni ječi šentpeterske vojašnice in mu je neusmiljeno grozila smrt. Ob tej priliki se mi zdi vredno omeniti, da sin gospe Rakovčeve Ivan ni z vsem srcem sodeloval samo v zadevi g. generalnega konzula Pare, ampak povsod, kjer se je pokazala taka potreba. Naj objasim skupno akcijo nekaterih zanesljivih uradnikov v pisemski spediciji na glavni pošti, ki so skrivali med vojno korespondenco g. senatorja Ivana Hribarja za Cerklje in drugih političnih osumljencev, na katero je prejel kakor ris bivši policijski komisar Skubl. Ivan je bil med prvimi; tako dober zgled je videl doma pri svoji materi. Zavednost staršev se mnogokrat zrcali na otrocih.

Kakor je vzgojila jubilarntka sine Ivana, tako tudi vse ostale sinove in hčere. Danes so skromne in tihe, a vselej na braniku domovine stoječe Rakovčeve rodbe glede na harmonično celoto, ki jo kažejo, redek primer slovenske »zadruga«. In matica, ki je praznovala pred nekaj dnevi osemdesetletnico, je lahko ponosna na plodove svoje vzgoje. Z zadovoljstvom more gledati na preteklost in težke prekušnje, ki jih je prebila v dolgem, koristnem življenju.

Naj se čila in vedra veselja uspehov svojega truda in zdravih jesenskih dni svojega življenja vsaj še do stoletnice!

Dr. J. T.

Pri revmatizmu v glavi, ledjih, plečih, živčnih bolečinah v kolkah, ušesu (Hexenschuss) se uporablja naravna »Franz Josefova« voda z velikim pridom pri vsakdanjem izpiranju prebavne kanala. Univerzitetne klinike izpričujejo, da je »Franz Josefova« voda posebno v srednjih letih in starosti dobi izborna čistilno sredstvo za želodec in čreva. »Franz Josefova« grenčica se dobiva pri vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Največja prekmurska pekarna je ustavila obrat

Puconci, 28. maja.

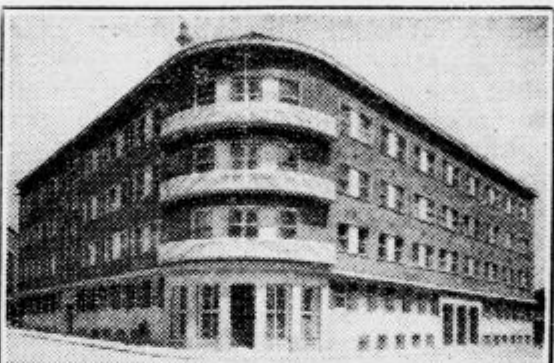
Opekarna v Puconcih, last podjetnika Hartnerja iz Murske Sobotice, je največje podjetje v Prekmurju. V svojih obratih je zaposlovala okrog 200 delavcev. Zaradi pomanjkanja naročil pa je pekarna pred kratkim ustavila svoj obrat in odpustila delavce. Za Puconce in okolico je to prav hud udarec.

Nova palača OUZD v Mariboru

Današnja otvoritev nove palače OUZD v Mariboru, Marijina ul. 13, bo združena s proslavo desetletnice zakona o zavarovanju delavcev v Jugoslaviji in z zanimivo strokovno in statistično razstavo.

Program obeh proslav je obsežen. Otvoritveni govor bo imel komisar ljubljanskega OUZD g. Ivan Tavčar, pozdrave pa bodo izrekli zastopniki bana, mestni župan g. dr. Franjo Lipold, bivši minister za socialno politiko g. dr. Vekoslav Kukec, zastopnik SUZOR iz Zagreba, zastopnik delodajalcev poslanec g. Anton Krejči in zastopnik delojemalcev tajnik g. Čeh, dočim bo govoril slavnostni govor ravnatelj urada g. dr. Bohinjec.

Po končanem slavnostnem zborovanju bodo odšli udeleženci v pritično dvorano, kjer bo škoj g. dr. Karlin, ali njegov namestnik pomožni škoj g. dr. Tomažič, slovesno blagoslovil novo impozantno poslopje, ki je v okras in ponos slovenskemu Mariboru. Blagoslovitvi pa bo sledil

ogled prostorov. Goste bosta vodila po zavodskih institucijah g. inž. arh. Saša Dev in šef zdravnik g. dr. Franjo Jankovič. V vsakem ambulatoriju bo zdravnik z bolničarko, ki bosta dajala pojasnila. Ogled prične v pritičju, zaključil pa se bo v tretjem nadstropju. Ureditev uradov bo razkazoval upravitelj ekspoziture g. Fr. Stenovec. Na razstavi, ki bo v tretjem nadstropju, bo mentor g. dr. Bohinjec. Razstava bo odprta za javnost od 14. do 18. ure. Ob tem času si bo vsakdo lahko ogledal tudi vse uradne in druge prostore zavoda. Ureditev in naprave bodo na željo obiskovalcev pojasnjevali navzoči nameščenci. V veži bo poleg stopnišča razgrnjena spominska knjiga za vpis gostov in obiskovalcev.

Grenčica Hunyadi Janos je najzanesljivejša in najidealnejše odvajalno sredstvo.

Pomlad v Bohinju

Prekrasno vreme izvajlja v naš kraj številne izletnike. Ko pokriva vrhove še debela snežna odeja, je v dolini vse v bujnem cvetju in zelenju. Lepše slike si pač ne moremo predstavljati. Bohinjska postaja vedno privlačnejša. Zadnja leta smo dobili precej novih gostov, ki so postali naši stalni obiskovalci. Vsakogar zadivi ta prelepi kosček slovenske zemlje in se rad zopet povrne v Bohinjsko. Mnogo se je storiло za olepšavo. Posebno je okolica hotela »Sv. Janeža« čisto prenovljena, za kar skrbijo marljiva upraviteljica hotela ga. Marica Jeračeva, ki v ta namen mnogo žrtvuje. Kakor čujemo, je bila sprejeta v občinsko zvezo občine Bohinjske Bistrice, kar pozdravljamo.

Pa tudi Prometno društvo ne drži krčnem rok, o čemer pričajo nasadi v okolici jezera. Seveda je njegova glavna naloga propaganda, ki jo vrši s prav dobrim uspehom. Ne smemo prezreti lepo urejenega vojaškega pokopališča nad Zlatorogom z novimi mecesnovimi križi. Grobove je že okrasila ga. Hafnerjeva. Pa tudi v šefu šumske uprave in v postajenačelniku iz Bohinjske Bistrice ima to pokopališče veta sotrudnika za njegovo brezhibno stanje. Pač lep čin pietete, ki zasluži vse priznanje. Pri slanu Savice pogrešamo okrepčevališče. Vodopad je tako obiskan, da je nujno potrebno tudi v tem oziru nekaj ukreniti. Cesta ob jezerni se nasipa in širi, kar bo na tujski promet ugodno vplivalo. V vsakem pogledu napreduje Bohinjsko in ni več daleč čas, ko se bo lahko Bohinjsko z ostalimi svetovnimi letovišči.

Imamo že nekaj gostov. Kaže, da obisk v sezoni ne bo zaostajal za lanskim.

Cestne zadeve kamniškega sreza

Kamnik, 28. maja.

V kamniškem srezu tvorijo ceste izredno gosto omrežje. Skupno z državno cesto Trzin - Lukovica merijo 239 km. Zaradi naraščajočega avtomobilskega in avtobusnega prometa so ceste v zadnjih letih močno trpele in ker se je popravilom posvečalo premalo pozornosti, so nekatere prišle v zelo žalostno stanje.

V stremljenju za povzdigo tujskega prometa v kamniškem srezu je bilo nujno potrebno, da se je za ureditev cest napravil širok enoten program. Po tem programu se bodo vse kamniške ceste I. reda razširile na sedem metrov, II. reda pa na šest metrov. Večino cest so že v preteklem letu razmejili, izmerili in postavili mejnike in kilometrske kamne. Za varnost avtomobilskega prometa je Avtomobilski klub postavil svarilna znamenja, na križpotjih pa cestni odbor kažipote. Vse ceste so bile zgrajene v časih, ko o avtomobilih še ni bilo duha ne sluha, zato so na nekaterih krajih ozke in nepregledne. Ostri nevarni ovinki se bodo po zasnovanem programu omilili, ceste pa na nekaterih krajih preloži.

Svoj program je sreski cestni odbor pričel že v lanskem letu vneto izvrševati. Pri

LASJE RABIJO ZA SVOJO NEGO VEČ KAKOR NAVADNO MILO

Lasje živijo in kakor vse kar je živo, zahtevajo tudi oni posebno negovanje. Elida Shampoo, mil in prost sode, ohrani lase zdrave, jih napravi svileno mehke in blesteče.

UMIVAJTE GLAVO VSAK TEDEN!

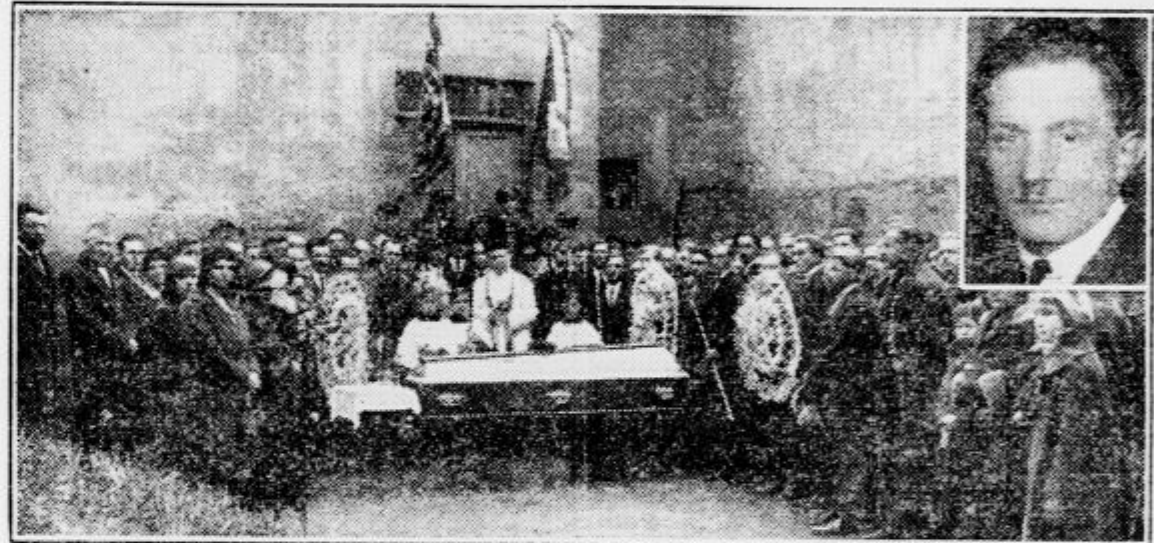
ELIDA SHAMPOO

tem mu je prišla posebno prav nova uvedba kuluka. S kulukom je bilo lani izvršeneh na naših cestah toliko del kakor prej v dvajsetih letih. Posebno so se postavili kulukarji v Tuhijski dolini. V Motniku so razširili 3,5 metra široko cesto na 6 m v dolžini nad 1 km. Pod Kozjakom in pri Cirkušah so razširili in omilili dva nevarna ovinka, pri čemer so morali odpeljati 1500 kubičnih metrov zemlje. Podobna dela so bila izvršena v Potoku v Tuhijski dolini, na Rodici, v Trzinu, v Mostah, v Praprečah in drugje. V Zalogu so preložili cesto in jo s tem okrajšali za 500 metrov, sedaj pa prelaga jo cesto na dveh krajih na Duplici. Kamniški in sosednji kulukarji so pomagali pri ureditvi ceste Kamnik - Stahovica, katero so na več krajih preložili. Pri tem so kulukarji pre-

vozili nad 3000 kub. metrov zemlje. Vsa omenjena dela, ki so bila napravljena z osebnim delom, bi stala 205.000 Din.

Daleč smo od misli, da bi zagovarjali novi način tlake, ki je bil uveden s kulukom, saj so se vsi enodušno izjavili proti njemu, vendar moramo poudariti, da je samo zasluga kuluka, da so se ceste v kamniškem srezu v enem letu toliko izboljšale. Tudi na pristojnem mestu je dobil kamniški cestni odbor pohvalo in priznanje, da se v nobenem drugem srezu ni s kulukom toliko napravilo kakor v kamniškem. Naši kulukarji so torej kljub splošnim pomislekom in nejevolji, s katero je bila sprejeta uvedba kuluka, resno vzeli delo. S tem je kuluk zapustil v kamniškem srezu trajne in koristne sledove, kar je našim kulukarjem v veliko čast, srezo pa v korist.

Smrtna nesreča našega rojaka v Franciji

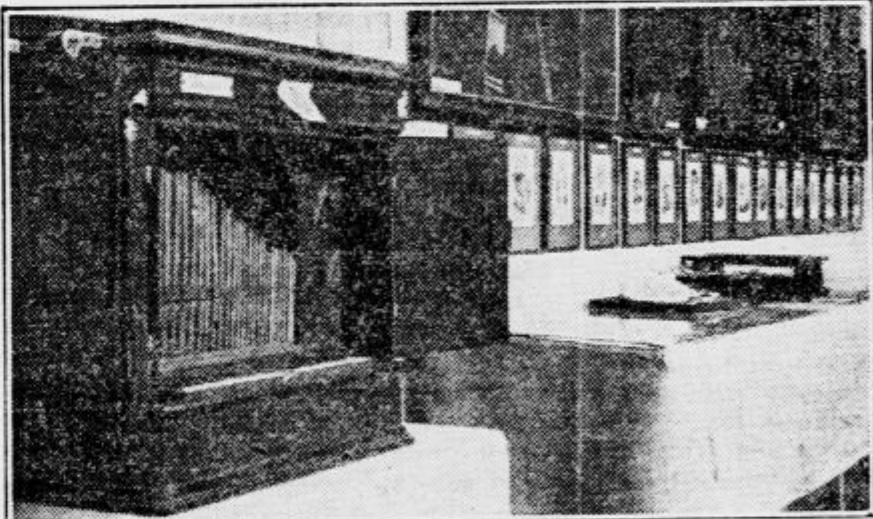
Pri delu na nekdanjih vojaških utrdbah in strelskih jarkih se je nedavno smrtno ponesrečil naš rojak Franc Frece, ki je bil rojen 11. novembra l. 1902. v Vranski gori, občina Buče v šmarnem okraju. Pokojnik je že dolgo delal v Franciji. V Hettange Grande, Moselle, kjer je našel smrt, pa je prišel nedavno zaradi boljšega zaslužka. Ko je delal v nekdanjem 4 m globokem strelskem jarku, se je zrušila nanj stranska stena in ga poudula. Ko so ga od-

kopali, je bil še živ, takoj po prevozu v bolnišnico pa je podlegel hudim notranjim poškodbam. Pokojnik je bil vnet član Slovenskega pevskega društva in so ga poleg drugih rojakov delavcev iz raznih krajev spremljali na zadnji poti tudi vsi društveni tovariši. Pogrebni obred je opravil slovenski duhovnik g. Josip Kastelic, ki se je v lepih besedah spominjal blagega pokojnika. Pokojnik je zapustil v Franciji brata Jakob, v domačem kraju pa mater.

Glasbena razstava v Ljubljani

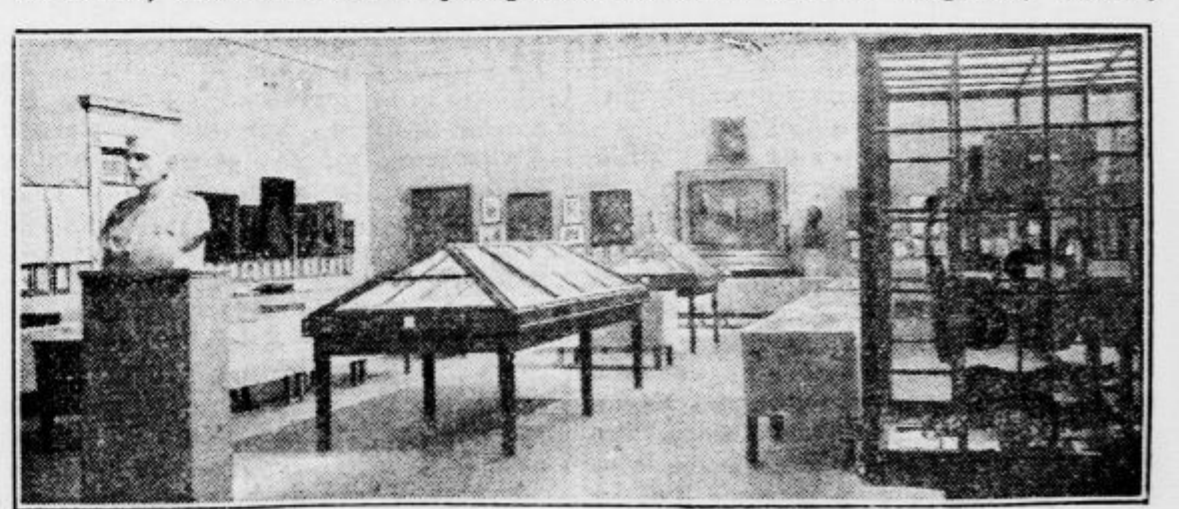
O priliki glasbenih svečanosti je otvorila Glasbena Matica v Narodnem domu glasbeno-zgodovinsko razstavo, ki je pri nas in menda v vsej državi prva in edinstvena.

Z velikim trudom in delom so prireditelji za razstavo zbrali skoro vse, kar je pomembnega za razvoj naše glasbene kulture. Iz zasebnih, muzejskih in društvenih zbirk je na razstavi zbranih toliko zanimivih predmetov, da bo bržkone nemogoče ob kaki drugi priliki zbrati skupaj toliko materiala. Lajk skorje ne bo verjel, da ima naša glasba že tako stare tradicije.

hovega gradca in lepa viola d'amur. Razstavljeni so tudi posamezni deli gosli sodobnega izdelovalca in pa stari slovenski instrumenti: citre, opreke, basi, dude, kitare, rogovi, vsi po več sto let stari. Ne manjkajo niti prenosljive orgle iz konca 16. stoletja, last g. Sadnikarja iz Kamnika.

Poleg teh in nešteti drugih glasbeno zanimivih predmetov pa so razstavljeni tudi številne risbe, slike in plastike, ki se nanašajo na naše glasbeno življenje. Že teh podob je toliko, da so same razstava zase. Omenim le Ferda Vesela portreta Parme in Erzina, umetniško dominirajoči podobi, umetniške portrete Vavpotiča, Santla,

Subica, Pilona, Jakaca itd. Posebnost so šantlovi izborne risani portreti slovenskih glasbenikov, ki jih je na razstavi 50. Ti portreti bodo neprecenljiv material za vse bodoče glasbeno-zgodovinske edicije naših glasbenih institucij.

Ta lepa razstava bo odprta le še nekaj dni, zato naj ne bo inteligenta, ki bi njen poset zamudil.

Na slikah je pogled v del razstave v veliki dvorani Narodnega doma, kjer so prostori Narodne galerije in pa starinske prenosljive orgle iz 16. stoletja.

Vinska kriza in naše vinogradništvo

Vinska kriza, ki je le del splošne gospodarske krize, ima svoj začetek v povojni dobi.

Vinske krize, predvsem prodajne, so se pojavljale že tudi pred vojno, vendar le kot posledica obilnih zaporednih letnikov. Te krize pa niso bile toliko nevarne, če je ostalo vino kakega letnika več let v kleti producenta, ker takrat je imela veljavno še tudi starina in se je prej ali slej tudi prodala. V povojni dobi pa je postajala vinska kriza vedno bolj neprijetna in občutna zlasti za naše slovensko vinogradništvo. Od vsega početka povojne vinske krize je bila ta izključno prodajna kriza, to je, da se je vino težko prodalo, vendar pa še vedno za primerno ceno; v drugi polovici leta 1930 pa je ta kriza zasedla tudi vinskih celnic, ki so tako rapidno padle do nižine, pri kateri se o rentabilnosti vinogradništva le težko govori.

Vinska kriza je danes skoro v vseh vinorodnih državah, ne samo v onih, ki producirajo več, kakor same potrebujejo, ki torej producirajo za izvoz (med te spada tudi naša država), temveč tudi v onih državah, ki ne pridelajo dovolj vina za domačo potrebo, kakor sta na primer Avstrija in Nemčija, ki sta navezani na uvoz vina. Pri prvih, ki producirajo za izvoz, vlada hud konkurenčni boj za tržišča, pri drugih pa ubija domače vinogradništvo cenejši proizvod iz tujih držav, ki se je toliko bolj spričo povečanja površine vinogradov v povojni dobi.

Površina vinogradov v Evropi in Severni Afriki (v Tunisu in Alžiru), od koder se svažna na evropska tržišča zelo mnogo vina, je znašala leta 1926 6 in eno četrtino milijona hektarjev. Ta površina se je povečala do leta 1931 na 6 in pol milijona hektarjev, torej za eno četrtino milijona hektarja — skoro za dvakrat toliko, kolikor je vinogradov v Jugoslaviji. V naši državi je bilo leta 1926 175.000 ha, leta 1930 pa 183.000 ha; povečala se je tudi pri nas površina vinogradov za 8000 ha. V dravski banovini je bilo po uradni statistiki 1925. leta 24.401 ha, leta 1930 pa 24.783 ha vinogradov. Tudi tukaj je narasla površina vinogradov za 382 ha. Porastu površine vinogradov primerno je porasel naravno tudi pridelek vina.

V dravski banovini, zlasti v bivši mariborski oblasti, je kriza tembolj občutna, ker so ti vinogradniški kraji izgubili svoje tržišče in stalne odjemalce po razpadu avstrijske monarhije na Gornjem Štajerskem in Nižnjem Avstrijskem s Dunajem vred. Izvoz naših vin v Avstrijo se ne more oživeti, ker so delala našim vinom pred padcem vinskih cen, kakor delajo tudi sedaj hudo konkurenco še vedno cenejša vina iz Madžarske, Italije, Španije in Grčije.

Pri tem je treba pribiti dejstvo, da je našemu izvozu mnogo škodovale in še škoduje šmarnica, ki je inozemskim trgovcem omajala zaupanje in pristnost in čistost naših vin. Temu se ne smemo čuditi, če vemo, da je v dravski banovini okroglo 2000 ha šmarnice, torej približno 10 odstotkov vse vinogradniške površine, ali še bolj nazorno povedano, da je pri nas skoro vsak deseti trst šmarnica. Naše vinogradništvo, ki je svoj čas slovelo po svojih izvrstnih pristnih vinih, ima škodljiv madež v šmarnici, ki se mora čimprej zatreti z vsimi razpoložljivimi sredstvi.

Pa tudi protialkoholnega gibanja, ki danes močno prodira v vse sloje, ne smemo prezreti. Produkcija brezalkoholnih pijač je na pohodu. Večina teh predstavljata danes nič vredne, celo škodljive, s kemičnimi sredstvi napravljene pijače, ki se izdelajo za ničev denar, pa se razmerno drago prodajajo. Tem je treba napovedati boj, podpirati in pospeševati pa je produkcijo naravnih sokov iz grozdja, sadja in jagodičevja. Še eno dejstvo je, ki vinsko krizo pri

vinogradnikih poostreje. To je izpremenjen okus pivske publike po vojni. Svoj čas se je cenila starina in je imelo staro vino vedno večjo vrednost kakor novo. Kupci so vedno iskali in nakupovali predvsem staro vino. Pri takratnih razmerah je cena vina v kletah rasla, a danes mu pada. Danes se ceni le mlado vino in po možnosti še nekoliko sladko. Na ta način povzroča vsaka trgatve spriti za prejšnje nerazprodane letnike prodajno krizo, to je čim dalje teže je spraviti staro vino v promet, istočasno pa izgublja vino na svoji ceni. To dejstvo predstavlja dejansko izgubo. Mladost, zlasti še nekoliko sladko vino, ki se skoro po večini toči po gostilnah, je pa pri neveščem kletarstvu, ki je na žalost še v mnogih točilnih obratih vsakdanje, podvrženo napakam in boleznim, ki se kaj rade pojavljajo ter je s tem zvezan večji riziko eventualne materialne izgube, kakor pa pri gotovi dobri starini.

Iz vseh navedenih dejstev preteklosti in sedanjosti našega vinogradništva moremo začrtati logične smernice našega bodočega vinogradništva. Na kak temelj je postaviti naše vinogradništvo, da bo rentabilno, to vprašanje hočem nekoliko osvetliti v naslednjem.

Med prvo in najvažnejšo operacijo, katero je izvršiti na našem vinogradništvu, je zatiranje in uničevanje zloglasne šmarnice do skrajnosti. Dokler ne bo izginila iz naših vinogradov šmarnica, tako dolgo ne bo dobro za naše vinogradništvo, tako dolgo bo še vedno izpodjedala šmarnica kot škodljiva pijača zdravje našega ljudstva. Od letošnjega leta dalje je po vinskem zakonu vsaka prodaja šmarnice prepovedana. Šmarnica pa tudi ni primerna domača pijača za delavce.

Druga nujno potrebna izprememba v našem vinogradništvu je ta, da se opustijo vsi vinogradi, ki so v neprimerni legi. Vinogradi naj izginejo povsod, kamor po svojem bistvu ne spadajo. Vinograd mora biti v prvi vrsti le v takih položajih, ki za druge kmetijske kulture niso primerni. Le primerni strmi, južni, južnovzhodni in južnizapadni položaji so v prvi vrsti vinogradniške lege in te zopet le tam, kjer so podnebne razmere primerne za vinograd. Povsod, kjer bi bila lahka njiva, sadonosnik ali pašnik, tja vinograd ne spada; istotako nizke lege, kjer mladniki in jesenski mraz večkrat povzročajo škodo, niso za vinograd. Če bi pri nas v dravski banovini in v vsej državi izginili vinogradi v neprimernih položajih, posebno v ravnini, pri nas ne bi bilo vinske krize. To so tiste lege in položaji, ki v splošnem pridelajo manj vredno kvaliteto, in ker je zemlja v takih položajih kvalitativno boljša, je razumljivo, da je pridelek kvantitativno mnogo večji. Tudi obdelovanje je cenejše in lažje, kar mora imeti skupaj z veliko kvantiteto za naravno posledico, da se morejo prodajati le velike množine manj vrednega vina zelo poceni, kar seveda pritiska tudi na cene kvalitativnih vin. Pri nas je to dejstvo toliko bolj tragično, ker se pri domači nadprodukciji takšna vina uvažajo iz drugih krajev naše države.

Kot nadaljnje načelo naj velja za bodočnost za posameznike: manj vinogradov, a tiste obdelovati čim bolj intenzivno in racionalno. Tudi na manjši površini je mogoče pri pravilnem in dobrem obdelovanju pridelati primerno zadovoljivo množino vina. V današnjih časih, ko je že hudo dobiti v resnici zanesljivega, strokovno kvalificiranega vinogradnega delavca, mora biti v ospredju do skrajnosti izvedena racionalizacija dela. Ta racionalizacija obstoja v tem, da se vsako delo izvrši premišljeno in s čim manjšimi izdatki in da se izvrši samo ono delo, ki je v resnici potrebno in koristno. Vsako delo in vsaka investicija v vinogradu, ki ima namen dati vinogradu zunanje lepše lice, je neracionalno in je izguba potrebnega obratnega kapitala.

Racionalnost mora biti v ospredju pri vseh delih v vinogradu. Dela sledijo drugo drugemu običajno, vendar pa imejmo pri izvršitvi dela pred očmi vedno načelo: pravilno in poceni. Obdelovanje vinograda je izvršiti pravočasno in z dobrim orodjem. Kjer razmere dopuščajo, tudi z vprežnimi ali celo z motornimi orodjem, ako hočemo v tehničnem oziru slediti vinogradništvu v drugih bolj naprednih državah. Ker si posameznik ne more nabaviti motornega

orodja, bi bila strojna zadruga zelo na mestu.

Gnojenje vinograda, ki se mora ponavljati vsaj vsakih 5 let, mora biti prilagojeno moči vinograda in produkciji. Zaradi nezadostnega gnojenja začne vinograd hirati; preobno gnojenje je pa nerentabilno in ni v korist kakovosti pridelka. Glavno gnojilo je v današnjih razmerah dober hlevski gnoj in dober kompost. Umetna gnojila uporabljamo le, če primanjkuje domačega gnojila. Gnoji se najbolje v pozni jeseni v zvezi z zimsko kopjo ali pa rano pomladi v zvezi s prvo globoko kopjo.

Vinogradna rez mora biti dobro premišljena. Trsu naložimo le toliko, kolikor more prenašati po svoji moči brez škode. Boljšo kvaliteto grozdja pridelamo na reznih kakor na šparonih ali locnih. Zatorej je rezati na šparone samo one sorte, ki to zahtevajo, kakor na primer beli burgundec, traminec, rulandec, renski rizling, muškati silvanec, modri burgundec. Druge sorte režejo le na reznike.

Vez, zlasti pa pletev, je izvršiti natančno. Pri pletvi odstranimo le one mladice, ki razvoju trsa v tekoči vegetacijski dobi, pa tudi za prihodnji rez niso potrebni.

Posebna racionalnost je izvršiti zatiranje bolezni, predvsem škropljenje proti peronospori. Škropljenje se mora izvršiti pravočasno in pravilno. Zlasti se ne sme zamuditi pravi čas prvega škropljenja, razdobje med prvim in drugim, drugim in tretjim škropljenjem naj ne bo predolgo. S pravočasnimi škropljenjem se obvaruje pridelek, s pravilnim škropljenjem se pa prihrani mnogo na dragi modri galici. Zato je škropliti le z dobrimi škropljilkami in s finimi razpršilniki.

Ne polivajte trsov in zemlje z modro galico, temveč je fino poškropiti le zelene dele trsa. Pri takem škropljenju se prihrani tudi na času.

Trgati je čim pozneje, da grozdje popolnoma dozori, kajti le iz zrelega grozdja tudi pri boljših sortah smemo pričakovati dobro kvaliteto vina.

Iz stališča racionalnosti je pri vseh delih v vinogradu, zlasti tam, kjer se dela s tujimi najetimi in nekvalificiranimi delavci, potreben stalni nadzor, s katerim se prišteje zelo mnogo na denarju in času, pa tudi delo se more izvršiti tako, kakor je to v interesu gospodarja vinogradnika, kajti čista odgovornosti mnogokrat delavec sam danes nima več.

Če smo princip racionalnosti upoštevali v vinogradu, ga moramo v isti in še večji meri uvaževati v kletarstvu. Vino moramo hraniti v dobri in snažni kleti, pretakati in zalivati moramo vino pravočasno in redno, prazno posodo pa redno zveplati.

Ker pa je v mnogih naših vinogradniških krajih racionalno kletarstvo zaradi slabih klet, pomanjkanja dobre in zadostne vinske posode nemogoče, je za takšne razmere edini izhod za izboljšanje kletarstva vinarsko združništvo.

Prave vinarske zadruge, ki so združitev malih in srednjih vinogradnikov, morajo biti produktivne in prodajne zadruge ob enem. Produkcija ali pridelovanje vina mora biti usmerjeno po enotnih načelih, da je mogoče ustvariti enoten tip vina, ki naj doseže po zadruzi primerno ugodne cene pri prodaji. Vinarska zadruga pa mora imeti tudi izrazit vpliv na način vinogradnarenja posameznikov in more izvesti načela racionalizacije dela, to je pravičnega dela, ki naj z najmanjšimi izdatki doseže čim večjo korist pri vseh opravilih, kakor je bilo navedeno že prej. Vinarsko združništvo zahteva disciplinirane vinogradnike, od njih pa v polnem pomenu besede zadrugi smisel kakor tudi zadrugi požrtvovalnost. Le pri onih vinarskih združjih, kjer so vinogradniki zadrugniki prežeti s temi načeli, smemo pričakovati polnega uspeha.

Vinarska kriza sicer ubija našega vinogradnika, vendar ga naj tolaži dejstvo, da nobeno stanje ne traja večno; tudi vinske krize bo enkrat konec, konec pa je bo toliko prej, čim prej se bodo po uvidenosti naših vinogradnikov začela racionalnost prenesla tudi v prakso.

Inž. Ivo Zupančič.

Radi svetovne krize znižane cene. Radiomanjacijsko terminalno kopališče **DOLENJSKE TOPLICE** Ozdravi sigurno revmatizem, tšias, ženske bolezni itd. Sezona od 1. maja do 30. septembra. Hrana, kopeli in stanovanje v kopališkem domu. Din 50 dnevno. Postaja: Straža-Toplice. Zahtevajte brezplačno prospekt. 186

Industrijske in delovne razmere v Julijski Krajini

Industrijska zveza v Julijski Krajini in zveza fašističnih sindikatov v Trstu sta imeli te dni svoja letna občna zbora. Na obeh zborovanjih se je iz poročil funkcionarjev kakor iz debate, ki so jo načeli delegati tržaških industrijcev in delavcev pokazala obupna slika delovnih razmer in strahotna perspektiva za bodočnost.

Na obeh zborovanjih so ugotovili, da so poleg že legendarne svetovne krize omejitve izvoza, padec konsuma, notranja konkurenca, nižji življenjski standard delavstva v ostalih italijanskih pokrajinah vzroki, ki so dovedli industrijo in proletarijat v Julijski Krajini na rob propasti. Niso si pa upali pribiti, da je poleg teh uničujočih gospodarskih politika fašističnega režima, ki ovira sistematično gospodarsko strukturo in aktivnost »odrešenih« obmejnih pokrajin, glavni vzrok vsega pomanjkanja in zla.

Zveza industrijcev obsega po svojem delokrogu tržaško in istrsko pokrajino. V njej je vključena večina vseh industrijskih in obrtnih podjetij na ozemlju obeh pokrajin. Zveza reprezentira vsa podjetja, ki jih je 980 z 32.406 nameščenici, vključenih pa je v njej 654 podjetij z 28.077 nameščenici. Zanimivo je, da ostala podjetja niso vključena v zvezi zaradi tega, ker ne morejo plačevati članskih prispevkov. Lani je bilo v Trstu in Istri še 1111 industrijskih in obrtnih podjetij z 39.424 nameščenici.

Na svojem zborovanju so Industriji ugotovili, da je za vsako ceno potrebno novo znižanje plač nameščenic. Razmere v industriji so take, da bodo podjetniki prisiljeni zapreti svoje obrate, če ni mogoče doseči cenejših delovne sile. Zares so pogajanja že v teku. Na zborovanju delavskih sindikatov so skušali sicer zavzeti drugačno stališče o tem vprašanju. Delavski zastopniki so sicer dokazali, da bi znižanje plač dovedlo do večjega padca konsuma, da so reukcije sploh nemogoče že zaradi cele serije odstotnih znižanj delavskih prejemkov, ki jih je izvedel režim v poslednjih letih. Toda predsednik sindikata konfederacije Biagi, ki je prišel iz Rima na zborovanje, je izjavil, da

je potrebno uravnavenje življenjskega standarda, ki se v Julijski Krajini zelo razlikuje od onega v ostalih italijanskih deželah. Vse kaže, da bodo v kratkem znižali plače v Julijski Krajini za 5—15 odstotkov.

Vprašanje brezposelnosti pa je v zadnjem času postalo najbolj pereči socialni problem tržaškega in ostalega delavstva v »odrešenih« pokrajinah. Na obeh zborovanjih so ugotovili, da je imela lani Julijska Krajina v primeru z ostalimi italijanskimi deželami in še posebej z razmerami, kakršne so se pojavile letos, prav privilegirano položaj. Po uradnih podatkih, ki se nanašajo samo na članstvo fašističnih sindikatov, je bilo lani v vsej Julijski Krajini okrog 4700 brezposelnih delavcev (dejansko nad 30.000), letos pa je bilo meseca aprila samo v Trstu naštetih nad 16.000 brezposelnih. Po uradnih podatkih se je brezposelnost v Trstu povečala za nad 400 odstotkov. Ta odstotek sicer ni realen, ker tako povečanje dejanskega števila brezposelnih v Trstu, ki so ga lani cenili na 15.000, sploh ni mogoče. Priča pa, kako fiktivni so uradni podatki o socialnih razmerah v Italiji. Sodiijo, da je brezposelnost v Trstu v resnici narasla na 25.000, to je za 67%, kar je že dovolj jasen dokaz katastrofalnih delovnih in socialnih razmer. Še do zadnjih mesecev je bilo n. pr. v petih ladjedelnih v Julijski Krajini (v Trstu, Miljah, Trzinu, Puli in na Reki) zaposlenih okrog 10.000 ljudi. Že meseca marca pa so jih približno reducirali. In te redukcije bodo po napovedih predsednika zveze industrijcev Sanguinetija šle v kratkem do skrajnosti, ker dosežajo ni bilo niti enega novega naročila za ta podjetja.

Poleg vsega tega pa je treba ugotoviti, kako nezadostna so sredstva, ki se stavijo na razpolago za podporo brezposelnih mas. Fašistični sindikati v Julijski Krajini so lani zbrali komaj 800.000 lir za vsa socialna varovanja. Približno enak je bil prispevek delodajalcev. S tako malenkostnimi sredstvi, ki se bodo morala letos po sili razmer vse bolj skrtiti, se očitno niti od daleč ne dajo kriti potrebe desetisočev brezposelnih delavcev in njihovih družin.

Dogodki za mejo

Delovanje goriškega škofijskega upravitelja V zadnjem času si goriški škofijski upravitelj znan mon. Giovanni Sirotti silno prizadeva, da bi čim bolj organiziral katoliško akcijo na Goriškem. Res je pričelo v zadnjem času intenzivnejše delovati več takih goriških društev, tako »Katoliški možice«, »Katoliške žene«, »Katoliška moška mladina« in »Katoliška ženska mladina«. Administrator Sirotti je za vsa ta društva imenoval predsednike in ostale voditelje pa je v katoliškem glasilu »Idea del Popolo« tudi objavil pismo, v katerem naproša imenovane voditelje, naj zastavijo za katoliško akcijo vse svoje moči, tako da se bodo njene organizacije čim prej razširile po vsej goriški nadškofiji.

Prizadevanje goriškega nadškofijskega upravitelja bi bilo morda povsem razumljivo, če bi se goriška katoliška akcija ne imenovala specifično »italijanska katoliška akcija« in če bi njeni po mons. Sirottiju imenovani voditelji ne bili izključno sami Italijani. Tako pa je že prefašizirani učelnik Sirottijev katoliške akcije nezgodben in tragičen obremen: Italijanska katoliška akcija bo čim prej razpredla svojo organizacijo med slovenskim ljudstvom, ki tvori veliko večino katolikov v goriški nadškofiji. Zato jamči sam mons. Sirotti, njegovi duhovniki in pa — goriški fašizem, ki bo gotovo znal pravilno oceniti in tudi izraziti prenovljeno in italijansko katoliško akcijo v svoje raznarodovalne namene.

Mons. Sirotti pa s to svojo politiko ni napravil usluge le goriškim fašistom, marveč je vsaj nekoliko utrdil tudi svojo kandidacijo za bodočega goriškega nadškofa. Smrt goriškega fašistovskega voditelja V Gorici je preteklo soboto umrl pokrajinski upravni tajnik fašistične stranke Urš. Podlegel je boleznim na ledvicah. Tajnik Urš je bil v zadnjem času lastnik čevljarne v Mirnu pri Gorici. Poleg drugih je bila tudi njegova zasluga, da so bili iz misrnske tovarne odpušteni vsi slovenski delavci. Doma je bil iz Sillie pa je bil v Gorici v Furlaniji. Štiri leta je bil fašistični tajnik v Tolminu, kjer se ga je ljudstvo še sedaj dobro spominja. Pokopan je bil v Mirnu.

Nov železniški vozni red

Preteklo nedeljo je bil v Italiji uveden nov vozni red za potniški promet na državni železnici. Skoraj na vseh progah so promet znatno pospešili. Tako bo trajala n. pr. vožnja od Trsta do Benetk po četrty ure in več manj nego doslej. Očitno namenoma pa so na progah, ki vodijo iz Benetke direktno v Avstrijo in južno Nemčijo, favorizirali Benetke in zanemarili Trst. Benetke so dobile v smeri proti Brennerju in Trbižu sila ugodne zveze, medtem ko je bil Trst malo ne odrezan od Nemčije in Avstrije. Poleg tega se tudi zveza med Trstom in Podbrdom ni prav nič izboljšala.

400 deklet je osleparil

Beograd, 27. maja. V današnjih časih, ko vlada vsepovsod brezposelnost, ni prav nič čudno, da ljudje, ki žele priti do kruha, sedajo na limenice raznim prefrigancom, ki jim znajo izvesti tudi zadnjo paro z zagotovilom, da jim preskrbe službo, zaposlitev, delo. Tak prefriganec, neki Vojislav Rumenič iz Ratarjev v jaseničnem srezu, če so resnični njegovi osebni podatki, se je te dni ujel na svoje lastne limenice, ki jih je nastavljal po Smederevem. Možakar je hodil po mestu in pripovedoval tu pa tam, da je zastopnik »D. W. K. Lloyda«, nemške tovarne žarnic, ki ima svoje glavno zastopstvo v Zagrebu in želi tudi v Smederevem odpreti svojo prodajalno žarnice, ki v primeru z drugimi porajboj komaj desetino električnega toka. Iskal je torej primeren prostor za prodajalnico, poleg tega pa tudi dve gospodinski prodajalici, ki bi imele po 1000 dinarjev mesečne plače in 20 odst. provizije od izkupnine. Prosilki morata izročiti njemu 30 Din v gotovini za takse, prošnjo in tri svoje slike za legitimacijo. On, ki je pri trdki »šef za vnanje posle«, pošlje vse to glavnemu zastopniku v Zagreb, ki namerša prosilke.

Rumenič je pripovedoval vse to v delavnici nekega urarja in se behal, kako je po vsej državi že ustanovil okoli 400 prodajnic in preskrbel službe tolikim ljudem, ko je vstopil namestnik smederevskega državnega tožila, ki je poslušal njegovo pripovedovanje in se mu je takoj zadelo, da ima pred seboj prevečnega eleparja. Dve, tri navkrižna vprašanja, kakor jih »šef za vnanje posle« ni pričakoval, pa je G. Cvetković poklical slučajno mimo urne prihajajočega orožniškega podpornika Vukanovića in mu priporočil v varstvo »gospoda šefa«.

Ko so nato Rumeniču službeno pretresli obisti, se je izkazalo, da ima sicer res legitimacijo »D. W. K. Lloyda«, toda da je ta legitimacija ponarejena. Našli so pa pri njem celo kopico porojenih raznih deklet za namestitve, fotografij, legitimacij in celo originalna šolska izpričevala prosilke. Našli so pri njem tudi neko sportno legitimacijo, na kateri je označen kot suplent. In »gospod šef za vnanje posle« — takto je bil označen skoraj v vseh prošnjah — je imel v žepu celih 14 Din. Vsekar se mu je mudilo, da čim prej »ustanovi« v Smederevu »podružnico« in sprejme vsaj dve prodajalci s takso po 30 Din.

Nadaljnja preiskava bo pokazala, kje vse je »ustanavljal podružnice« in sprejemal »takse«.

Iz pozabljenega letoviškega kraja

Podkoren, 27. maja.

Človek bi niti verjeti ne mogel, kako se izpreminjajo posamezni kraji tekom par desetletij. Prvi se dvigajo, drugi propadajo, a prvi samo na račun drugih, ki zaradi slučajnih malenkosti ne morejo tekmovali z drugimi, bodisi da jim primanjkuje potrebne energije, bodisi da nimajo sredstev, ki bi jim pomagala, da bi z lahkoto tekmovali s krajem, ki jim je zrastle preko glave, ker ga narava sama prežiroma ali pa so ga povzdignili ljudje s svojo uvidenostjo in pravo presojo časa in razmer. Za podvig posameznega kraja v naši planinski pokrajini je pač tujski promet prvi in glavni faktor, ker žive ljudje od njega in je v gospodarskem oziru in v današnjih prilikah tako izredno važen, da skoro noben naš planinski kraj ne more preiti mimo njega. Stevilke v tujem prometu so danes skoraj edino merilo, na podlagi katerega presoja mo, ali se je kraj dvignil, ali pa zaradi vidnih vzrokov propadel.

Zgodovina ve, da je skoro še pred petdesetimi leti Podkoren cvetel kot noben drugi kraj na gornjem Gorenjskem: a svet ve, da je propadel samo zaradi tega, da se je dvignila na njegov račun Kranjska gora

do one višine, ki jo glede tujkega prometa dandanes zavzema v naši pokrajini. Vzrok pa je bila sama železniška postaja, ki so jo zgradili v Kranjski gori, a je pri tem Podkoren ostal prazen rok, ker je bil ločen od sveta, ki je kmalu popolnoma pozabil nani in mu je s tem prizadejal veliko krivico. Zaradi tega pa nikakor ne moremo reči, da je morda propadel. Sam zase se je pač obdržal na prejšnji višini, samo napredovanje ni skoro nič, dasi se je na vso moč trudil, da bi se vzporedno s Kranjsko goro razvijal in dosegel čim večji tujski promet. A kljub vsem naporom se mu vse to ni posrečilo, ker mu je primanjkovalo onega, ki je prvi in glavni pogoj slehernega tujkega prometa — primanjkovalo mu je železniške postaje.

Kar mu ni uspelo petdeset let, to je dosegel v zadnjem letu. Železniška direkcija je ugodila želji prebivalstva, da se tik vasi zgradi postajališče, kjer se bodo ustavljali vsi vlaki, vozeči do Rateč in do Kranjske gore. Delo se je že pričelo in se nadaljuje z vso naglico, tako da bo postajališče še letos dograjeno in odprto še pred glavno sezono, ako ne pridejo kakšne nepredvidene zapreke vmes.

Brez dvoma bo to postajališče velike važnosti za naš tujski promet in ga bo zgostilo še bolj. Izletnikom in turistom bo zdaj odpadla nepotrebna in nevspešna pot iz

Kranjske gore do Podkorena, ki je v turističnem oziru kaj zanimiva točka že zaradi dejstva, da je od tod izpeljana zadnja cesta, ki vodi preko relativno pravih nizkih Karavank do Strmca, kjer se začena koroška meja. To postajališče pa bo prišlo prav tudi turistom in izletnikom, ki so namenjeni v Planico, in ki bi se radi izognili običajni poti, saj je prav iz Podkorena izpeljana v Planico bližnjica, ki vodi po jako zanimivem, v planinskih krasotah bogatem terenu.

Podkoren je bil od bližnjega in daljnega sveta do sedaj brez vzroka neprimerno zapostavljen. V tujko-prometnih ozirih je bil popolnoma odvisen od Kranjske gore, ki je dirigirala semkaj tuje same v slučajih, če je bila prenapolnjena in je bila v zadregi, kje bi prazen spravila pod streho. Podkoren je primanjkovala in še vedno primanjkuje potrebna propaganda, posebno še v tuzemstvu, odkoder prihaja v borovski kot večina stalnih letoviščarjev. Vas sama na sebi je kolikor toliko opremljena z vsem, kar zahteva tujski promet, ima precejšnje število sob, pripravljenih za tučce, a za prehrano zadovoljivo poskrbe gostilne, ki se že dolga leta nahajajo v tem kraju. Morda ni tuja, ki se je mudil tod in ki bi bil odšel nezadovoljen od tod; vas je prava idila in prikazuje s svojimi snažnimi, v starem planinskem slogu zidanimi hišami

popolnoma pristen alpski značaj.

Seveda, zgraditi in priskrbeti si bo moral Podkoren še marsikaj, če hoče, da bo glede tujkega prometa napredoval tako, kot zasluži. A pred vsem bo moral gledati, da si v tujko-prometnih ozirih pribori čim več svobode in neodvisnosti, da bo s prostimi rokami razpolagal sam s seboj, kakor mu bo pač velevala lastna uvidenost in še bolj potreba časa. Uvidenosti mu seveda ne bo primanjkovalo, ker ima zadosti jako dobro kvalificiranih ljudi, ki se razumejo na tujko-prometno stroko. Treba je vso stvar samo energično organizirati in v lastnem delokrogu pokreniti vse, kar je treba, in se nikoli ne ozirati na pomoč, ki naj jim pride od drugod, pa naj jim je ta pomoč še tako zagotovljena.

Novo železniško postajališče bo za Podkoren sam največje važnosti, ker mu bo prineslo novo življenje in bo za kraj vir novih dohodkov. Tuji bodo prihajali sem v velikem številu, kakor hitro bodo informirani o veliki vrednosti, ki jo ima Podkoren. Vsekakor pa je to pozabljeno, skoro mačehovsko zapostavljeno letovišče v interesu splošnosti dolžno, da se samo odkrije svetu in samozvestno pokaže, da prav nič ne zaostaja za drugimi letovišči, temveč jih v mnogih ozirih celo visoko nadkriljuje, kar bo dokazala že bližnja bodočnost.

V.

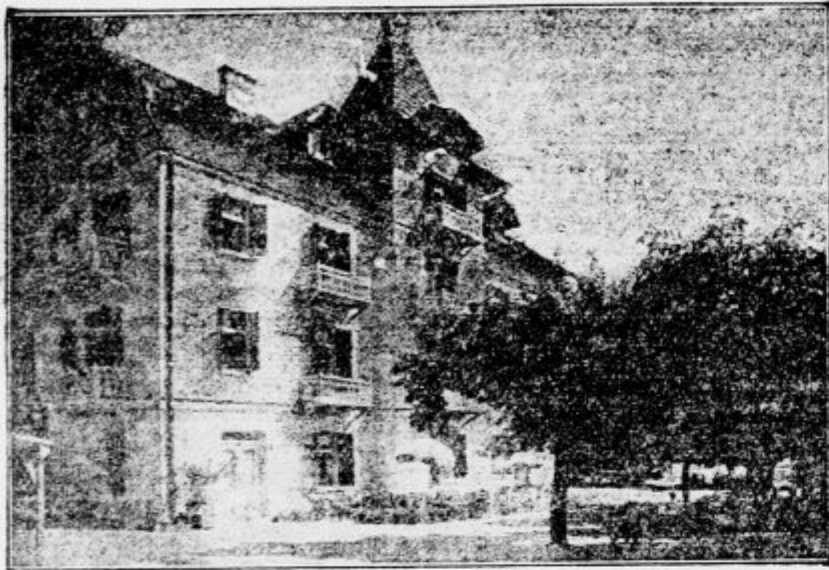
Bled

Najmodernejša jugoslovanska zdravilišča, kopališče in letovišče

510 m nad morjem.

Sezija skozi vse leto. Pojasnila in prospekte daje: Zdraviliška komisija in uprava hotelov.

Hotel Union, Bled

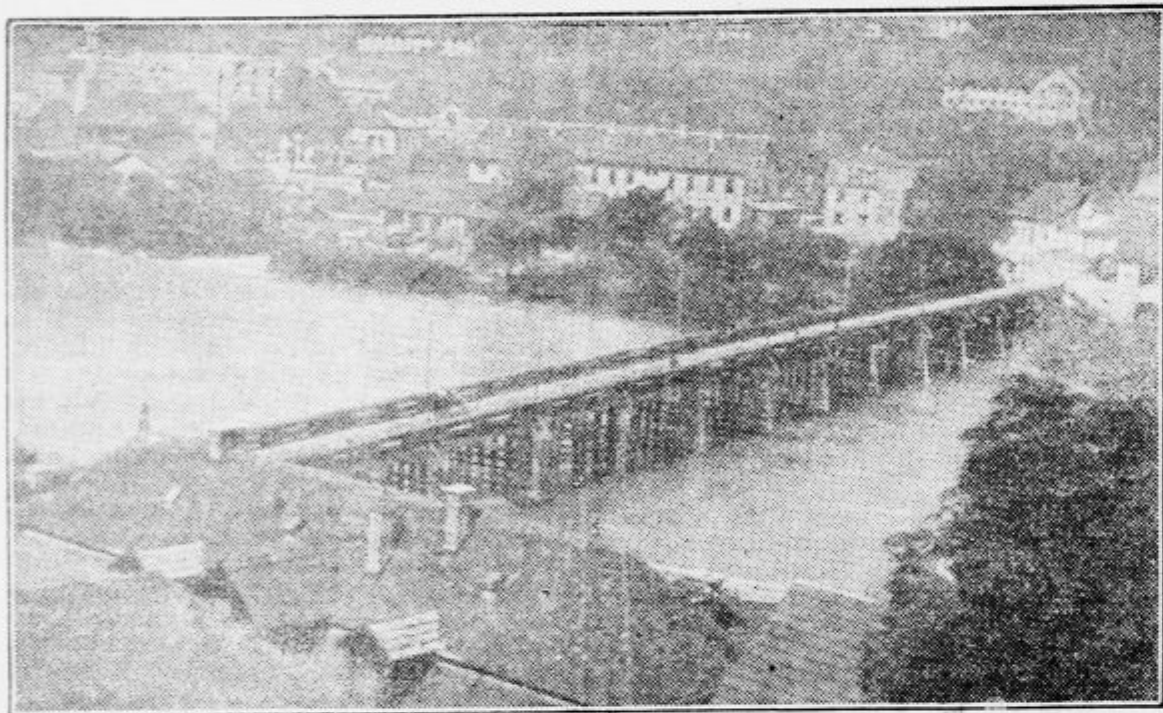

Med posebno znane hotele in penzione na Bledu moramo uvrstiti tudi hotel »Union«, ki od svojega obstoja nudi gostoljubno streho in najboljšo potrebo mnogoštevilnim tujcem in domačinom. S slovesno svoje izborne postrežbe in s svojimi zmernimi cenami služi to podjetje v veliki meri razvoju tujskega prometa in bo to podjetje tudi letos privabilo mnogo tujcev ter s tem ko-

ristilo našemu narodnemu gospodarstvu. Hotel »Union« nudi poleg najboljša postrežbe svojim gostom tudi užitke vseh prirodnih dobrot in krasot prelepega gorskega letovišča, ker je njegova uprava znala pridružiti modernemu restavracijskemu podjetju tudi vse to, kar se da od lepe pokrajine pridobiti za razvedrilo in oddih gostov.

Ob jubileju najstarejšega mostu v Zasavju

Iz zgodovine važnega prometnega sredstva — Občinski arhiv na peč in drugo, kar kaže potrebo zasavskega muzeja

Litija, 28. maja.

Te dni je delal Kunslerjev stric s Frtice, ki je živa kronika precejšnje dobe, da je naš most visok jubilar — 80-letnik in da ni prav, če se na ta jubilej pozabi. — Mož, ki ima izredno dober spomin, je dal precej zanimivih podatkov, drugo sem pa skušal dobiti iz raznih arhivov, a je bil ves trud zaman. Registratura na glavarstvu molči, na občini pa nimajo ničesar. Občina ima sploh bore malo podatkov o važnih dogodkih in bo imel zgodovinar, ki se bo poglubil v raziskovanje zasavske zgodovine, prav težko delo. To smo videli tudi na naši zadnji zasavski razstavi. Vače, šmarska okolica, Poljnik, Zagorje in še drugi kraji so razstavili več zgodovinskih predmetov, kakor pa Litija, kjer imamo sresko načelstvo, sodišče, šolo, SPD in razna druga društva. — Umestno bi bilo, da bi se tudi v našem kraju uredil kak muzej; zgodovinske spomine, ki jih je mnogo pa bi bilo treba čim prej poiskati in urediti.

Življenje prejšnjih desetletij, ko so vladali še po Savi bogato naložene tovore s čolni in kasneje, ko so gradili železno cesto skozi ozek zasavski žleb, je moralo biti res kaj domače. Takrat je imel v Litiji glavno besedo Šegač, velegruntar. Zato ni čuda, če mu je bila dana tudi županska oblast. Nekdanja Šegačeva domačija stoji še danes tik mostu (takrat ga seveda še ni bilo) na litijski strani, pod staro lipo, kjer je sedanja Slančeva hiša. Oče župan pa je imel ves občinski arhiv in vse uradne dokumente kar na — peč.

Neko hudo zimo, ki so preganjali mraz z debelimi panjaji, se je ves arhiv vnel in zgorel. Rešili so le staro patentno pismo za litijsko seime. To je edini dokument, ki ga hrani še sedaj naša občina. V spomin na to isto nezgodo na prida prazna skatljaja za veliki avstrijski, ki je pričela vtisnjeni pečat, ki se je ob oni nezgodi — stopil...

Do leta 1852, so uporabljali za prehod preko Save le brodove. Teh je še danes na Savi več, saj od Sv. Jakoba pri Ljubljani pa do Litije ni še nobenega mostu; zadnje čase pa se mujašo s Kresničani vsi okoličani, da bi tudi dobili svojega. Pa tudi navzdol po Savi ni bilo v naših krajih takrat še nobenega mostu. Izjemo je delal le Zidani most, ki že s svojim imenom potrjuje svojo važnost prav zaradi tega že iz starih časov sem. Kakor mi je pravil eden naših vrlih zgodovinarjev, ljubljanski licealni bibliotekar dr. Jože Rus, nosi Zidani most svoje ime še iz rimskih časov. Že Rimljani so zgradili ob stožju Save in Savinje most, ki pa so ga razne vihrne uničile. Kasneje so ga zgradili tamkaj spet Babenberžani, ki so ga rabili za svoje vojaške namene. Tako rimski kakor babenberški most pa sta bila postavljena preko Save, vsi sedanji trije zidani mostovi pa drže preko Savinje. Babenberški most je služil prometu polnih 216 let (od 1224 do 1439), porušili pa so ga v času, ko sta se pričela preganjati naša znanca Pegam in Lamberzar.

Le da predočim važnost otvoritve novega mostu, naj omenim otvoritev prvega kamenitega mostu čez Ljubljano, kar se je

zgodilo le 10 let pred litijskim.

Brezdvomno je bila otvoritev južne železnice, ki je stekla mimo nas L. 1849 velikega pomena tako za Litijo, kakor za vse ostalo Zasavje. Saj je bila prav do tedaj Litija dokaj neznatna, in je bilo glavno upravno trgovsko in obrtniško središče v sosednjem Šmartnem. Po L. 1849 pa je začela Litija po vrednosti in pomenu kot kraj ob železnici, naraščati. Brod, ki je bil do tedaj speljan čez reko od Kisletove hiše (ki je nosila do zadnjega preštevila hiš št. 1) menda najstarejša hiša v Litiji, ni več zadoščal, potreba je klicala po mostu, ki smo ga dobili tri leta potem, ko je »lukamatija« prvič za-

Nivea-krema Din 5.—, Din 22.—, Nivea-olje Din 25.—, Din 35.—

Jugoslavensko P. Beiersdorf & Co. d. s. o. j., Maribor

Učite se pravilnega solnčenja

Pred solnčenjem temeljito natrite svoje telo s

NIVEA-CREME

NIVEA-ULJE

Oboje vsebuje edino sredstvo za negovanje kože — koži sorodni Eucerin; radi tega so to naravna sredstva in jih ni mogoče zamenjati s tako zvanimi »čudežnimi kremami«. Zmanjšujejo nevarnost opalenja zaradi solnčenja in vam podajo prekrasno temno barvo kože.

V vročih dneh »Nivea-krema« ohlaja, nasprotno pa vas ob hladnih dneh bravi Nivea-olje preneglega ohlajenja, ki povzroča prehlad.

Eno, prosimo, da si zapomnite: Nikdar se ne solnite mokri in pred solnčenjem si vedno natrite kožo!

brilzgala skozi Zasavje.

Mostnino je dobil v zakup bogatin Šegač. Ta pa se sam zaradi preobsežnosti svojih posestev ni utegnil zanimati s »šrangom«, zato je nastavil za mostninarja Koprivnikarjevega Toneta z Velikega vrha nad Litijo. Tone je dobil nasproti Šegačeve hiše baroko, ki je stala na sedanjem Briljevem vrhu: »Šrangarjev« Tone je bil možak na svojem mestu, izredno sposoben dečko, pravi slovenski selmademan... V teku desetletij je tako obogatel, da je bilo polovico Litije njegove; spuštal pa se je v najrazličnejša dobičkanosna podjetja; gradil je ceste na Vače, dobavljal za železnico prago, imel je gostilno, gradil je hiše in jih prodajal. Bil je vnet pripodobe podjetnega slovenskega možakarja. Kljub velikemu udeleževanju na gospodarskem polju pa korenjak ni znal pisati...

Mostnina je bila uknjena okrog L. 1890, zadnji mostninar je bil Kosmačev Blaž. Še ga pomnijo tega veseljaka naši ljudje. Za mostnino so pobirali od voza z vprego po 12 krajcarjev, polovico ceneje, kakor pa v »sosednjih« Radečah, kjer si moral plačati za prehod sem in tja 48 krajcarjev. Pa so bili kampaletji ti-le naši ljudje. Da so si prihranili one krajcarje pri šrangu, so v gostilni pri mostu ustavili in preložili tovar na samotež, za katerega ni bilo plačati mostnino.

Že osemdeset let je naš most v službi javnosti. Ostareli je v tej dobi, ob veliki povodnji L. 1923 se je upiral kot junak. Zaman je bilo butanje valov, ki so udarjali že na most. O našem junaku pa so pisali tudi inozemski listi. Pa je vendar po tisti jeseni precej ohromel. Ko je dobil za tem starijevski rudnik na litijski postajo velike stroje, so se inženjerji zbal prevoza preko mostu. Vagone so obrnili in so jih zavlekli do Radohove vasi na Dolenjskem, odkoder se je izvršil »napad« na oddaljeni Sitarjevec preko strmih bogenšperskih serpentin.

Pa kaj bi zamerili take stvari našemu lesenemu orjaku. Saj dobiva stalno pomlajevalne injekcije, obnavljajo mu odmrle ude in stavec čaka nadomestka — železobetonskega mostu, ki si ga vsi nujno želimo. Naš jubilar ve, da se bo moral odmakniti, ko bo minula kriza. Saj ni ničesar večnega na tem planetu. O, pač: popraviljanje našega mostu je že — večno! J. Ž.

Visoko francosko odlikovanje našega obrtnika

Ljubljana, 28. maja.

Naš rojak podjetnik v Zagrebu g. J. Flerin, na lici 87, je dosegel s svojo razstavo ženskih in moških klobukov ter slamičkov

G. J. Flerin

na razstavi v Parizu zlato kolajno z diplomom. Odlikovanec je rodom iz Domžal, ki uživajo svetovni sloves zaradi svoje velike izurjenosti in ličnosti v klobučarski in slamičarski stroki. G. Janko Flerin je v mlajših letih delal v domačem kraju z očetom in bratom in so njegovi izdelki, ki so dosegli na razstavi veliko francosko odlikovanje, ravno tako tudi zasluga njegovega brata Franca Flerina, dasiravno se glasi odlikovanje samo na njegovo ime, ker je bila tako označena tudi cela razstava.

G. Janko Flerin je zaprosil za objavo tega priznanja s pristavkom, da bi se, kakor že storjeno, ugotovilo, da velja priznanje tudi njegovemu bratu, ker sta oba dosegla svoj velik strokovni uspeh že v skupni de-

Izlet na Plitvička jezera

Ljubljana, koncem maja

Ne vem, koliko let sem se že napravljal na Plitvička jezera. In bi jih nemara nikoli ne ugledal, da me ni prijatelj Vili mlogrede snel na svoj kočati Mercedes.

Dolenjski grič so ostajali za nami, vsi zeleni in polni kukavice. Po vrtovih so se ogledovale cvetoče jablane kakor »štemane« neveste. Večerno sonce je razlivalo svoje zlato vse do Gorjancev in obetalo lepe Binkošti, čeprav je v pratiki strašila mokra Zofka. Krško polje je tonilo v pr-

Zobni kamen pod povečalom

Trdna sestava zobnega kamna.

Zrahljena sestava zobnega kamna.

Razpad zobnega kamna.

Odstranite zobni kamen — povzročitelja mnogih hudih obolenj zob — z rednim negovanjem s Sargovim Kalodontom. Samo Sargov Kalodont vsebuje proti zobnemu kamnu učinkoviti sulforicinoleat po Dr. Bräunlichu. Polagoma razkroji organske substance, ki tvorijo zobni kamen, njegova sestava se zrahlja, on začne razpadati, izgubi svoje oporišče, se zdrobi in se povsem lahko odstrani s trdo ščetko za zoba.

Uporabljajte redno Sargov Kalodont! Tudi Vaš zobozdravnik Vam bo dal ta svet, ker on dobro ve, kako nevaren je zobni kamen za zoba.

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

lavnici pod vodstvom svojega očeta, znanega funkcionarja občinske uprave in gasilnega društva. Brata Flerin odlično zastopata staroznano in priznano domžalsko klo-

bučarsko in slamičarsko stroko ter so s tem najboljši priporočata rojakom, ki živijo v Zagrebu, kakor tudi rojakom iz ožje domovine.

Sto in sto rok ima postaja, da jo zavija v priklupne kartone in razpošilja v svet. Dobro eksistenco jim je ustvarila žilava podjetnost slovenskega selmademana.

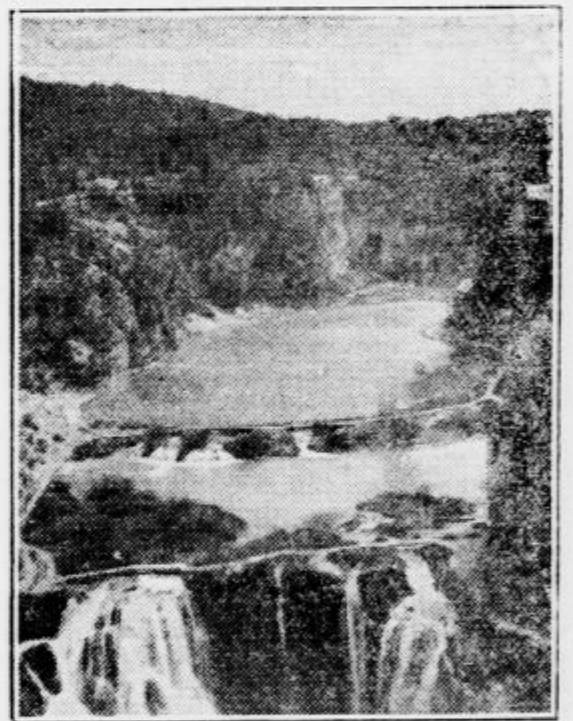
Točno ob 9. kakor je bilo dogovorjeno, smo zopet sedeli na svojih udobnih sedežih. Skozi železni oklep savskega mostu smo zarezali v ravan pod zadnje razraske Gorjancev. Plešivica se je grela v soparnem solncu. Prašni, prepoteni izletniki s godbo so baš pred nami krenili s ceste v tisto smer. Pred Jastrebarskim smo srečavali gruče deklet v pisanih nošah, vračajočih se od maše. V gostem hrastovju Draganiške šume so prepevali kosi. Karlovske ničice so mrgolele birmancev. Ob izlizu Mrežnice v Korano smo zavili v klanec. Cesta polna vijug in rjavega prahu. Okoren avtobus si je privoščil zabavo, da nas je pustil skoro kilometer daleč požirati cele oblake mijazmov. Seveda smo mu vrnili to prijaznost v polni meri po stari dolenjski prislovcu: ankat adn, ankat adn. Pokazal se je tipičen kraški svet, skope slovne lehe med sivim kamenjem. Ponekod samo pusto grmičje, ki so ga mulile črede ovac. Pred večgostimi bajtami so polegali ljudje v borni senci. Moški z rdeče okrovljenimi čepicami. Ta ali oni je malomarno privzdignil roko k čelu. Ženske so stikale trokrom po laseh. To je Lika z vso svojo mizernostjo. Kakor prijazna oaza se je iz te pušče izluščil Slunj s krasnimi slapovi Korane, ki se nam je bila prej nekajkrat samo bežno prikazala v globokih zasekah.

Docela nov svet se je odprl. Zmerom višje je segala cesta proti Rakovici. Temni grebeni Kapele so se primikali za vsakim ovinkom. Mlin ob mlinu se je vrstil ob drobnih, razigranih Korani, globoko pod cesto. Mahoma se je zalesketalo v mogočni skalni kotanji smaragdnato jezero. Razkošen slap je sipal bele pramene v vrtoglavo globino. Plitvice. Niti najbujnejša domišljija bi si jih ne mogla naslikati v taki prelesti. Ob teh edinstvenih pogledih veličastnih katarakt, ki jih je mogel tako zamisliti samo pravečni arhitekt, se mi je zdelo, da razumem obupno praznoto Like. Ni moglo biti drugače, nego da je bil dobri Bog takrat, ko je trosil lepoto po tej zemlji, že jako truden. In mu je tako omagala roka, pa se je izsula na Plitvice polna vreča tega nebeskega daru, da mu ni ostalo potem nič več za vso Liko...

Po okreplili v elegantnem hotelu »Plitvice«, okrog katerega je ležalo še pred 14 dnevi celo klastro snega, smo si privoščili najprej prijetno vožnjo po Krcjaku, največjem izmed Plitviških jezer, potem pa lep sprehod skozi bukovno hosto ob vseh višje ležečih jezerih, vse gori do Prošćanica, ki tvori s svojo tiho razmaknjenostjo pobožen zaključek te čudovite vodne simfonije.

Nasičeni od te blažene prirodne lepote smo krenili drugo jutro na vse zgodaj proti morju. Če mi je bilo kdajkoli težko slovo od katerega kraja, sem občutil to tegobno prav posebno v tistih kratkih minutah, ko je brnel avto po zadnjih ovinkih in so se med rosnim drevjem odpirali poslednji pogledi na tiste zelene dragule, lesketajoče se v prvem jutranjem solncu. Srečavali

smo še nekaj časa Crno reko, glavni dotok Plitviških jezer, ki pa je v resnici prav bistri potok, nato pa se je prevesila cesta proti Vrhovinam in doli na široko Gačko polje, nad katerim so droblji škrapčki svojo jutranjico. Daleč na levi so kipele v nebo deloma še s snegom odeli vrhovi Velebita, z desne pa so se nam primikali valoviti grebeni Velike kapele. Skozi prijazni Otočac in nekaj slikovitih vasic smo dosegli Žuto lokvo, kjer nas je nenadoma ustavilo oko postave. Legitimirati smo se morali, po tajnem naređenju, kakor je bilo rečeno, pa ker se je izkazalo, da imamo poštena imena, smo mogli zopet svobodno nadaljevati pot. No da, tudi rokoma vihl se dostikrat vozijo v elegantnih avtomobilih, kaj se č... Kmalu smo dosegli skalnato zaseko, odkoder se nam je odprl sijajen pogled na jadranske vode. Seveda smo se ustavili; kdo bi mogel mimo tolike krasote! Globoko pod nami se je stiskalo k bregu staro vstaško mestce Senj, v ozadju bele čeri Krka, Raba in Cres, daleč za njimi pa tanka koprena Istre, na katero je bila naslonjena ta visoka kupola majškega neba. Vili je ta čas opazil, da ima defekt na kolesu. Kak drug vozač bi bil na njegovem mestu prikladal vse satane, on pa se je z občudovanjem vredno mrmražje spopadel pod voz, kar mu je, kakor je dejala ga. Olga, celo v posebno zabavo. Jaz sem ta čas izvohal ob cesti tablo z napisom. Morda navdušen pozdrav kralju voda, sem si mislil. Kolika zmota! Bil je še več nego prozaičen napis: »Meja občine Brlog«. Od vzvišenega do smešnega je res samo en korak...

Spodnja jezera in zadnji slapovi

V drznih serpentinah smo se spuščali proti Senju. In potem tista nebeska vožnja ob morju, oljkovi gori, temne, vitke pinje, prematavanje delfinov ob bregu, silne jadralnice, galebi, niz ljubkih naselij: Novi, Selce, Crikvenica s svojo gosposko obalo in bahatimi hoteli, skromna Kraljevica, za njo kolosalne terase bakarskega zaliva in ta Bakar kakor betlehemske jaslice, potem spet mogočen pogled nazaj z visokega ovinka, Sušak, poln nervoznega prometa, nad njim Trsat s svojo čudodelno majsko božjo — vse to se je vrstilo kakor pisan kaleidoskop, bogastvo, ki je že pljusalo preko prenašene duše. Šele popoldne so se odpočile oči v prijetnem hladu Gorskega Kotara, ko smo dosegli po neko tako gladki, zdaj pa tako obupno zanemarjeni Lujzinji cesti Mrzle vodice, preleteli Lokve in Delince ter se spuščali proti Kolpi. Takrat se nam je vsem zahotelo, da bi šli še enkrat nazaj, da bi vozili ne vem kam, samo domov ne. Toda tudi najlepše pesmi je enkrat konec. Že je ostal za nami Karlovac, daleč se je že odmaknil čarovniški Klek. Sonce se je nagibalo h Gorjancem, ko sta se zasvetila vitka zvonika zagrebške katedrale.

V Ljubljani sem slučajno izvedel, da daje kino Matica v tako zvanem kulturnem delu svojega programa tudi film o Plitviških jezerih. Kajpa, da nisem hotel zamuditi te prilike, ko so mi še tako živo šumeli v spominu tisti razposajeni slapovi. Kakor vesel odmev prešernega vriska mi je tekel ta filmski trak z zarezo čednimi posnetki. Gotovo pa ga je zamudil marsikak ljubitelj prirode, ker niti plakati ne reklamne novice v dnevniki niso ni z najmanjšo besedico opozorili na ta del programa. Morda pa splošnovarno kino-publika taka reč ne zanima? Škoda!

Vilko Mazl

Kupujte kolke protituberkulozne lige!

JAVNI NOTAR

HAFNER MATE

JE PRESELIL

svojo pisarno iz palače Ljudske posojilnice

V TAVČARJEVO ULICO ŠT. 6

(pisarna pokojnega notara Hudovernika)

6271

u— Pevski zbor Glasbene Matice bo imel v ponedeljek 30. t. m. ob 20. skupno vajo mešanega zbora, ob 19. pa prirediteljsko in odborovo sejo.

u— Pri Commerce v Tavčarjevi ulici 2 je ta teden vse po 10 Din. Glej inserat!

Foto amaterji!**Razvija Vam filme najcenejše:****Foto Tourist****Šelenburgova ul. 6.**

u— Delavsko prosvetno in podporno društvo »Tabor« priredi danes skupen izlet v Tomačevo. Zbirališče ob 14. pred Narodnim domom. Pridite!

Iz Maribora

u— Ljudska univerza v Mariboru nanašnja vsem svojim članom, da bo njen letošnji občni zbor v petek 3. junija ob 20. Članarina se lahko poravnava še tudi ta večer.

u— Narodna Odbrana obvešča vse člane in prijatelje, da bo narodni praznik v Lokačevu v nedeljo 12. junija.

u— Predavanje o ugotavljanju davčne osnove. Gremij trgovcev v Mariboru vabi vse svoje člane na predavanje sodnika upravnega sodišča v Celju g. dr. Ivana Likarja, ki se bo vršilo jutri ob 20. v lovski dvorani hotela »Orel« o predmetu: Ugotavljanje davčne osnove za pridobitno in davek na poslovni promet. Kakor znano, se nanaša polovica vseh tožb pri upravnem sodišču na predmetna sporna vprašanja, zato se zdi gremiju zelo potrebno, da se vrši to predavanje, ki se je v Celju kar najbolj obneslo, tudi v Mariboru.

u— Kraj in čas prihodnjega mesečnega sestanka učiteljskih upokojencev za Maribor in okolice se bo razglasil pravočasno.

u— Telovadni nastop prednjaške šole Saveza SKJ. Dne 11. junija popoldan bo na letnem telovadšču Škole Maribor matična telovadni nastop savezne prednjaške šole za člane, ki je bila tudi letos v Mariboru. Ker je to najvišja institucija v jugoslovenskem sokolstvu, ki skrbi za oblikovanje in izvedbo sokolskih vaditeljev naše države, zato opozarjamo že danes na to prireditev. Gotovo imamo pričakovati na njej izredno uspele točke in torej izredne užitek tudi za gledalce, ki niso več novinci v zadevah sokolske telesne vzgoje.

u— Stari grehi. Na zahtevo tukajšnjega državnega pravdnika so orožniki včeraj aretirali 34-letnega čevljarja Josipa Domjanika, stanujočega v Studencih, ker je bil, kakor je to izpovedal glavni obtoženec Anton Kovač, ki predsedava 14-letno težko ječo v tukajšnji ječnici, soudeležen pri umoru posestnika Kancelerja na Šobru pri Kamnici. Obsojenec Anton Kovač je pri glavnih razpravah pred tukajšnjim velikim kazenskim senatom trdovratno molčal o Domjanikovi skrivni, zdaj pa je jel obremenjati omenjenega čevljarja, ki je bil takrat zaradi Kanceljevega umora v preiskovalnem zaporu, pa je bil zaradi pomanjkanja dokazov izpuščen. Aretiranec tudi danes odločno zanika vsako krivdo, da bi bil v zvezi z umorom Kancelerja. Vendar pa je državno pravdnstvo odredilo obnovo procesa in se bo moral radi tega umora zagovarjati še Domjaniko.

u— Aretacija beračev. V petek in soboto se je našlo v mestu več beračev, ki so nadlegovali stranke po hišah in jih ustavljali na ulicah. Med berači so bili tudi mladi ljudje, ki se ogibljuje vsakega dela in se najraje potopajo iz kraja v kraj. Med starejšimi prosjaki jih je bilo par z dežele, nekaj pa iz Primorja. Aretirane berače so spravili na policijsko upravo, kjer so jih po zaslišanju delno izročili sodišču, delno pa so jih izpustili na svobodo, odnosno jih odpravili v njihove domovinske občine.

u— Pecen meso. Jutri bodo ob 7. naprej prodajali na stojnici za oporečno meso pri mestni klavnic 180 kg telečjega mesa po 5 Din, in sicer do 2 kg na osebo.

Iz Celja

u— Vojaške svečanosti v Celju. Včeraj popoldne je bil v prisotnosti zastopnikov civilnih oblasti na svečan način odkrit spomenik padlim junakom 39. p. p. Po cerkvenem obredu, ki sta ga opravila opat g. Jurak in vojni svečenik g. Manojlo Čudič, sta častni četi izstrelili po tri salve, nato je pred spomenikom izpregovoril v spomin padlim junakom v imenu rezervnih oficirjev g. sod. nadsvetnik dr. Vičar, za njim pa v imenu mestne občine, ki je postavila spomenik, župan g. dr. Gorjanc in končno še poveljnik 39. pp. g. Mihajlo Golubovič. Pri slavnosti je sodelovalo Celjsko pevsko društvo. Takoj nato so odkorakali voljki pod poveljstvom majorja g. Krasnika na Glazijo, kjer se je po vseh občinskih obredih izvršila polkova slava. Kako silna vez držl civilno prebivalstvo in vojaštvo, je dokaz včerajšnja slava, na kateri so sodelovali po svojih organizacijah in uradih vsi merodajni zastopniki. Popoldne se je razvilo na Glaziji vojaško veselje s prav lepim in zanimivim sporedom.

5. junija 1932

5694

GASILSKI DAN

Prostovoljnega gasilnega društva Celje.

u— Državna krajevna zaštita dece in mladine v Celju priredi v soboto 4. junija evetični dan, da pridobi nekaj denarja za podpiranje najsiromašnejše dece. Ker je društvo navezano zgolj na mladoletce, pozivamo občinstvo, da po svojih močeh društvo podpira in ne odreče daru naših dec. Ostala društva pa prosimo, naj na ta dan ne prirejejo konkurenčnih prireditev.

u— Češka komedija »Spreobrnitev Ferdinanda Pištore« spada med najznačilnejša dela znanega češkega dramatika Fr. Langerja. To komedijo so izvajali po vseh tudi največjih inozemskih odrih z velikim uspehom. »Spreobrnitev Ferdinanda Pištore«

re— uprizori v celjskem gledališču mariborsko Narodno gledališče v četrtek 2. junija. Režira J. Kovič. Nabavite in rezervirajte si vstopnice v predprodaji, ker se v primeru neprimerne zanimanja gostovanja ne bo vršilo.

u— Celjsko pevsko društvo bo priredilo v okviru svoje turneje pomladanski koncert v soboto 4. junija ob pol 21. Celjski in okoliščani bodo koncert obiskali gotovo polnoštevilno.

u— Občinski provizorij. Celjska mestna občina je dobila dovoljenje, da sme do končne odobritve proračuna za tekoče leto pobirati vse občinske davčine v višini in pod pogoji, kakor lani. Izjemo tvorijo vodarini, ki se pobira po novem vodovodnem redu. Podrobnosti so razvidne iz razglasa na uradni deski.

u— Letošnji nabori. Celjska okoliška občina obvešča vse vojne obveznike, da bo redno rekrutiranje v četrtek 2. junija ob 7. zjutraj v meščanski šoli v Celju. Priti morajo tudi vsi, ki so bili pri prejšnjih naborih nesposobni.

NAZNANILO!

Tem potom vljudo naznanjam cenjenemu občinstvu, da prevzamem s 1. junijem 1932 staro dobro znano trgovino A. Topoljak, nasl. (nasproti Narodnemu domu) v Celju. Ker bom trgovino založil s popolnoma svežim specerijskim blagom, prosim, da blagovoli cenj. občinstvo podpreti začetnika z obilnim obiskom, za kar se za sedaj najviljudneje priporočam. 6277

JAKŠE FRANC, trgovec v Celju.

u— Celjani bodo šli tudi na morje, saj jim nudi Kolo jugoslovenskih sester vso oskrbo v koloniji za 28 do 30 Din dnevno. Glede podrobnosti naj se obrnejo zainteresirani na društvo.

u— Iz sportnega življenja. Danes popoldne bo prijateljska nogometna tekma med SK Olimpij in SK Rudarjem iz Hrastnika.

u— Mestni kino bo predvajal danes ob pol 17., pol 19. in ob 21. zvočno cirkuško dramo »Cirkus Busch«.

Iz škojfe Loke

u— Celjsko pevsko društvo priredi danes ob 15. v Sokolskem domu velik koncert umetnih in narodnih pesmi. Dirigent g. Segula. Pridite!

Iz Kranja

u— Jugoslovensko-čehoslovaška liga v Kranju je priredila pretekli tork v prostorih hotela »Jelen« važno predavanje za tukajšnje namenešence in mojstre čehoslovaškega državljanstva. Predavanje se je udeležilo skoraj 50 čehov, po večini tekstilnih mojstrov, ki so zaposleni v tukajšnjih tekstilnih tvornicah. G. dr. Kosti Janko, referent Pokojnjskega zavoda iz Ljubljane, je predaval o pokojninskem zavarovanju s posebnim cilnom na tukajšnje nastavitelje iz čehoslovaške, ki so pri nas zaposleni le provizorično. Zborovalci so naposled na temelju predavateljevih izjavljanj soglasno sprejeli resolucijo, da naj se s posebno akcijo opozorijo odlični faktorji naše in čehoslovaške države na uvedbo pogajanj in čimprejšnjega sklenitve konvencije o reciprociteti celotnega socialnega zavarovanja med Jugoslavijo in čehoslovaško. To akcijo bo izvedla novo ustanovljena Zveza JCL iz dravske banovine po ljubljanskem čehoslovaškem konzulatu in obeh central JCL v Beogradu in Pragi. Pričakovati je, da bo ta akcija imela uspeh in da bodo odstranjeni pomisleki, ki so doslej ovirali uvedbo pogajanj samih.

u— Desetletnica zakona o zavarovanju delavcev se proslavi v sredo 1. junija ob 20. v mali čitalnični dvorani Narodnega doma. Vabimo vse, ki se zanimajo za važnost socialnega zavarovanja, da se te proslave udeležijo.

u— Krajevna protituberkulozna liga v Kranju bo imela redni letni občni zbor v sredo 1. junija ob 20. v mali čitalnični dvorani Narodnega doma.

u— Poroka. Včeraj popoldne se je poročil v tukajšnji župni cerkvi g. Tomaž Pavšler z gđ. Nado Cvirnovico. Bilo srečno!

u— Sokol sporoča članom, da bo sprejemal končne prijave za Prago v ponedeljek ob 19. do 21. v pisarni v Narodnem domu. Tu bo prejel vsak potrebna pojasnila in vplačil potem v tork znesek za vožnjo, znak in drugo. Istotam posluje vsak tork, četrtek in soboto društvena pisarna ob 19. do pol 21., ki naj jo članstvo pridno poseja in samo tam iznaša svoje želje in težnje.

u— Nogometna tekma se je vršila na Telov popoldne med domačimi kluboma »Kototan« in »Triglav«. Zmagalo je moštvo »Kototana« v razmerju 2 : 5.

u— Izprememba voznega reda. Opozorjamo na izpremembo avtobusne vožnje Kranja-Jezerske. Prvi avtobus odhaja iz Kranja ob 9.16. drugi ob 20.05. prihaja pa ob 8.06 in ob 18.25. Ta vozni red bo veljaven od 1. junija do 15. septembra.

Iz Trbiča

u— Tovarni promet je na tržiški prog kljub krizi še vedno velik. Vsak dan se na kolo po več vagonih pošilja raznovrstnega blaga, skoro redno pa po pol vagona posameznih kosov. Če bi vsi odpošiljalci mislili na to, da bi svoje pošiljke odpravljali enakomerno ves dan, potem bi bila železniška ekspedicijska lahka in točna. Tako pa pripelje večina svoje tovore še ne eno uro pred odhodom večernega vlaka, pa se nakopiči maloštevilnim uradnikom toliko dela, da ga večkrat ne zmogajo in morajo pošiljke ostajati v Trbiču do drugega dne. V interesu gospodarstva samega je torej, da pošljejo stranke svoje blago ob takem času na kolodvor, ko ne odhaja vlak, da tako uradništvu olajša delo.

Z Jesenic

u— Društvo »Sofa« ima redni letni občni zbor danes ob 15. v društvenem lokalu pri Kobalu. Člani in prijatelji, pridite!

ADVOKAT**Dr. Janko Vovk, Jesenice**

je preselil svojo pisarno

v hotel Paar

(nasproti kolodvoru)

6255

Iz Novega mesta

u— Kino »Dom« bo predvajal v nedeljo ob 15.30, 18.30 in 20.30 zvočni film »Pot k slavici« in zvočno predigro.

Iz Kamnika

u— Prosvetno življenje v Tunjicah se je pričelo letos živahno razvijati. Ker v vasi nimajo primerne prostora za gledališke predstave, so si postavili oder kar na prostem poleg cerkve. Oder je prav priključen; zaveso in kulise pa je okusno poslikal domači umetnik g. Fric Jerina. K otvoritveni predstavi, ki se je vršila pred kratkim, je prišlo ob blizu in daleč toliko ljudi, da so prireditelji kasirali več kakor pri katerikoli kamniški prireditvi pri mnogo višji vstopnini. Vse prosvetno življenje v Tunjicah vodita neumorni učiteljici Iva Justinova in Zora Čukova. Kmečki fantje in dekleta so igrali res prav dobro. Danes popoldne bodo imeli na novem oderu že tretjo prireditev. Uprizorili bodo ljudsko igro »Domenci« v režiji gđ. Ive Justinove.

u— Tekma v odbojki, ki se je vršila v četrtek v Domžalah med SK Kamnikom in Sokolom, se je končala z zmago Domžalcev, ki so postavili bolji rutinirano šestorico. Razmerje 15:5 in 15:8 v prid Sokola. Igra je precej trpela zaradi dežja. Revanžna tekma bo v kratkem v Kamniku.

u— Srna s tremi mladici. Pred dvema letoma je lesni trgovec g. Josip Keršman podaril upravi državne smodnišnice ljubek par: srnjačka in srnjake. Srnjaček je kmalu postal tako neugnan, da je napadal celo ljudi in so ga morali odstraniti. Srnjača je bila v velikem ožranem prostoru v gozdu popolnoma zadovoljna s svojo usodo in so imeli ljubitelji živali z njo pravo veselje. Pozimi je bila srnjača na žinitovanskem polovljanju na poljanski gimnaziji v Ljubljani, te dni pa je povrgla tri mladice. Ljubke živalice že živahno poskakujejo okrog.

u— V potoku Mlinščici poleti večkrat pri kakem popravilu zapro vodo. Strmečim očem se takrat odprejo ali zakladi razbitih loncev in črepinj, ki pokrivajo na debelo dno poldrug melet širokega potoka. Poleg teh posebnosti, s katerimi si bodo nekoč arheologi ubijali glave, na dobiš v strugi Mlinščice še druge smrdeče odpadke. Včas so morala industrijska podjetja, ki uporabljajo to vodo, enkrat ali dvakrat na leto očistiti strugo, sedaj pa se to že ni zgodilo nekaj let. Če bo to šlo še tako naprej, bo potok kmalu zatrpan. Zeleni bi, da se v tem oziru nekaj ukrene.

Iz Litije

u— Materinska akademija. Naj ne bo naše mamice, ožeta in prijatelja mladine, ki bi ne prišel drevo ob 20. na akademijo v proslavo naših mamic, ki bo v litijem Sokolskem domu. Na sporedu govor učiteljice gđ. Habjanove, deklaracije, mladinski orkester, mladinski pevski zbor, igrice in drugo.

u— Cvetlični dan. Po današnji procesiji se bo vršil v Litiji cvetlični dan v korist siromašne dece. Naj ne bo nikogar, ki bi odklonil cvetko!

u— Sokolske tekme so se vršile pri nas na praznik. Vrste so tekmovala iz 9 panog. Prvenstvo so odnesli S. Bizjakova Olga, br. Smuk Nace in naraščajnica S. Knolova Iva. Sokolska prireditel v praznik je bila le izbirna za župno tekmo v Ljubljani.

Iz Hrastnika

u— Naša sokolska družina se pridruži izletu trboveljske bratske družine danes popoldne k Sv. Katarini, kjer se bo vršil tudi javni nastop. Naši odkorakajo izpred Narodnega doma ob 13. Vabimo prijatelje sokolstva, da se udeležijo tega pešizleta k grizanju Sv. Katarini.

u— Gasilno društvo Hrastnik je na zadnji seji sklenilo, da opusti letos zaradi velike krize Florjanovo prireditev. Prva letnjska gasilska vaja bo danes ob pol 16.

u— Vlom v Dolinsko gostilno. V noči ob četrta na petek je bilo vlomljeno v gostilno g. Dolinska pod Skalo. Tatovi so nasilno odprli hišna vrata ter vlomili v dve gostilniški kredenci, iskajoč sigurno denarja, katerega pa niso našli. Odnegli so tobaka za 700 Din in drugo v vrednosti 200 Din. Tobak so odnesli v ukradeni aktovki. Gostilničar g. Dolinske, ki je tatvino zjutraj opazil, je zadelo takoj javil našim orožnikom, ki so potom telefona tekmo ene ure že zasledili vlomilca in sicer v Zagorju. Bila sta to dva tuja: Stefan Gradišnik, brezposelni rudar in Bernhard Ribar, brezposelni mehanik, oba iz Mežice, ki sta v četrtek zvečer ob 21. do 23. pla v omenjeni gostilni, se upoznala s hišnimi razmerami in se pripravila na vlom. Orožniška patrulja je vlomilca odvedla v litijske zapore.

u— Kino Narodni dom predvaja danes v nedeljo ob 15. in 20. zadnjič v letošnji sezoni veseli povojni film »Marijana«.

Iz Trbovelj

u— Med brezposelnim delavstvom je zavladalo veliko zadovoljstvo nad vestjo, ki jo je prineslo »Jutro«, da je odobreno banovini najeti posojilo za graditev ceste Radeče-Litija-Ljubljana. Merodajne činiteleje prosimo, naj zadevo pospešijo, da pridejo naši brezposelni čim prej do zaslužka in da se omili beda, ki vlada po naših revirjih.

u— Kmetijska nadaljevalna šola priredi v nedeljo 5. junija poučni pešizlet v Izlake pri Zagorju, kjer se bo vršil ogled klesarne, vzornega sadovnjaka, rudnika Miskove itd. Zbirališče pri spomeniku padlim vojakom v Trbovljah, odhod ob 6. zjutraj. Na izlet so vabljeni vsi kmetijski posestniki in posestnice.

u— Pevsko društvo »Zvon« bo imelo v tork 31. t. m. skupno vajo ob 20.

u— Zlet v Prago. Brate in sestre, ki se nameravajo udeležiti vsesokolskega zleta v Pragi, pozivamo, da se javijo najkasneje do 1. junija pri tajniku br. Plavšaku. Na pčnejše prijave se ne bo moglo ozirati. Potni stroški iz Trbovelj do Prage z vizumom in znakom znašajo 333 Din, ki jih je treba plačati v naprej.

u— Kino Sokol bo predvajal danes ob 16. in 20. zvočni film »Fantom Pariz«.

u— Električni tok bo zaprt zaradi nujnih popravil v ponedeljek 30. t. m. ob 5. do 7. zjutraj, in sicer od elektrarne do Pusta Volaja, Treota in Izlakarja.

Iz Ptuja

u— Danes ustanovna skupščina sreske organizacije JRKD v Narodnem domu ob 9. popoldne.

u— Glasbena šola Glasbene Matice v Ptuj priredi v sredo 1. junija ob 17. sklepno produkcijo gojencev. Nekaj pesmi za poje mladinski zbor. Vabljeni so starši gojencev in vsi, ki se zanimajo za prosep šole. V petek 3. junija ob 20. bo v dvorani Glasbene Matice Haydnova proslava. Na sporedu bodo: godalni kvartet, klavirska scinata, ki jo zaigra gđ. Mara Kabajeva,

BOURJOIS PONOVRNO DARUJE...

Kupite si škatlico priljubljenega »POUDRE MON PARFUM« v specialni opremi, pa dobite v dar stekleničko parfema »Mon Parfum« v elegantnem etuiju. Samo od 15. maja do 15. julija.

5899

BOURJOIS
PARFUMEUR — PARIS

stavek iz koncerta za celo s spremljevanjem orkestra in VI. simfonija. Celo solo zaigra profesor g. Šedbauer. Pravkar ustanovljen orkester Glasbene Matice vodi kapelnik g. Filip Bernard. Pridite polnoštevilno!

u— Gradba cest v ptujskem srezu. V našem okraju je v zadnjem času zelo oživila gradba novih cest. Popravljajo se tudi nekatere stare ceste. Cestni odbor si prizadeva spraviti naše ceste v zadovoljivo stanje. Tako se gradi na novo cesta Zavrč-Turški vrh in cesta Pragersko-Cirkovec. Delo se je pričelo že pred mesecem in bo skoro gotovo. V preteklem tednu se je trasirala nova banovinska cesta preko Haloz od Leskovec do Nove cerkve. Gradnja se prične prihodnje leto. Na banovinski cesti Središče-Stročja vas so na Stari gorici plazovi uničili večjo del ceste. Da se prepreči še nadaljnji plazovi, se gradijo oporni zidovi. Cesta sama pa je že toliko popravljena, da se vrši promet nemoteno. Banovina pa gradi cesto od Zetla na Majšperk. Vse ceste bodo seveda sposobne tudi za avtomobilski promet in bo v našem srezu z gradbo in popravilom cest zelo pospešen tujski promet.

u— Pešizlet Sokola za naraščaj in člane k Sv. Vidu pri Ptuj bo danes. Odhod točno ob pol 14. izpred mestne deške šole.

u— Uspehi zadnje vinske razstave. Razen kupčij, ki so bile sklenjene na dar vinske razstave v Ptuj, je prejela podružnica Vinarskega društva naročil za štiri vagonne vina. En vagon se pošlje v Logatec. Vinska razstava je bila torej vseskor koristna.

u— Sadna letina kaže v ptujskem okraju skoro povsod dobro. Sadjarji zelo pridno škropijo sadno drevje, da bo pridelek čim boljši.

Iz Ljutomera

u— Podmladek Rdečega križa na meščanski šoli bo vprizoril otroško opereto »Začarana princesa« v nedeljo 19. junija in ne 12. kakor smo poprej javili.

u— Izprememba posesti. Mestna občina je eno svojih stanovanjskih hiš ob Jeruzalemski cesti prodala Ignacu Pintariču iz Zenice in Jeljavi Canikovi iz Brsovače za znesek 100.000 Din.

Iz Laškega

u— Sreski kmetijski odbor v Laškem je imel 27. t. m. proračunsko sejo za l. 1932. S skromnimi sredstvi, s katerimi razpolaga, bo izkušal čim bolj izvrševati naloge, ki so mu v smislu zakona o pospeševanju kmetijske in živinoreje poverjene. Predvsem bo skrbel za prvovrstno plemensko živino, za povzdigo sadjarstva, podpiral bo svinjorejo, zlasti v borbi proti kužnim boleznim, kmetijskoroškovni pouk in predavanja. Ker je dosednji predsednik sreskega kmetijskega odbora in delegat banovinskega kmetijskega odbora g. Alojzij Smid iz Jjurklostra zaradi oddaljenosti odstopil, je bil izvoljen soglasno na njegovo mesto g. dr. Jerina. G. Smidu se je izrekla za njegovo dosedanje agilno delovanje zahvala. Odbor z novim predsednikom naj nadaljuje započeto delo!

Iz Gornje Radgone

u— 25letnica zakonske zveze slavi danes višji sodni oficijal okrajnega sodišča v Gornji Radgoni agilni tajnik JRKD g. Mijo Potočnik in soproga ga. Jožica. Še mnoga leta!

u— Sadjarski združni tečaj bo danes po rani masi v posojilnični dvorani v Gornji Radgoni, ob pol 11. pa v šoli v Apačah.

u— Pozor, lastniki tovornih vozil. Gradbeni in gospodarski odsek občinske uprave je na zadnji seji sklenil prepovedati pod kaznijo 200 Din vse vožnje s tovornimi avtomobili po Gornjem Grisu. Do tega ukrepa je bila prisiljena trška občinska uprava zaradi neštehtit pritožb. Cesta po Gornjem Grisu je namreč za take vožnje preozka in preslaba.

u— Izprememba posesti. Stavbeno parcelo pri občinski opetarni je kupil od zakoncev Hiberja Alojza in Elizabete in Korosčeve Julijane v Gornji Radgoni hranilnični uradnik Josip Bincl, ki si bo zgradil hišo. Grajsko gostilno »Pri lovcu« je kupil Juraj Pavič iz Maribora.

Iz Prekmurja

u— Učiteljsko zborovanje. Murskosobosko učiteljsko društvo je zborovalo 21. maja v Puconcih. Udeležba članov je bila polnoštevilna. Po prečitavanju došlih dopisov je imel predsednik društva, šolski upravitelj g. Gabrijelčič, zanimivo predavanje o nazornem nauku v luči modernih načel. Njegovemu nazornemu in stvarnemu predavanju so sledili prisotni z največjim zanimanjem. Inž. g. Skubic je obširno in izčrpno govoril o učitelju kot zidarju kmetijske prosvete ter je predvsem poudarjal potrebo po kmetijskih strokovnih organizacijah. Dolgotrajno odobraval

nje je nagradilo predavatelja za njegove poučne besede. Prihodnje zborovanje bo najbrž v Gornji Lendavi.

u— Pasja steklina. Pred kratkim je bil v Vadarcih ustreljen stekline sumljiv pes, zaradi česar se je za ves srez Mursko Soboto proglasil pasji zapor. Dospelo je tudi poročilo, da so v neki obmejni vasi v Avstriji ustrelili steklega psa in dognali, da se je ta priklatil iz murskosoboskega sreza.

VSAK NAROČNIK »JUTRA«
je zavarovan za 10.000 dinarjev!

Vsem bratom in sestram!

Bliza se čas, ko bo vse slovensko Sokolstvo v Pragi z veličastnim zletom proslavilo stoletnico rojstva nesmrtnega ustanovitelja Sokolstva dr. Miroslava Tyrša.

Tudi Sokolska župa Ljubljana se boče dostojno oddolžiti spominu velikega genija, čigar ideja in tvorba sta se razmahnila skoro preko vseh kontinentov, kjerkoli žive le drobci slovenskih plemen. V ta namen priredi v dne 4. in 5. junija svoj jubilejni zlet v naši beli Ljubljani, v kateri je tekla zibelka Sokolstva na našem jugu.

Naš župni zlet mora biti veličastna manifestacija sokolske misli in sokolske delavnosti. Na njem treba pokazati odlične sadove sokolskega dela za povzdigo telesnih in npravnstvenih sil našega naroda.

Naš klic velja vsem bratom in sestram, vsemu naraščaju in vsej deci. Drvignite se vsi v vsem, kar je v Vas najlepšega in najboljšega, oklenite se z največjo ljubeznijo dela, ki naj bo v teh poslednjih dneh pred zletom res vztrajno in neumorno, da bo uspeh res popoln, da se bo mogel pretvoriti v pravcato zmagovalstvo in obče priznanje. Na vseh Vas je, da storite v polni meri svojo sveto sokolsko dolžnost, da bo naš jubilejni župni zlet res veren odsev naše moči, naše delavnosti in usposobljenosti.

Naš klic pa velja tudi vsej naši javnosti, ki je vedno znala pravilno ceniti napore in plemenita prizadevanja Sokolstva. Naj se tudi ona v teh dneh z mnogobrojno udeležbo spontano priključi sokolski proslavi genija, ki je danes svojina nas vseh, ker je njegovo nesmrtno delo našlo silnega odmeva tudi v našem narodu in to ne le po številu sokolskih pripadnikov, ampak tudi po čistosti pojmovanja njegovih načel. Naj ob tej priliki naša dobra mati, naš

daje brez truda vsem kovinam
Sidel najlepši sijaj!

Ost in štedljiv v uporabi.

Gospodarstvo

Novi trošarinski zakon

Ne mislim se pešati s predgovodom tega zakona. Veliko se je govorilo in pisalo o tem. Zakon je stopil 20. aprila v veljavo. Zato hočem govoriti o posledicah tega zakona, kakor jih vidimo do danes.

Vinski pridelek leta 1931 je bil izredno velik, poleg tega pa kvalitativno zelo dober. Velika ponudba ter sila vinogradnika po denarju je pritisnila ceno vina tako nizko, kakor še nikdar ni bila in pri kateri seveda nikakor niso kriti pridelovalni stroški. Vendar pa konsument padca cen ni občutil v taki meri in to baš po večjih mestih ne. Vina so po gostilnah prodajali pogosto po 16-24, v nekaterih sicer redkih lokalih celo po 30 Din liter. Rad priznam, da so bile tudi hvaljevredne izjeme. Zdelo se je skoraj, kakor da producent na podrobno ceno vina sploh ne more uplivati.

Prišel je novi zakon, ki je v mnogih podjetjih bremena vendar precej znižal. Plaćevanje trošarine po litru je prestalo. Vsak pavšalni davek ima to dobro stran, da se pri večjem prometu breme lahko nižje kalkulira, zato je nastalo tekmovanje in cena v podrobnih prodajih je prav povsod padla. V mnogih primerih se je konsument pri gostilničarjih povečal. Potrošnja vina pa se je v splošnem povsod dvignila, ker daje novi zakon možnost, da si konsument kupi vino pri producentu.

Jasno je, da z novim zakonom vina kriza ni rešena; neizpodbitno pa je, da se je promet v vseh vinorodnih okoliših dvignil in da vinogradniki in kraji, kjer so do 20. aprila nudili sramotne cene, vendar do sedaj cene, ki so vsaj slične nekaki odškodnini. V Halozah n. pr. ni več prodaj pod 2 Din in tudi v Banatu se vina pod 1 Din ne dobe več.

Velik uspeh je zakon prinesel vinogradnikom s tem, da je trošarina na pivo ostala nespremenjena in da je trošarina na špiřit tako visoka, da za življenje sploh ne pride v poštev. Za napravo likerjev in sličnih pijač se danes uporablja vinski destilat, tako se slaba in najcenejša vina porabijo za destiliranje in ne obremenjujejo tržišča.

Posledice novega trošarinskega zakona, kolikor se do danes vidi, so torej za vinogradnike brez dvoma dobre. Konsument vina se je dvignil, promet je oživel, cene pri producentu pa so se ustavile in ne padajo več.

Neugodno prizadeta je pivovarniška industrija, ki izgublja stalno na konsumu, ter industrija špiřita, ki pa bo dobila novo zaposelitev, čim bo izvedeno prisilno mešanje benecina s špiřitom. Interesi 3 milijonov kmečkoga prebivalstva, ki se počajo s pridelovanjem vina, pa so gotovo važnejši, nego interesi te industrije.

Prizadeti pa so tudi gostilničarji v vinskih krajih in v krajih, kjer se v bližini vinogradnikov. Toda ne zaradi zakona, ampak zaradi zlorab, ki jih zakon ne dovoljuje in si jih uvidevajo vinogradniki tudi ne želi.

Res je, da se nobena pavšalna dajatev ne more pravično razdeliti. Priznati je treba, da so nekateri obrati zaradi pavšala krivično prizadeti. Poznamo pa tudi vrsto obratov, za katere pomeni novi pavšal darilo, kakoršnega nikdar niso pričakovali.

V Mariboru so preteklo sredo zborovali gostilničarji. Zdi se mi, da sicer stvarten ferat gospoda tajnika in resolucija nista bila prav usmerjena. Računati moramo z dejstvi. Zahteva, da se zakon novelira, je brezpredmetna, ker Narodna skupščina zakona ne bo spremenila, kolikor nudi ugodnosti kmetovalcem.

Ne vidim pa v resoluciji dovolj podprtih dveh najvažnejših zahtev, ki lahko zlo-nami.

Desetdinarski bankovci naj bodo drobiž

Češkoslovaška je v zadnjih tednih izvršila priprave za delno reformo sistema svojega denarnega obtoka, ki bi tudi naši državi lahko služila za vzgled. Čeprav stanje češkoslovaške Narodne banke nikakor ni slabo, zavisti odkar so se devizne rezerve v zvezi z nedavnim najetjem francoskega posojila v višini 600 milijonov frankov znatno povečale, vendar smatrajo merodajni krogi v Češkoslovaški za potrebno, da izločijo iz obtoka novčanične banke ves obtok bankovcev po 10 in 20 Kč. Češkoslovaško finančno ministrstvo motivira ta korak z okolnostjo, da se denarne enote s kupno močjo od 20 Kč povsod smatrajo za drobiž in ne za bankovce s polnim zlatim in deviznim kritjem, odnosno za zakonito plačilno sredstvo. Tudi pred vojno so bili dvokronski in petkronski novci drobiž. Enako se tudi v drugih državah giblje najnižja enota zakonitega plačilnega sredstva nad 10 zlatimi kronami. Če torej Češkoslovaška deklarira bankovce po 10 in 20 Kč (približno 1 in pol odnosno 3 predvojne kune) za drobiž, tedaj le uveljavlja stanje, kakršno je bilo povsod vladalo v predvojni dobi in kakršno je danes tudi v drugih državah. Ta ukrep pa ima prednost, da za obtok bankovcev po 10 in 20 Kč ni potrebno nikakoli kritje, kajti drobiž (bodisi v obliki bankovcev ali v obliki kovane denarja) je v vseh naprednih deželah državni denar in ne denar, ki ga izdaja novčanična banka. Z izločitvijo bankovcev po 10 in 20 Kč se bo povečalo odstotno kritje obtoka češkoslovaške Narodne banke in bo šele pokazano pravo stanje. S tem ukrepom se višina skupnega denarnega obtoka v Češkoslovaški ne bo spremenila, kajti ves načrt pomeni le notranjo preobnovo denarnega sistema.

Pred dobrim tednom je načrt zakona, s katerim se ima izvršiti ta reforma, odobrili upravni odbor češkoslovaške Narodne banke, 23. t. m. pa je bil zakonski načrt predložen tudi za parlamentu. Iz tega zakonskega načrta je razvidno, da se imajo kot državni drobiž proglasiti 10 in 20 kronske bankovce, zamenjati pa za kovane drobiž ter se v ta namen povečati za odgovarjajoč znesek zakoniti maksimum za izdajo državnega kovane denarja.

Kakor znano, bodo tudi v naši državi zamenjani bankovci po 10 Din za srebrne kovane novce po 10 in 20 Din. Po zakonu o denarju kraljevine Jugoslavije je skupna

rabe preprečijo. Obrtni zakon pravi v § 437:

1. Točenje vina lastnega pridelka za potrošnik v lastnikovih prostorih ali zunaj njih, smejo opravljati v okviru dosedanjih predpisov samo vinogradniki na osnovi posebne pooblastitve, ki jih izdajo občinska uprava oblasti prve stopnje po zahtevanju pristojnega združenja. Ta pooblastitev se sme izdati samo v pokrajini, kjer je točenje doslej bilo v navadi in po veljavnih predpisih dovoljeno. V pooblastilu se odredi tudi rok točenja.

2. Ban se pooblašča, da predpiše pogoje o izdajanju teh pooblastil. V teh pogojih se sme določiti, da naj izda pooblastitev samo siromskim vinogradnikom in za kraj, kjer je bilo vino pridelano.

Tega pravilnika še ni. Pripomba 3. § 2. trošarinskega zakona pa pravi:

»Proizvodniki, ki prodajajo vino in žganje lastnega pridelka in v lastnega zemljišča v svojih vaseh od 5 litrov in več, v velikih mestih, malih mestih in trgih od 10 litrov in več naenkrat se ne smatrajo za plačevalne na drobno in ne plačujejo trošarine in lakse. Ti smejo prodajati vino tudi na debelo zunaj svojega stanovišča v množinah nad 50 litrov, žganje pa v množinah nad 25 litrov naenkrat prosto trošarine in trošarinske lakse. Pripomba 12. pa predpisuje: »Potrebna navodila za izvajanje teh odredb predpiše minister za finance s pravilnikom. Tudi tega pravilnika še ni.

Napaka zakona je ta, da temelji trošarinska taksa na točilni taksi, ki je bila vedno odmerjena na nepravilni podlagi. Ta taksa doslej ni bila tako važen davek, da bi ji obvezovalci vedno posvetili dovolj pozornosti, zato so je malokdaj vložili priziv. Posamezniki, ki so bili že doslej s toliko takso krivično prizadeti, imajo sedaj to krivico s trošarinsko takso pomnoženo. Pravično bi bilo torej, da se čim prej uvede za plačevanje pavšalne trošarinske lakse lestvica, ki bi vsebovala vsaj 12 stopenj. To zahtevati, pa je v glavnem zadeva gostilničarskih organizacij.

Velika ugodnost novega zakona je brezdvomno odprava vsake kontrole pri producentu, ki je doslej povzročala toliko neprijetnosti. Zadovoljna pa je z zakonom tudi veletrgovina z vinom.

V poročilu županske zveze vidim, da vlada že gotovo nejasnost glede obinskih trošarin. Temu se čudim. Z 20. aprilom sta prenehali državna in banovinska trošarina. S tem dnem je prestalo tudi pobiranje trošarine po finančni kontroli. Za občino sta danes samo 2 polti: ali se občina z gostilničarjem pogodi, ali pa postavi svojega darcja. Ni to nič novega. Bilo je to pri zakupnem sistemu vedno tako, ker tudi takrat zakupnik ni pobiral občinskih trošarin.

Zakon o trošarini je imel v prvi vrsti namen pomagati kmetu producentu vina in žganja. Ta namen je dosegel, kolikor je to pri današnjih razmerah sploh mogoče. Oškodoval pa tudi ni v preveliki meri drugih stanov. Zaradi hude gospodarske krize trije danes vsi sloji. Zato si stanov, ki se počajo z razprodajo alkoholnih pijač, ne smejo zapirati oči pred hudimi posledicami gospodarske krize in ne smejo vso krivdo valiti na novi trošarinski zakon.

Vinogradnik ne potrebuje izkupljenega denarja za sebe. On ni v položaju, da bi ga dal v »nogavice«, ampak ga mora dati takoj nazaj v promet. Tako pride izkupilec za vino v prid celokupnosti. Če ne bi nič storiili za vinogradnika, pa bi poleg vinogradnikov postali brez posla tudi vsi naši pridni pomočniki-viničarji s svojimi družinami.

Lovre Lovčar.

Naša trgovinska bilanca v aprilu aktivna

Pred dnevi smo objavili podatke o našem izvozu v aprilu, ki se je v primeri z marcem povečal za 58,3 na 271,0 milijona Din. Sedaj objavlja generalna direkcija carin tudi podatke o uvozu v aprilu, ki je bil nadalje slab. Znašal je 70.494 ton (lani v aprilu 95.649 ton) v vrednosti 248,9 milijona Din nasproti 461,6 milijona Din v lanskem aprilu. V primeri z lanskim aprilom se je letos v aprilu naš uvoz zmanjšal po količini za 26,3 odst., po vrednosti pa celo za 46,1 odst.

Naša trgovinska bilanca je bila torej v aprilu aktivna za 22,1 milijona Din, dočim je bila lani v aprilu pasivna za 32,0 milijona Din. V prvih štirih mesecih t. l. se je naša trgovinska bilanca gibala takole (v milijonih Din):

	izvoz	uvoz	saldo
januar	218,3	228,2	- 9,9
februar	203,7	229,4	- 25,7
marec	212,7	246,4	- 33,7
april	271,0	248,9	+ 22,1

jan.-april 1932	905,6	952,9	- 47,3
» » 1931	1588,6	1803,4	- 214,8
» » 1930	2311,8	2365,0	- 53,2
» » 1929	1925,2	2362,9	- 437,7

Kakor je iz gornje primerjave razvidno, se je naš uvoz letos v prvih 4 mesecih skrčil za polovico, tako da je z zmanjšanjem uvoza več kakor eliminiran letošnji padec izvoza. Pasivnost trgovinske bilance, ki je lani v prvih 4 mesecih znašala 215 milijonov Din, je letos skršena na 47 milijonov, torej na eno petino.

Glavni predmeti našega uvoza v aprilu so bili: sirov bombaž (7,5 milijona Din), bombažno predvilo (14,4), bombažne tkanine (19,4), volna (1,3), voleno predvilo (2,7), volnene tkanine (11,9), svileno predvilo (5,5), svilene tkanine (2,3), železo in polfabrikati (3,3), pločevina (1,7), cevi (2,0), železniški material (10,9), razni predmeti iz železa (12,1), mineralna olja (6,7), premog (7,3), steklo (1,6), porcelan (1,3), sirove kože (1,7), čevlji (0,7), riž (2,3), limone in oranže (4,0), kava (9,7), oljno seme (4,2), stroji in aparati (10,2), električni predmeti (8,5), prevozna sredstva (5,1), organske barve (2,8), tiskarski papir (3,4).

Zagrebska borza se je pridružila resoluciji ljubljanske borze glede deviznega poslovanja. Borzni svet zagrebske borze je na svoji seji 25. t. m. soglasno sklenil, da se pridruži resoluciji, ki je bila sklenjena na obnem zboru ljubljanske borze na predlog predsednika Zbornice za TOI g. Ivana Jelčina glede nameravane koncentracije vsake deviznega prometa pri Narodni banki v Beogradu. Tako je tudi borzni svet zagrebske borze postavil zahtevo, da devizno poslovanje ostane kakor je bilo doslej in da se naprej vrši preko domačih borz odnosno preko pooblaščenih denarnih zavodov. — Nadalje je borzni svet sklenil, da se s 30. t. m. uvede na zagrebski borzi promet v delnicah Privredne banke. Tega dne bodo tudi delnice Narodne banke pričele ponovno kotirati.

— Kriza v pivovarski industriji. Iz gostilničarskih krogov smo prejeli: V »Jutru« od 15. t. m. smo pod gornjim naslovom čitali o hudem nazadovanju konsumu piva v naši državi in o slabih izgledeh za konsum v bližnji bodočnosti glede na ukinitve trošarine na vino in žganje. Tudi mi gostilničarji na deželi opažamo, da konsum piva močno popušča, zlasti ker smo morali vino sedaj mnogo ceneje postaviti, pa ga navzile temu še malo razpečamo. Nekontrolirana prodaja vina od strani vinogradnikov neposredno konsumentu se je že tako razpasla, da je hudo ogrožena naša eksistenca. Glede na sedanjo situacijo bi bilo treba dobro preudariti, kako naj naprej izvedemo akcijo za lastno gostilničarsko pivovarstvo. S težkimi izdatki smo zbrali za pivovarno potreben kapital. Ne mislim, da bi puško vrgli v koruzo, vendar nam predvidno morda nalaga dolžnost, da realizacijo našega načrta odložimo za toliko časa, dokler se situacija povsem ne razčisti. Če zaradi trošarinske neenakosti pri vinu in pivu ne bo dovolj konsum, tedaj nova pivovarna ne bo mogla uspevati in ne bo v stanju obrestovati vloženega kapitala. V sedanjih negotovih izgledeh je morda denar v naših rokah boljše orodje za doseg naših ciljev, nego če ga investiramo v investicije, ki jih zaradi silnega padca konsumu ne bomo mogli izkoristiti.

— Izredni občni zbor Gostilničarske pivovarne d. d. Laško. V »Svobodnem listu« od 28. t. m. je objavljen razglas o sklicanju izrednega občnega zbora Gostilničarske pivovarne d. d. v Laškem, ki se bo vršil v torek 14. junija t. l. ob pol 10. uri do polne v hotelu »Savinja« v Laškem. Na dnevnem redu je poročilo upravnega sveta; odobritev oddaje gradbenih del in strojnih naprav pivovarne; sklepanje o zgradbi sladarnice in tvornice kvasa; sklepanje o znižanju delniške glavnice; sklepanje o izterjanju neplačanih delnic. Pravico do glasovanja ima vsak delničar, ki je vplačal na delnico vsaj 200 Din.

— Občni zbor Gremija trgovcev za srez Ljubljana. Gremij trgovcev za srez Ljubljana okoliščine za 8. junij svoj redni letni občni zbor, ki se bo vršil ob 8. junij v veliki dvorani Trgovskega doma (Simon Gregorčičeva ulica 27) z naslednjim dnevnim redom: poročilo načelnika; poročilo tajnika; poročilo blagajnika; poročilo računskih preglednikov; poročila za l. 1932.; prenosovanje gremija po novem obrtnem zakonu in odobritev novih pravil, prenos poslova na novo upravo; volitev nadzorstvenega odbora; razprava o izvedbi obligatornega bolniškega in starostnega zavarovanja; služajnosti. Če ob določenih uri ne bo navzočih dovolj članov, se bo sklepalo o predmetih dnevnega reda eno uro kasneje, to je ob 9. dopoldne.

— Slavlja, jugoslovaška zavarovalna banka v Ljubljani, je imela dne 28. maja 1932 svoj IX. redni občni zbor. Zaključni račun za poslovno leto 1931 so zadovoljivo, posebno še, če se upošteva splošna gospodarska kriza, ki je bila proti koncu leta vedno večja. Skupna premija v poslovnem letu 1931 znaša Din 28.040.000.— medtem ko je znašala prejšnje leto Din 28.500.000. Ta odpad na premiji je posledica padca cen gotovih zavarovanih predmetov in pa pomankanja denarnih sredstev med poljedelskim prebivalstvom, kar smo videli posebno v zavarovanju proti toli. Rezerve zavarovalnice na Din 49.818.000.— od lanskih Din 43.900.000.— Na skodah, ki jih je likvidirala s priznanim kulanco, je izplačala banka »Slavija« med svoje zavarovalnice v teku poslovnega leta 1931 Din 13.140.000.—. Glavnica njenih življenjskih zavarovanj je ob koncu leta 1931 narasla

na Din 225.700.000.—. Radi odpisa aktivnih stroškov življenjskega oddelka in padca vrednostnih papirjev se izkazani čist dobiček Din 21.474.42 prideli splošnemu rezervnemu fondu. 590

— Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Pavla Kunstke, trgovca v Mariboru. Cankarjeva ulica (poravn. uprav. dr. Alojz Juvan, odv. v Mariboru; narok za sklepanje poravnave pri okrožn. sod. v Mariboru 7. julija ob 10. prijavi rok do 2. julija, kvota 40 odst.).

— Likvidacije. V likvidacijo je stopila Portland cementna tovarna d. d. v Dovjem s sedežem v Mojstrani in tvrdka inženjer arhitekt Fatur - Kos - Platner, družba z o. z. v Ljubljani.

— V trgovinski register so se vpisale nastopne tvrdke: Tovarna otroških vozčkov Kucler & Comp. v Ljubljani; Avtomatični bife v Mariboru, družba z o. z. (osa. glavnica 30.000 Din; poslovanje: Gjuror Valjak, lastnik kina »Union« v Mariboru, Julij Guštin, solastnik Grajskega kina v Mariboru); Cvetko in drug, trgovina z mešanim blagom v Studencih.

Borze

28. maja.

Na ljubljanski borzi je bil pretekli teden devizni promet nadalje slab in je znašal le 1,5 milijona Din nasproti 1,4, 1,3, 1,6 in 1,9 milijona Din v zadnjih štirih tednih.

Devize.

Carih. Beograd 9.05, Pariz 20.17, London 18.80, New York 510.75, Bruselj 71.55, Milan 26.26, Madrid 42.10, Amsterdam 207.10, Berlin 121, Sofija 3.70, Praga 15.15, Bukarešta 3.06.

Chicago, 28. maja. Začetni tečaj: Pšenica: za december 63.375; kornuza: za julij 32.25, za december 35.125.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Winnipeg, 28. maja. Začetni tečaj: Pšenica: za maj 63.75, za julij 64, za oktober 66.375.

+ Budimpeštanska termiska borza (28. t. m.) Tendence slaba, promet minimalen. Pšenica: za junij 12.73 — 12.75; kornuza: za julij 15.75 — 15.78.

S P O R T

Concordia : Primorje

Ob 17.15 na igrišču ASK Primorja

Zanimanje našega sportnega občinstva za to tekmo je razumljivo. Po nesrečnih bičkah proti Gradjanstvu in Viktoriji čujemo vsi, da smo eno in da imamo vsi eno željo:

Naj nam tretje dobro moštvo dravske banovine pokaže nekaj več elana, nekaj več forme, da bi tako prisostvovali napeti in zanimivi igri.

Za to so danes dani vsi potrebni momenti. Concordia v svoji najmočnejši postavi velja v Zagrebu za levo, ki ga je silno težko ukrotiti. Tako bo nastopila tudi danes v Ljubljani in razumljivo je, da bi rada odnesla še eno znago v Zagreb.

Ali ji bo to uspelo?

Na vsak način pa ne kaže zamuditi te tekme, kajti sistem, ki ga goji Concordia, bo prisklil Primorje k razviju vseh sil.

Za predtekmo nastopita dva para bojevitih ljubljanskih moštev, najprvo Slovan proti Primorju II, potem pa Hermes in Grafika za prvenstvo. Druga tekma se prične ob 15.45.

Mednarodni miting Ilirije

Danes ob 15. na igrišču Ilirije

Po dolgem času bomo imeli v Ljubljani zopet prvo svetovno lahkotletsko prireditve. Je to mednarodni miting, ki ga priredi lahkotletska sekcija Ilirije v proslavo 20 letnice klubovega delovanja, katerega se udeležijo Klagenfurter Athletiksport Club iz Celovca, zagrebski Hašk, Marathon, Concordia, mariborski Maraton in naša rivala Primorje in Ilirija.

V vseh disciplinah se bo vršil hudi boj za prva mesta in malo je disciplin, v katerih je zmagovalac že znajprej določen. Ena teh je met klavira. Znani reprezentant naše države na olimpijadi v Atenah Haškovec Peter Goić nam bo pokazal odlično tehniko v metanju klavira, ki bo zadržal tudi najbolj razvijene gledalce. V kroglji smemo pričakovati od našega rekorderja dr. Narančiča (Concordia) izboljšanja drž. rekorda. Met diska bo zanimiv, ker smemo upati, da so ljubljanski atleti vendar že dorasli svojim zagrebškim kolegom in bodo drž. prvaku dr. Narančiču in Manojloviču resno ogrozili mesta.

V tekah nam imena Škok, Jamnicky, Buratović, Hirtl in Haderer jamčijo za bratno borbo v sprintu, dočim bo na 400 m drž. rekorder Tučan, tesno spremljan po Škoku, Korčetu, Jamnickim in Nelijem, sigurno skušal zrušiti drž. rekord. Na srednjih in dolgih progah bosta atletka KAC Leban in Susitti dala posla domačinom Špornu, Krevsu, Lejki in jih prisilila, da se potrudijo in obdržijo svoj renome.

Tudi skoki so vedno zanimiva točka, posebno, če se pomerijo med seboj atleti kot Buratović, Kallay, Korčec, Outrata, Haderer, Smrdel in dr. Zanimiva bo zadnja točka stafeta 800 krat 400 krat 200 krat 100 m, ki se pri nas že dolgo ni tekla.

Pričetek mitinga je točno ob 15. in konec približno ob 17., tako da občinstvo ne bo zamudilo nogaletne tekme na igrišču Primorja.

Za državno prvenstvo ZNP : LNP 6:1. ASK Primorje nam pošilja: K čudnemu poročanju »Slovenca« o rezultatih na Telcvo imamo pomnilnosti, da zaenkrat spada tudi ASK Primorje med klube LNP, in celo med tiste, ki se imajo boriti v ligah z odličnimi predstavniki LNP. Vsaj do sedaj pa ASK Primorje ni prispevalo k debaklu 6:1, zato pa ne gre bremeniti neudeleženih z neuspehi — udeležencev. Ne izključujmo eventualnosti v bodočnosti, saj nesreča nikoli ne počiva, bi vendar priporočali »Slovenec« sportnemu referentu, da se drži predvsem stvarnosti in ne pušča malo laskavo zavijanje dejstev v škodo drugih!

Službeno izdobra za delegiranje sodnikov. Za današnji prijateljsko tekmo Concordia : Primorje ob 17.15 na igrišču ASK Primorja se delegira g. Vidic. Poizkusno tekmo vodi g. Svoboda. Zalog danes v Domžalah vidi g. Lukežič; prijateljsko tekmo Primorje : Slovan na igrišču ASK Primorja ob 14.45 g. Breskvar. Predsednik.

Službene objave JLAS. V objavih iz zapisknika 20. seje z dne 18. t. m., ki so izšle v »Jutru« od 28. maja t. l. se je v četrti odstavku »Prvenstvo moštev v Ljubljani« vrnila pomota. Pravilno se glasi odstavek: ugotovili, da ni prišlo do sporazuma v zadevi spremembe termina prvenstva moštev v Ljubljani; zaradi tega se ima prvenstvo moštev vršiti dne 4. in 5. junija, kakor po vsej državi.

Nogomet na Jesenicah. Ob zelo velikem zanimanju občinstva se je odigrala na priznanje popoldne na sportnem igrišču Bratstva na Jesenicah nogometna tekma med I. moštvom ljubljanske Svobode in I. moštvom domačega Bratstva. Tekma je bila vseskozi zanimiva in napeta ter je končala z zmago gostov v razmerju 6:4. Pričakoval se je v splošnem hud poraz domačih igralcev, ki pa so bili v dobri formi ter so v prvih 6 minutah zabili gostom 3 gole, kasneje pa so precej popustili. Od gostov je bil izbornik Janežič, od domačinov pa Lasič in šavnik Pavel. — Danes se vrši na nogometnem igrišču na Jesenicah (Kurji vasi) nogometna tekma, v kateri nasto-

pi Old Boys Električarji, Jesenice proti reprezentanci »Bratstva«. Po tej igri pa nastopi v odlično kombinirani postavi SK Ilirija proti prvemu moštvu SK Bratstva. Rezerva Bratstva pa nastopi proti SK Radovljica v Radovljici. Vse cenejne posetnike nogometnih tekem vjudno naprošamo, da oprostite, ker se napovedane tekme za 15. in 16. t. m. zaradi tehničnih ovir niso mogle vršiti ter se za nadaljnji obisk vjudno priporočajo: Odbor SK Bratstva.

»Derby« v Kranju, ki se je odigral na Telovo med domačima kluboma Korotana in Triglavom, je privabil na igrišče ogromno število publika, ki je popolnoma prišla na svoj račun in to izražala z gromovitimi »drukanjem«. V predtekmi je rezerva Korotana z lahkoto porazila Triglavsko s 6:0. Prvi moštvi sta zaigrali v silnem tempu, kar je Triglavane stalo poraz 5:2. Moštvi sta si bili v prvem polčasu še dokaj enakovredni, a proti koncu je Triglav izmučen od silnega tempa vidno popuščal. Sodnik je svojo težko nalogo povsem zadovoljivo rešil.

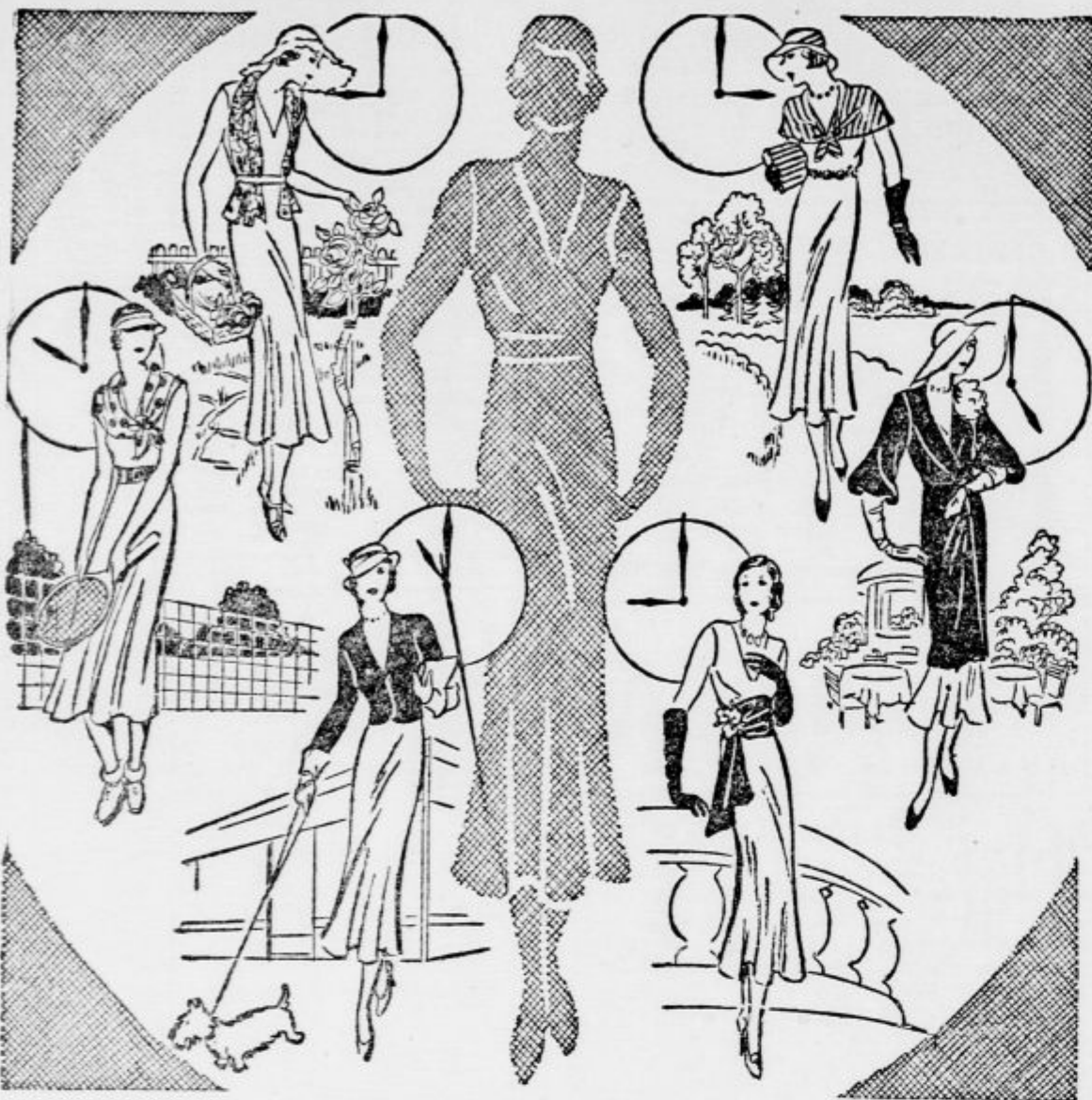
SK Železničar : SK Rapid 0:7. V petek sta teniški moštvi Železničarja in Rapida odigrali v Mariboru tekmo za državno prvenstvo moštev. Rapid je zaslužen zmagal, vendar so se nekateri igralci morali zelo truditi, da so premagali še mlade Železničarje. Rezultati: 1. Bergant—Hitzl 1:6, 1:6; 2. Tildovič—Leyrer 3:6, 7:9; 3. Drago—Holzinger 3:6, 5:7; 4. Masi—dr. Blanke 1:6, 0:6; 5. Beneš—Halbärth 2:6, 2:6; 6. Bergant—Beneš : Hitzl—Leyrer 1:6, 3:6; 7. Tildovič—Masi : Holzinger—Halbärth 0:6, 1:6. Turnir se je vršil na Rapidovih igriščih in je potekel v najlepšem redu.

Sportni dogodki v Domžalah. V nedeljo je imel SK Domžale v gosteh ljubljansko drugozvezdno Reko. To je bil prvi zopetni nastop po enomesečni zabrani. Reka je malo podedenjala nasprotnika in postavila močno kombinirano enajstoroico in doživela občuten poraz 9 : 2. Sodil je objektivno g. Škok. — Na praznik je priredil isti klub tekmo s kombiniranimi Hermesom iz Ljubljane in dosegel z 1 : 1 neodločen rezultat. Tekmo je v drugem polčasu precej oviral dež in trio Hermes ne prišel popolnoma do veljave. Tekma je bila popolnoma otvorena. Sodil je na splošno zadovoljstvo g. Ehrlich. — Kot velik napredek je smatrati tudi pridobitev teniškega SK Domžal. Teniška sekcija ima preko 10 članov, ki sami nosijo vse stroške, pridobitev inventarja in vzdrževanje igrišča, tako da klubu ni bilo treba nič investirati. Klub se sploh peča s skoro vsemi modernimi panogami sporta. Pred kratkim je priredil zelo uspešno lahkotletsko prireditev, za katero je bilo splošno zanimanje. Tudi rezultati so bili boljši kot povprečni. — Sokolsko društvo je premagalo v odbojki SK Kamnik s 15 : 9, 15 : 5.

SK Ilirija. Odborniška služba na igrišču je z današnjim dnem zopet uvedena. Nastop službe vedno ob 18. Prihodnji teden imajo nadzorno službo na igrišču: ponedeljek Karba, torek Grünfeld Franci, sredo Zupančič, četrtek Baltazar, petek Berdaj, sobota Pevalček Jos. Pravilnik za vršenje službe je v knjigi pri oskrbniku, katero naj vsak odbornik po končani službi zahteva od oskrbnika. (Hazerska sekcija.) Danes ob 10.30 dalje trening za vse igralce. Takoj po treningu važen razgovor o nadaljnjih tekmah in o turnirju. Navzočnost vseh nujno potrebna, predvsem pa za prvo družino. — Redna plenarna seja upr. odbora v torek 31. t. m. ob 20. v »Emonci« dnevni red: poročila sekcij. Nogometno moštvo (rezerva), ki igra danes na Jesenicah z Bratstvom, se zbere ob 11.45 pred gorejskim kolodvorom. Točno! Opremo prevzemite v garderobi!

TSK Slovan. Za trening tekmo rezerve proti Iliriji II morajo biti ob 8. na

Kraljestvo mode

Obleka v dobi krize

Danes skoro ne najdemo žene, ki bi vsaj deloma ne občutila pomanjkanja denarja. Ker pa je moda čimprej, ki igra vlogo v življenju posameznika, a se izdatki za garderobo vedno bolj krčijo, so modni stvaritelji prisiljeni iskati novih poti in novih možnosti. Bistvenega pomena je torej ustvariti iz ene obleke vsestransko uporaben komad, ki ga moremo nositi ob vsaki priložnosti. Današnja ženska se okolnosti prilagaja, ki ji v tej dobi krize postaja prava umetnica v sestavljanju elegantne garderobe z majhnimi sredstvi. Stvar je sicer nekoliko težavna, vendar pa najde dama, ki se zna pogledati v ta »problem«, mnogo zanimivih možnosti.

Prav lahko je n. pr. mogoče, da bi dama z eno samo obleko zadostila vsem zahtevam dneva (seveda samo v teoriji, kajti katera žena bi se zadovoljila samo z enim modelom?). V to svrhu rabi le nekaj malih garderobnih dopolnil, ki navadno leže v vsaki damski omarici v obliki neuporabljenih ostankov blaga in svile!

Sedaj pa je čas, da našim čitateljicam pokažemo načrt take »univerzalne« obleke in jim obenem razložimo to zanimivo in koristno idejo:

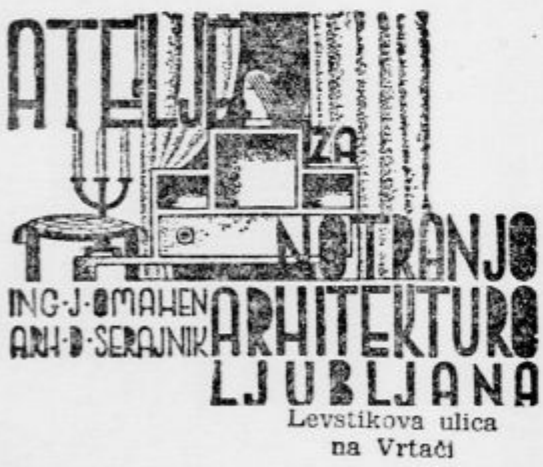
Sredi naše slike vidimo oblike »temeljne« obleke, ki je v tem primeru iz enobarvne svile, brez rokavov in nekoliko zvončasto ukočena.

Ce torej hujšeno obleko uporabiti v jutranjih urah, kot vrtno obleko ali weekend dress, si preskrbimo pravo pisano svilo, ki jo v obliki šala ovijemo okrog vratu in pritrjimo za ozki pasom (leva skica zgornjaj).

Naslednja skica dokazuje, da učinkuje »obleka za dobo krize« prav elegantno kot teniška obleka, če jo opremo s pikčasto ruto in širokim barvastim pasom.

Tudi si preskrbimo prav eleganten promenadni kostum s tem, da kombiniramo obleko s kratko in živobarvno platneno jopico (spojna leva skica).

Popolnoma spremenimo obleko tako, da jo dopolnimo z barvastim kepom iz vzorca (najbolje progaste) svile in okusno torbico iz istega tvoriva. Sem prav lepo pristojno učinkovit kovinast pas (prva skica desno).

Branko Sodnik:

Mare

Mrak je padel na morje. V poslednjih refleksih krvavih oblakov je drhtelo morje. Samotne jadrnice so se vračale v pristan.

»Mare, Mare!«
Samotno odmeva glas med skalami:

»Mare, Mare!«
Starka blodi ob morju, kliče, išče.

»Mare, Mare!«
Potem se vrne proti koči. Pobešene glave, težkih korakov. Nekaj otrok se podi za njo.

»Ali ste ga srečali? Kje je moj Mare? Ali se še ni vrnil?«

Otroci kriče:

»Ni se vrnil Mare. Nikdar več se ne vrne, Mare.«

In starka zapre vrata za sabo. Povsod gore luči, le v njeni koči je ni.

Tako preprosta je njena zgodba. Koliko jih je, ki so ji enake.

Njen mož je bil Mare. Trideset let je že minulo, kar sta se vzela. Vsa vas je takrat svatovala. Najlepši fant je bil in ona najlepša dekle.

»Samotna, bedna je najina koča,« je rekel po poroki. »Denarja zaslužim in postavim novo, visoko hišo.«

Čez dan je delal, ponoči lovil ribe. Ve-

lik čoln z bleščajo se lučjo, razvite mre-

že in tovariši so bili z njim. Časih se je vrnil proti jutru, ko je že solnce vstajalo, časih šele popoldne, pod noč.

Ona je čakala ob oknu, da se vrne.

In dan za dnem se je vračal k njej. Čoln je bil poln rib in kupček denarja za nov dom je rasel.

Čez dan je vezla raztrgane mreže.

Spet je prišel dan kakor jih je bilo že sto in sto. Jasen, brez oblaka, z lahkim vetrom, ki je kodral valove.

Proti večeru je potegnil maestral.

»Nocoj bo še burja,« mu je rekla.

»Prav,« je prikal. »Take dni je dober lov v zalivu. Ribe se zgneto tam, da moramo petkrat prazniti mreže.«

»Nikar ne pojdi nocoj!« ga je prosila.

»Zakaj ne bi šel, duša? Nocoj bo obilen lov. Ribe ne vidijo mreže.«

»Zaradi mene ne hodi, Mare.«

»Zaradi doma moram, duša!« je odvrnil.

»Manj sem ti kakor dom?« ga je očitalje vprašala.

»Ne, več si mi, dosti več,« je dejal in jo stisnil k sebi.

In vendar je šel. Pod noč so ga prišli tovariši iskat. Pregovorili so ga.

V mraku so se razpela jadra.

»Mare, vrni se! Nikar ne pojdi!«

»Vrnem se, duša. Vrnem se. Moram iti.«

Bela jadra so izginita v temi. Luč je zablestela. Potem je jela postajati čedalje manjša. Zdaj je bila le še kakor drobna zvezda na obzorju.

Enostavne in ljubke

so zvončaste oblečke za male deklice. Izdelamo jih iz prozornih tvoriv v nežnih pastelnih barvah, ki jih često izvezemo s cvetličnimi vzorci. Najbolj običajni so ta-

ko zvani srajčasti kroji z nazobčanimi volančki okrog vratu in s trojnim volanom na krilu. Seveda morajo biti te poletne oblečke iz pralnega tvoriva, da so vedno čiste in mikavne.

Zdravniška posvetovalnica

Dragomira J. Lj. Dober, t. j. čisti vazelin ni škodljiv: ima pred drugimi olji in mastmi še to prednost, da ne postane žarek. Podnevi je bolj uporabljati nemastno kremo. Vsako dobro toaletno milo je nevtrarno. — Zlomljena roka. Nerabljivost zlomljene roke zavisi od kakovosti preloma, pred vsem od tega, ako je navadni prelom ali pa kompliciran z zunanjimi poškodbami. Ko se kost zaceli, bolečine niso nič nenavadnega in je treba krepko masirati. — Sončne pege. Zanesljiva zdravila zoper sončne pege nimamo. Umivajte se z raztopino vodikovega superoksida. — A. S. 1. Umivajte se z žveplenim milom. Krvne žile na omenjenem kraju so brezpredmetne. 2. Svetujemo vam, da Vas preišče zdravnik-specialist za nosne bolezni. — A. R. Maribor. Uporablajte naprej mazilo, ki vam ga je zdravnik predpisal. Iz kozmetičnih razlogov pa posipajte dotična mesta s pudrom. — M. R. Leskovec. Omenjeni preparat se jemlje po jedi; vseeno pa je, ali jutraj ali popoldne. — S. B. Ljubljana. Priporočamo vam, da obiščete ambulatorij za kožne bolezni ljubljanske bolnice. — K. D. Krško. a) Pri hemoroidih je glavno, da potom dišete in odvajalnih sredstev skrbite za redno stolic. Razen tega vam priporočamo vsak večer sedenje kopeli. b) Vzroki za možko onemoglost so lahko različni. Dajte kakemu zdravniku natančnejše podatke, ki vam bo potem zapisal primerno zdravlilo. — Dete. 1. Če je otrok drugače popolnoma zdrav, mu dajte tu pa tam po eno malo žličko ricinovega olja. 2. Dajte vsaki drugi dan po eno mehko kuhano jajce. 3. Ravno zaradi tega, ker je povsod uvedeno prisilno cepljenje, je dandanalesko riziko, da otrok dobi črne koze, zelo majhen. Če ga uradni zdravnik ne opusti, morate dati otroku cepiti koze in vam tudi neglede na zakon to toplo priporočamo in je brez vsake nevarnosti.

Dobro toaletno milo

ne sme samo prijetno dišati, temveč tudi po svojih sestavinah v medicinskem smislu delovati očistujoče na kožo. Samo tako lahko koristi pri negovanju telesa. Ravno zato so Fellerjeva Elsa-mila zdravila in lepote tako cenjena. Paket s 5 vrstami mila za 52 Din brez daljnjih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 245. Savska Ban.

Gospodinjski predpasnik

iz istega tvoriva kakor domača obleka je nova praktična ideja, ki bi razveselila vsako gospodinjico. Na ta način namreč dosežemo, da je delovna obleka elegantna in vendar uporabna za vsak gospodinjiski

opravek. Seveda mora biti narejen iz pralnega blaga; izredno zanimiv učinek nudi diagonalno progasto blago, če ga ukrojimo v različnih smereh. Obleka na naši skici ima balonaste rokavčke ter zvončast volan, predpasnik pa je siljasto ukrojen ter ima originalne zvončaste naramnice v bi-dermajerskem slogu. Obleko okusno krasi dečji ovratnik iz belega pralnega blaga.

Praktični nasveti za vsakdanjo nego telesa

Pokleni človek bi moral dandanes posvečati malo več pažnje negi svojega telesa, izogniti bi se na ta način mnogim boleznim in tako prihranil na času in denarju.

Ne odvaj se ponoči z debelimi pernicami, čisto preoblečena topla volnena odeja zadostuje! Jutraj skoči veselo s postelje in stopi k oknu. (Okno imej po možnosti vedno odprto, le v hudi zimi, kadar pada temperatura pod ničlo, ga priloži). Pretegni se počeno in globoko dihaj vase sveži zrak. Na ta način nastanejo same ob sebi tujanje telovadne vaje. Nikakih premišljenih, izmetničnih gimnastičnih vaj. Priporočni se jim bolj napre, nazaj, v desno in levo. Med tem pravilno dihaj. Predvsem mora zrak ven iz pljuč, kolikor potrebujete svežega, ga pri gibanju že ujameš. Nato prični posteno vihteti roke in noge, stopaj na prste, spuščaj se na tla itd. Nato se umij po vsem telesu s mrzlo vodo. Po zimi si jo že zvečer pripravi v sobo, da ne bo jutraj preledeno mrzla. Skrbno se do suhega obriši. Z rokami si sfrotiraj dalo, s tem pospešiš cirkulacijo krvi in daš koži možnost, da diha. Nato se šele obleci.

Očisti si počeno zobe! Od zgoraj navzdol in obratno, znotraj in zunaj.

Zajtrk. Ne zmaži vsega v nagled v sebe. Zajtrkuj počasi četudi četrt ure! Jej že jutraj jabolka, jagode, sploh sadje, ki ga moreš dobiti. Opusti bele kruške, ki ti samo pokvarijo zobje in zmehkajo črevo! Dva kosa rženega ali črnega kruha z maslom in mezo ti bosta prav dobro teknila ob časi mlečne kave.

Čez dan zaužijaj čim več zelenjave in čim manj mesa oz. mesnih izdelkov. Ne pozabi si pred vsako jedjo umiti roke!

Zvečer žrtvuj zopet četrt urice svojemu

»Mare, vrni se! Nikar ne pojdi!«

»Vrnem se, duša. Vrnem se. Moram iti.«

Bela jadra so izginita v temi. Luč je zablestela. Potem je jela postajati čedalje manjša. Zdaj je bila le še kakor drobna zvezda na obzorju.

»Mare, vrni se! Nikar ne pojdi!«

Ni je več čul.

Zapihal je maestral. Zajedel se je med otoke in razburkal morje. Sedela je v koči. Moliti je hotela, zbrati se je hotela, pa se ni mogla. Presilno so udarjali valovi po skalah. Kakor bi bičali njeno srce.

»Mare, vrni se! Nikar ne pojdi!«

Kje je Mare? Morda se še daleč sredi morja bori z valovi, morda je že rešen in sredi mirnega zaliva razpenja mreže.

Kje je Mare?

Maestral bije valove, da zaliva bela pena skalovje.

Na skali sedi ona. Gleda, išče. Nikjer ni luči.

Globok žvižg — kakor stok iz daljave. Kdo ga je poslal? Kdo ga je poslal njej?

Mare? Mare?

Ne, Mare je na varnem; lovi ribe, čaka, da se vihar pomiri. Ko bo morje spet kakor olje, se vrne k njej.

»Spet je večji kupček za najin dom.

»Mare, vrni se! Nikar ne pojdi!«

»Vrnem se, duša. Vrnem se. Moram iti.«

Bela jadra so izginita v temi. Luč je zablestela. Potem je jela postajati čedalje manjša. Zdaj je bila le še kakor drobna zvezda na obzorju.

»Mare, vrni se! Nikar ne pojdi!«

Ni je več čul.

Zapihal je maestral. Zajedel se je med otoke in razburkal morje. Sedela je v koči. Moliti je hotela, zbrati se je hotela, pa se ni mogla. Presilno so udarjali valovi po skalah. Kakor bi bičali njeno srce.

»Mare, vrni se! Nikar ne pojdi!«

Kje je Mare? Morda se še daleč sredi morja bori z valovi, morda je že rešen in sredi mirnega zaliva razpenja mreže.

Kje je Mare?

Varuje vas infekcije ter ugonobi nosilce infekcije. 211-4

zdravju. Dvakrat na teden se kopli v topli vodi. Če nimaš banje za kopanje, se umij po vsem telesu s toplo vodo in se s ščetjo dobro zmasiraj. Noge umij vsak večer! Isto tako se umij med nogami. Mlačna voda ti odstrani pot in umazanijo.

Tudi zvečer očisti zobe. Zvečer je to še bolj važno, nego jutraj.

Stopi za par trenutkov k oknu in se navžij svežega zraka. Globoko vdihuj! Prezrači telo preden ga za celo noč oviješ v odejo.

Zdaj pa globoko in trdno zaspi.

Ali je to preveč? Stane mogoče preveč? Ali potrebuješ za vse to kakih specialnih naprav?

Krasne rezultate dosežeš s takim postopanjem! Telo potrebuje nege, gibanja, svežega zraka in čim več svetlobe. Udejstvujmo se na sportnem prostoru, plavajmo, sprehajajmo se v naravi. Vsak prosti trenutek velja za zdravstveni negi!

Kako drugače se človek počuti ako živi na ta način. Dan se prične s svežostjo, telo ostane odprto za vse strapace. Kako klavirno pa se počutiš, če takoj smukneš v obleko, mogoče celo stoji popljes malo kave in pogoltni pol žemlje! Kako prijetno se zaspi v čistem zraku, čisto drugače, kakor v zadimljenem. Ali pa celo z deklativskim romanom v roki...

Poskusimo torej enkrat na ta način. Denarja ne rabimo nič. Pač pa energije... To pa, to. Kdor pa se ne more odločiti niti k temu, da bi poskusil — bo slejkoprej obžaloval.

Radio

Izveček iz programov

Nedelja, 29. maja.

LJUBLJANA 9: Prenos cerkvene glasbe — 9.30: Versko predavanje. — 10: O vzroji. — 10.30: Zabavno štivo. — 11: Salonski kvintet. — 12: Čas, poročila, plošče. — 15: Leskovec »Dva bregova«. — 16.30: Zabavni kvintet. — 17: Slovenske narodne pesmi v duetu. Pojela solista ljubljanske opere g. Gostič in g. Janko. — 17.30: Citre s spremljevanjem kitare. — 20: Pevski koncert g. Pavle in gđ. Majde Lovštevce. — 21: Tamburaški zbor Društva »Taborec«. — 22: Čas, poročila. — 22.15: Salonski kvintet.

BEOGRAD 12.30: Radio-orkester. — 17: Orkestralni in pevski koncert. — 19: Lahka glasba. — 20: Mešan program. — 20.30: Godba kraljeve garde. — Poročila in lahka godba. — ZAGREB 11.30: Koncert na ploščah. — 20.30: Operna glasba. — 22.40: Lahka godba. — PRAGA 19: Godba na pihala. — 20.05: Dramski večer iz Bratislave. — 22.25: Jazz. — BRNO 19: Program kakor v Pragi. — VARSAVA 17.45: Popoldanski koncert. — 20.15: Koncert orkestra in solistov. — 22.10: Skladbe za brač in klavir. — 23: Plesna glasba. — DUNAJ 10: Klavir in orgle. — 11: Simfoničen koncert. — 11.55: Lahka godba. — 13.10: Mandoline. — 15.30: Koncert solistov. — 16: Pesmi. — 16.50: Orkestralni solisti. — 19.30: Klavirske skladbe. — 20.05: Dramski večer. — 22.30: Lahka godba. — BERLIN 20.15: »Ostet je in sinovi«. — Plesna glasba. — KONIGSBERG 19: Mehikanske pesmi. — 20.15: Koncert Millčkerjeve glasbe. — 22.30: Zabaven program. — MOHLACKER 16: Vojška godba. — 18.25: Pozabljene pesmi. — 19.20: Koncert zagrebške godalneza kvarteta. — 20.20: Mešan program. — 21.40: Lahka glasba. — 22.40: Zabaven program iz Hamburga. — BUDIMPESTA 17: Popoldanski koncert. — 19.30: Prenos Puccinijeve opere »Turandot« iz gledališča. — Ciganska godba. — RIM 17: Vokalen in instrumentalni koncert. — 20.40: »Corneyllski zvonovi«.

Ponedeljek, 30. maja.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 18: Salonski kvintet. — 19: Čestitica. — 19.30: Prenos opere »Carostelec« z Dunaja. — 22.30: Čas, poročila.

BEOGRAD 12.05: Radio - orkester. — 17: Plošče. — 20: Veseloliga. — 20.40: Koncert. — 21.30: Pevski koncert. — 22: Poročila. — 22.20: Radio - orkester. — 23: Lahka godba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Popoldanski koncert. — 19.30: Prenos opere z Dunaja. — PRAGA 19.20: Kabaretni program. — 21: Kvintet pihal. — 21.30: Klavirski koncert. — 22.20: Plošče. — BRNO 19.20: Reportaža iz kabareta. — 21: Koncert iz Prage. — 21.30: Noveše pesmi. — 22: Plošče. — VARSAVA 17.35: Lahka glasba. — 20.25: Operni večer. — 23: Plesna glasba. — DUNAJ 11.30: Godalni kvartet. — 12.40: Plošče. — 16.40: Orkester. — 19.30: Opera »Carostelec« iz gledališča. — 22.05: Lahka godba. — BERLIN 19.30: Operna glasba. — 21.10: Festivalni koncert. — Lahka glasba. — KONIGSBERG 20: Koncert iz Berlina. — 21.10: Sluhoigra. — Plesna glasba. — MOHLACKER 17: Popoldanski koncert. — 19.30: Koncert na ploščah. — 20: Komorne opere. — 23: Nočni koncert. — BUDIMPESTA 17.30: Koncert na dveh klavirjih. — 20: Orkestralni in pevski koncert. — Ciganska godba. — RIM 17.30: Vokalen

in instrumentalni koncert. — 21: Simfoničen koncert. — 22.10: Lahka glasba.

Torek, 31. maja.

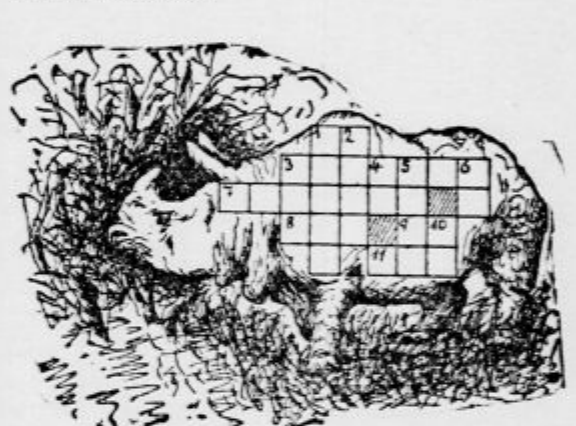
LJUBLJANA 11.30: Solista ura: O Mekongu v zadnji Indiji. — 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 18: Otroški kvintet. — 18.30: Salonski kvintet. — 19.30: Nemščina. — 20: Esperantsko predavanje o ljubljanskem velesojmu. — 20.30: Prenos iz Zagreba. — 22.30: Čas, poročila.

BEOGRAD 11.20: Radio - orkester. — 17: Popoldanski koncert. — 20.30: Prenos iz Zagreba. — 21.10: Opera »Aida« na ploščah. — Poročila in lahka glasba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Popoldanski koncert. — 20.30: »Sen kresne noči«. — 22.40: Godba za ples. — PRAGA 19.25: Pesmi. — 20: Zborovski koncert. — 21: Orkester. — 22.20: Lahka godba. — BRNO 19.25: Program kakor v Pragi. — VARSAVA 17.35: Simfoničen koncert. — 20.15: Poljudni koncertni večer. — 22.05: Klavirske skladbe. — 22.50: Plesna glasba. — DUNAJ 11.30: Godalni kvartet. — 15.45: Violina, harfa, klavir. — 17: Haydnova proslava. — 18.35: A-cappella koncert vsega opernega zbora. — 21: Vojška godba. — 22.35: Lahka glasba. — BERLIN 19.10: Poljudni orkestralni koncert. — 20: Cherubinijeva kantata o Haydnovi smrti. — 21.10: »Siegfried«. — KONIGSBERG 19: Pevski koncert. — 21.50: Opera iz Londona. — MOHLACKER 17: Koncert iz Frankfurta. — 20: Iz Berlina. — 20.30: Sluhoigra. — 21.50: Opera iz Londona. — BUDIMPESTA 18.30: Zborovski koncert. — 19.45: Orkester. — 21: Mešan program. — Lahka glasba. — RIM 17.30: Vokalen in instrumentalni koncert. — 20.45: Mešan glasbeni program. — 21.30: Veseloliga.

Križaljka „Nosorog“

Besede pomenijo:

Navpično: 1. Tropska rastlina, 2. reka v dravski banovini, 3. žuželka, 4. modmet, 5. del hiše, 6. češka vprašalnica, 10. osebnost zalmek.

Vodoravno: 1. Igralna karta, 2. mesto na Moravskem, 7. tropska žival, 8. modmet, 9. črka, 11. veznik.

Rešitev križaljke „Divji petelin“

Vodoravno: 3. Una; 6. B; 8. mačor; 10. Ob; 12. Pavel; 13. aran; 16. Gortan; 18. ora; 19. kdo; 22. Per; 23. daktiloskopljač; 27. Rajovac; 28. ja; 29. na; 30. bisk; 31. iz; 33. huzari; 35. oj; 37. ki; 38. Polaj; 40. kava.

Navpično: 1. Sumatra; 2. Lf; 4. pršič; 5. Aden; 7. los; 9. el; 11. brod; 12. preja; 14. erar; 15. nakana; 17. opj; 19. klobuk; 20. Dovzi; 21. Osaka; 24. tja; 25. 4; 26. kc; 32. Zola; 34. Rp; 36. Java; 39. oka.

Lindbergh — izumitelj

Slavni letalec polkovnik Lindbergh, ki ga je v zadnjem času zadela tako huda nesreča, doslej ni bil na glaslu, da se bavi tudi z izumiteljskimi posli. Šele sedaj so izvedeli ameriški listi, da je v zadnjih mesecih pred ugrabitvijo njegovega sinčka delal v medicinskem oddelku Rockefellerjevega zavoda in da je tam skonstruiral aparat, ki čisti krvavo perilo neprimerno hitreje in bolj sigurno nego je to mogoče z dosedanjimi metodami.

ROBERT LOUIS STEVENSON

je eden največjih angleških romannopiscev, čigar obsežno delo

Ugrabljen

je pravkar izšlo v založbi TISKOVNE ZADRUGE.

Duša blodi ob morju, kliče, išče.

»Mare, Mare!«

Mare se ni vrnil. Duša blodi okrog, izprašuje:

»Ali ste ga srečali? Kje je moj Mare? Ali se ni vrnil.«

»Ne, odgovarja neznani glas.

»Ne, pravijo ribiči.

»Ni se vrnil, Mare. Nikdar več se ne vrne, Mare,« pravi glas.

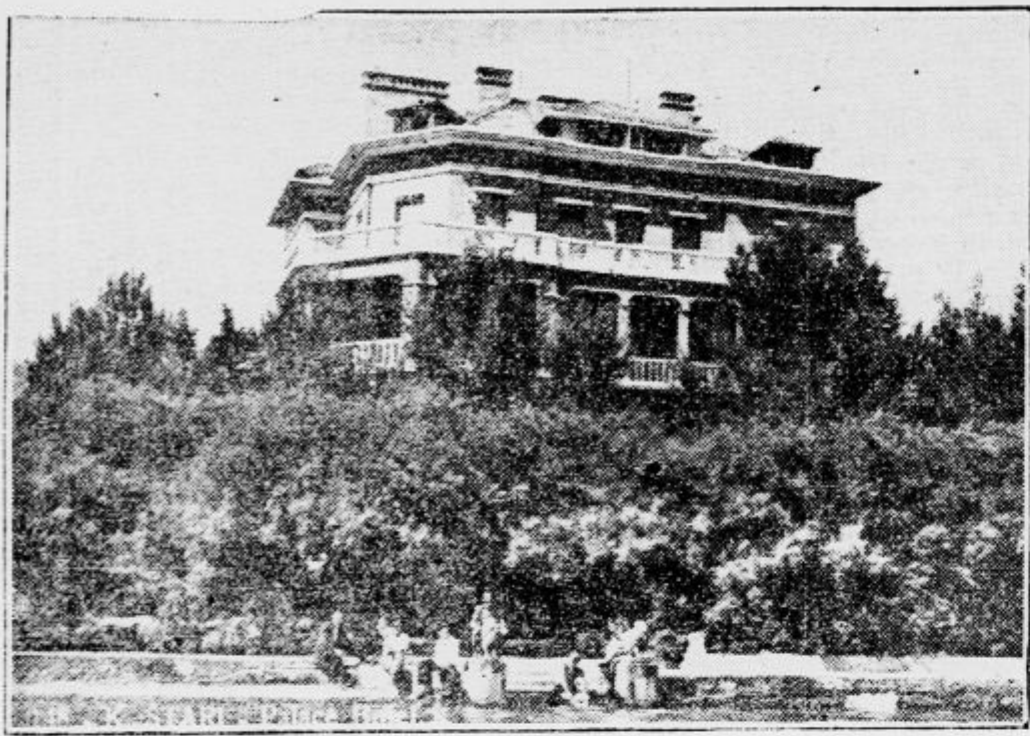
»Ni se vrnil, Mare. Nikdar več se ne vrne, Mare,« odgovarjajo ribiči.

»Vrne se,« pravi duša.

»Ne, ne, ne, Mare se ne vrne,« govore vsi.

Naše morje

Kaštel Stari

Med najmirnejša in najmikavnejša počitniška kopališča na Jadranu spada riviera sedmih Kaštelov pri Splitu ali Kaštelanska riviera. Kašteli ležijo v varnem zalivu med Splitom in Trogirima in so zanimivi že po svoji zgodovini. Odkar se je začel razvijati turistični promet v splitski okolici, so postali pravcati raj jugoslovenskih in inozemskih letoviščarjev.

Po svoji legi, priložnosti za kopanje in sončenje in bližini historičnega Solina in Trogira so kakor ustvarjeni za človeka, ki se želi odpočiti, navžiti morja in zraka in pol zares, pol za zabavo obiskati zgodovinske naselbine Salone s slovitim Tuskulom arheologa dona Bulića v Solinu. Ko zapusti vlak, ki nese potnika na morje, postajo Perković-Slivno in se mu po naporni vožnji skozi skalovje oddaljene železne pljuča, se odpre pred očmi srečnega letoviščarja Kaštelanska riviera. Pred njim otok Divo, na desni Trogir, na levi pa se-

dem Kaštelov. Od Trogira proti Splitu je prvi Stašić, potem pride Novi in Stari, za njim pa Lukšić. Panorama je divna! Kakor da te je železnica prinesla v nov svet. In res je vse okoli tebe novo. Vinogradi, oličnjaki, pa lični hoteli in letoviščarski domovi. Po pusti vožnji čez skaloviti Kras je Kaštelanska riviera pravcata oaza, ki sega tja do splitskega mesta.

Kaštel Stari je pri tujcih na dobrem glasu. Ena njegovih najkrajših zgradb pa je Palace Hotel Kaštela. Podjetje je urejeno z vsem modernim komfortom in zadovolji lahko najbolj razvajenega letoviščarja. V tekoči seziji ga vodi strokovnjak Ivan Aram. Gostje hvalijo izvrstno oskrbo in ljubezno pozornost, katero jim izkazuje vodstvo podjetja. Kar pa daje prednost Palace hotelu Kaštela, je njegova lepa urejena okolica, lastna kopalna obala, senčni gaj in razgled na morje, ki je na našem Jadranu edinstven in brez primere.

Pension „Vila Danica“ v Crikvenici

Na obali 15 minut od Crikvenice je idilično letoviščarsko zavetišče pension „Vila Danica“, od katere se nudi prekrasen pogled na obalo in na morje. Blizu vile je tudi krasen borov gozdiček, ki daje gostom prijetno senco. Ob pensionu je malo pristanišče, imenovano Vrtina ter so gostom vedno pri roki čolni in jadrnice za izlete. Ob strani tega pristanišča je lepo urejena plaža in je to ureditev priznalo ocenila zdravstvena oblast. Od gostov se na plaži pobira pristojbina od 2 Din. Lastnik pensiona pa je svojim gostom to pristojbino tudi vračunal v dnevno oskrbovalnino, ki je zelo nizka — z vsemi taksami 55 Din dnevno. Pension ima lepo jedilnico, veliko higijeno urejeno kuhinjo ter druge prostore, velik foyer za dnevni sestanek gostov in za zabavo ter lepe zračne sobe, ki imajo po večini razgled na morje. Kuh-

nja je internacionalna in jamčijo za njeno izbornost kakovost izkušnje, ki si jih je pridobil lastnik v največjih svetovnih hotelskih podjetjih, pri katerih je služboval, ko je dovršil razne hotelske šole in kurze. V najemu ima tudi sosednje vile, da lahko namesti mnogo gostov, ki se vsi prav radi vračajo, ko so enkrat za poskušnjo preživeli nekaj dni v tem idiličnem in odlično urejenem pensionu.

HOTEL LONČARIČ Selce pri Crikvenici

ob kopališču. Vsaka soba s teraso z električno razsvetljavo in vodo. Dunajska kuhinja, fina vina. Polna penzija Din 50, v glavni seziji Din 60. Zahtevajte prospekte. 205-a

CRIKVENICA

vodilno morskno in klimatično kopališče na Gornjem Jadranu. — Letni obisk 14.000 gostov. Kopališčna sezona od aprila do oktobra. Velikonočne atrakcije. Letos znatno znižane cene. — 30 hotelov in penzionov. Cene pavšalne od 50—90 Din dnevno po osebi. — Zahtevajte prospekte in pojasnila od LJECILISNOG POVERJENSTVA U CRIKVENICI. 94

SUŠAK

Najidealnejše bivališče ob morju

Parkhotel Pečine

Na sami morski obali. Najlepa lega Sušaka. Mirno ležaj v sredini lastnega krasnega parka. Lastno kopališče. Solne, zračne sobe z razgledom na morje. Cene najnižje. Prospekte! 92

HOTEL BELLEVUE CRIKVENICA

more s svojim komfortom, izvrstno oskrbo in nizkimi cenami zadovoljiti vsakogar. Divni razgled. Kopališče v neposredni bližini. Hotel, ki zapusti v gostu najboljši vtis in se gosti vedno zopet z veseljem zateka v to najsolidnejšo hišo. 91

Najprijetnejše bivanje v Crikvenici

nudi komfortni penzion-restaurant VILA RUŽICA ter dependanca VILA ANETA. Najfinjša oskrba ob najnižjih cenah. Krasna lega in razgled. Zahtevajte brezplačne prospekte. 95

Omišalj!

107a

HOTEL Esplanade

CRIKVENICA

Prvovrstna hiša, z 32 sobami, z balkoni na morje, tekoča voda v sobah. Zahtevajte prospekte!

Upravitelj hotela LJUBOMIR TUDOR

KRALJEVICA

Najstarejše morskno kopališče, pol ure od Sušaka-Reke in postaje Plase.

OMIŠALJ

„Vila Biserka“

s parobrodov v 1/2 ure od Sušaka. Izvrstna restavracija in kavarna. Lepa moderna vila z veliko teraso nad morjem in z lastnim kopališčem. Cena 60—70 Din z vključeno vsemi taksami. Zahtevajte prospekte. Lastnik: Grgr Antončić. 106

HOTEL „TRIGLAV“ Malinska

Na krasnem prostoru tik ob morju. Lepo urejene sobe z električno razsvetljavo in lepo teraso. Vsa izvrstna oskrba in z vsemi taksami in kopanjem v lepem kopališču Din 40.— dnevno. Prospekte in pojasnila na zahtevo brezplačno. 79

Hotel Učka in Hotel Pilar z dependanco vila „Ljuba“

S PARNIKOM V 1/2 URE OD SUŠAKA. IZVRSTNA DOMAČA IN DUNAJSKA KUHINJA. HOTELA IN VILA NUDITA VES KOMFORT Z VSO OSKRBO, DNEVNO DIN 60—70 Z VKLJUČENIMI VSEMI TAKSAMAMI. PROSPEKTE BREZPLAČNO!

HOTEL VELEBIT

BAŠKA NA KRKU

CENE POPOLNI DNEVNI OSKRBE — VKLJUČNO VSE TAKSE IN POSTREŽBA — DIN 65 DO DIN 75. VSE INFORMACIJE DAJE BREZPLAČNO LASTNIK.

LASTNIK ANTE TUDOR

Kaštel — Stari — Split PALACE HOTEL

30 modernih opremljenih sob v krasnem parku, z lastnim kopalnim obrežjem. 1/2 ure s parobrod od Splita ali od Trogira za 5 Din. Prvovrstni penzion z domačo in specialno kuhinjo. Prošek vina. Polna penzija s sobo in vso oskrbo 70 Din dnevno. Jazz in ples v parku. Prospekti v vseh potovalnih pisarnah. Sezija od 15. marca dalje. 160

Hotel Pension

„ADRIA“, Crikvenica

pod novo strokovno upravo. Prvovrstno urejen s komfortnimi sobami. V neposredni bližini kopališča. Meji na prekrasen zdraviliški park. Izvrstna dunajska kuhinja, cene zmerno. — Lastni park in šetališče. 192

Malinska (Otok Krk)

divno morskno kopališče z več finiširanimi plažami. Razkošno kopališče in sončenje. Bučna vegetacija. Dnevna zveza s Sušakom. Pošta, brzojav in telefon. Več hotelov in privatnih sob. Električna razsvetljava. Popolna oskrba z vsemi ostalimi taksami vred dnevno Din 60.— Prospekti in pojasnila daje brezplačno Kupališno poverjenstvo. 99

Hotel „SLAVIJA“

Omišalj

Nov, moderno zgrajen hotel ob morju z lastnim kopališčem in plažo za otroke, lepo urejene sobe, električna razsvetljava, zdrava voda, izvrstna preskrba s sobo in vsemi taksami Din 60—70. Vse informacije in prospekte zahtevajte od lastnika Nikole Albaneže. 90

Malinska

otok Krk

HOTEL „SLAVIJA“

Z novozgrajeno dependanco v velikem lepem parku na samem kopališču. Sobe z balkoni in razgledom na morje. Idealno sončenje in kopanje. Izleti. Domača in tuja kuhinja. Dnevna zveza s Sušakom. Penzija Din 60. Zahtevajte prospekte. Lastnik M. Radić. 214

Hotel „Draga“

Malinska na KRKU

na lepem kraju blizu morja. Lep vrt. Terasa za sončenje. Lepo urejene sobe z električno razsvetljavo. Domača in dunajska kuhinja. Nizke cene. Vsa pojasnila in prospekte pošlje na zahtevo takoj lastnik Anton Milčetić. 98

Slovenski hotel „Kvarner“ Malinska — otok Krk

pod novo upravo.

Krasna lega ob morju. Prvovrstna dunajska kuhinja. 21 lepih sob. Cena z vso oskrbo Din 55.— Električna razsvetljava. — Zahtevajte prospekte! — Odprt od 1. maja dalje. 199

Hotel „SLAVIJA“ Pension

Novozgrajen na krasnem prostoru v okraju vil. 25 modernih urejenih sob; s tekočo vodo in balkoni z razgledom na morje. Lep park in borov gozd. Par korakov na plažo. Vedno svež in čist zrak. Prvovrstna domača in dunajska kuhinja. Prospekti na zahtevo brezplačno. Brzojavni naslov: »Slavija«, Crikvenica. Lastnik Albin Starešina. 78

Hotel „Frankopan“ ALEKSANDROVO NA OTOKU KRKU

Novo opremljen hotel v bližini kopališča. Prvovrstna kuhinja. Vsa oskrba s sobo vključno taksami Din 60. Električna razsvetljava. Vse informacije in prospekte daje lastnik Bare M. Orić. 216-a

Aleksandrovo — otok Krk Restavracija in kavarna M. Orić

15 let poznana kot izvrstna kuhinja, s skrbno postrežbo in izbornimi vini. Celodnevna prehrana, stanovanje in taksami Din 50.— za osebo. Državni uradniki in učitelji 10 % popusta. 6230

HOTEL VOLARIĆ

»VILA NA MORJU«
POPOLNA OSKRBA (V STIRIJ OBROKIH) Z VSEMI TAKSAMAMI
OD 1. IV. DO 31. V. DIN 55.—
IZ SOBE NARAVNOST V MORJE

KRK

(Otok Krk) vsaki dan parobrodna zveza s Sušakom (3 ure vožnje)

Aleksandrovo

na otoku Krku

se odlikuje s posebno lepo lego. Novozgrajeno kopališče je zelo pripravno za otroke in neplavalce. Ob obali je 4 km dolga pot za izprehode. Zlasti priljubljena izletna točka je otočje Košljun. Električna razsvetljava. Vsa oskrba s sobo, vključno vse taksami od 50—60 Din. Prospekte in informacije daje brezplačno Kupališno poverjenstvo Aleksandrovo. 215-a

LOPAR NA OTOKU RABU

198

Najidealnejše bivanje na morju.

VILA »SONJA«, HOTEL »LOPAR« IN HOTEL »VELEBIT« nudijo ves komfort z izvrstno kuhinjo, lepe sobe. Popolna oskrba s sobo Din 58—65, v glavni seziji Din 60—70 dnevno. Zahtevajte prospekte!

RESTAVRACIJA IN KAVARNA „Riviera“ na Rabu

Slovi kot najizvrstnejša kuhinja ob najnižjih cenah. Domača in dunajska kuhinja. Prvovrstna vina. Priljubljeno shajališče vseh znancev, ki prebivajo na Rabu. 96

Polna penzija z vsemi taksami in postrežbo od Din 60.— naprej. Zahtevajte prospekte. 96

Otok Rab DALMACIJA

Pension s postrežbo in vsemi taksami 75.—
Hotel Bristol do 100 Din. Palace Hotel Praha
Vila Vilma
HOTELIR A. NACHAR 195

Hotel KOVACIĆ

Klimatsko zimsko zdravilišče in morskno kopališče. Moderno urejen hotel na krasnem prostoru tik morja v bližini kopališča. Sončne in lepe sobe. Prvovrstna kuhinja, ter dobra domača vina. Lastne ladje za izlete. Koncert. Tople in hladne morske kopeli. Pension od 55 do 80 Din. Odprt vse leto. Prospekte v slovenskem jeziku dobite »Pri Putniku« na zahtevo. Vam pošlje hotelir Peter Novak.

HVAR

HOTEL SLAVIJA

Novo otvoren hotel. Tik pristanišča vseh parnikov. Priznana izvrstna kuhinja. Informacije in prospekte pošlje lastnik M. Milčetić. 82

Penzion

Miramar Makarska

na krasnem prostoru, tik morja, v bližini kopališča. Zgrajen ob obronku gozda. Lepa terasa. V sobah topla in tekoča voda. Mednarodna kuhinja po zmernih cenah. Govori se slovensko. Prospekte pošilja na zahtevo uprava penzion »Miramar«. 120

NOVI VINODOL

Palace hotel Lišanj,

Komfortno urejen hotel v bližini kopališča s prvovrstno kuhinjo in terasami za sončenje. Ne manjka ničesar za najprijetnejše bivanje ob morju. Najkrajša solidna postrežba. Tekoča topla in hladna voda v sobah. Pension od Din 65.— dalje. Zahtevajte prospekte!

LOPUD

Hotel — Penzion „Lopud“ Kuljevan

odprt vse leto. Otok oddaljen 1 uro od Dubrovnika. Vsakodnevna zveza s parobrod ali motornim čolnom. Novozgrajen hotel, izvrstno urejen, z veliko teraso z izgledom na morje. Divno kopališče, peščeno obrežje. Pension s sobo in vsemi taksami in pristojbinami za kopanje dnevno 65 Din. Zahtevajte prospekte! Lastnik: Pero Kuljevan. 119

Hotel „ADRIA“

Dubrovnik — Lopud

Novozgrajeni hotel s 30 prvovrstno urejenimi sobami. Tekoča voda. Hotel v bližini kopališča. Velika lepa terasa za sončenje. Prvovrstna kuhinja in tudi dunajska kuhinja. Od Slovencev prednostno posejani hotel. Pension s sobo in vso oskrbo 70 Din. Prospekti na zahtevo brezplačno. 118

LOPUD

pri Dubrovniku

Hotel „Kristić“ Penzion

40 lepo urejenih sob, hotel v gaju pomaranč in citron, ograjen z agavami in drugimi tropskimi rastlinami. Senčnata veranda. — Izvrstna oskrba po najnižjih penzijskih cenah. — Pension 60 Din. 121

Posetite naša gorenjska letovišča

Hotel »Central« Bled

Telefon št. 57. Telefon št. 57.
Novo renoviran, tik jezera, jezerska veranda, terasa in vrt, solnčna kopel, solna garža, 3 lepe solne sobe z razgledom na jezero. Cena za sobo pred in po sezoni . . . 15—20 Din
Cena za sobo v juliju in avgustu . . . 20—25 Din
Cena za sobo v juliju in avgustu . . . 20—25 Din
Soba in vožnje družbe imajo znaten popust! — Prospekti brezplačno. Se priporoča Jospina Smid.

Hotel „ZAKA“ BLED

Pension pred in po sezoni od 45—50 Din v glavni seziji od 75—80 Din
Solnim tiskom se nudi prehrana in oskrba po najnižjih cenah. — Uprava nad pavšalno bivanje, pred mesečnim obrokom. Vsa pojasnila daje uprava hotela »ZAKA«.

Hotel Olimpic

Nova zgradba. Tik ob jezeru, kopališču in zdrav. parku. V vseh sobah tekoča mrzla in topla voda. 73

Hotel „Jekler“

BLED

Staroznani najpriljubljenejši hotel Bleda nudi gostom vso oskrbo, sobo, prvovrstno prehrano, vstevši napitnino in takske, za 1 dan Din 75.—, z 5 dni Din 350.—, za 10 dni Din 650 ter vožnja s kolodvor: na kolodvor. 74

BLED

Hotel „Astoria“

Priljubljeno bivališče čestilcev Bleda. Komfortno urejene sobe. Izvrstna oskrba ob najnižjih penzijskih cenah. 75

HOTEL OB JEZERU Petran

Pension in soba izven sezone dnevno Din 60—75. Julij, avg. Din 80—120. Prospekti na zahtevo. 135

PARK - HOTEL BLED

WEEK-END 1, 2, 3 dni po Din 90.—

5 dni Din 430 10 dni Din 846

V tej ceni vključeno: soba, prvovrstna prehrana, napitnina, vse takske ter vožnja s kolodvorom in nazaj. — Pri 5dnevem bivanju pri povratku na železnici 75 odstotni popust. 136

HOTEL- PENSION UNION

nudi po zelo ugodni ceni popolno oskrbo do 1. julija za bivanje do 3 dni dnevno Din 72.—; za 7 dni Din 460.—, všteto: stanovanje, hrana, napitnina in takske. Za daljša bivanja večji popust. Zahtevajte prospekte. 137

GRAND HOTEL Toplice

305 postelj, 64 kopalnih sob. BLED

Najmodernejši in najbolj opremljeni hotel v državi. Lastna termalna plavalna kopel v sami hiši. — Kompletna penzija (najboljše sobe, prvovrstna oskrba, postrežba, zdraviliška takska in termalna kopel) pomeni 95 Din. — Zahtevajte našo pavšalno oferto, ki vam nudi še nadaljnje prednosti.

Obiščite naša letovišča

CRIKVENICA Pension - Restavrant „TRIGLAV“

v sredini obrežne promenade, v bližini kopališča in plaže. Solidno, čisto in komfortno podjetje. Kompletni penzion, to je soba s prvovrstno oskrbo, vštete vse takske, za maj Din 68.—, za junij, julij, avgust Din 76.— dnevno. Prospekte in pojasnila na zahtevo brezplačno. 147

BOL pri SPLITU

Penzion Vidošević

Bol je poznan zaradi svojih izvrstnih klimatičnih razmer. Krasno kopališče, dnevna zveza s Splitom. Lepo urejene sobe, izredno nizke cene. Soba z vso oskrbo, izdatno prehrano, z vinom in vsemi taksami, postrežbo ter kopališčem Din 50 dnevno. Prospekte zahtevajte od lastnika Vidoševića. 111

Peščeno morskno kopališče

OMIŠ PRI SPLITU

HOTEL „BELLEVUE“

novozgrajen tik ob morju, v sobah tekoča voda, danznan na morski terasi, polna penzija, s sobo in vsemi taksami in postrežbo Din 60—85. Domača in dunajska kuhinja. Nobenih zdraviliških taks. 85a

Pismo iz Westfalije

Daleč na jugu utripuje srce naroda, to nenehoma se prebujajoča srce, nikoli zbujejo, da bi svojo kri pognalo v vse žile svojega kdaj pa kdaj tako izmučenega telesa.

Daleč na jugu je Ljubljana. Vem, časih se v njej kaj pripeti. — Zdaj mora biti vsa v soncu, ta Goga. In v svoji srečni mir zakopana, pričakuje do nebes sanjajoča: odrešenika od zgoraj. Kralja Matjaža — ali — Matjaža Gubea. — Ne ve, česa se ji hoče. Zato je praznikov v njej vsak teden sedem. Dan za dnem slavi svoje velike sinove in velika dela narodova. Zdaj so umrli: Jože Gorjup, Vida Jerajeva in naš edini Berneker. Kako vesele so te smrti in vsi prazniki pri nas, kadar narod izve, da je ta ali oni njegov veliki sin umrl zapuščeni ali v bedi, ki se v svetu nikakor ni mogel znašati, kakor smo brali, ki ni mogel biti ne uradnik ne trgovec.

Srečno mesto in blagoslovljen bodi ves današnji čas v katerem si in Ti je vsaka sekunda praznična, srečno tembolj, ker si srce naroda, ki daje iz sebe sinove in hčere, da umro kakor velevala cerkev in banka. Tudi krčmarji zaslužijo, nekaj dobe slepi in vrtnarji. In prijatelji nekrologov natančno preštejejo vrstice v listu. Saj vsaka da polnih petdeset par.

Bela Ljubljana. — A vendar, do svobode Ti je toliko, da žloveč v Tebi res ne ve, ali naj bi se umaknil avtomobilu ali ne...

Spomin na njo pa je v tujini kakor grenko čustvo zaradi izgubljenega dekleta. — O, ko se ta ali oni njenih sinov ali hčera spet vrne, je vsa drugačnja — kakor druga ljubezen. Spet se ji preda — do obupa, da pobegne iz nje in se potem spet vrne v njeno grešno naročje — nepoljšljivi zaljubljenec z dokaj hitro ginevajočim zakladom navidez neizkrajnih nad.

Nihče od nas, ki jo poznamo, ji ne more blizu. Kdor jo je zaslužil, ta trup in to nenehoma pričakuje Goga, je uklet. Nekaj je v njej, česar nihče ne more razrešiti. V sebi nosi silo in skrivnost svojega ljudstva.

Spomenik: 90%.

Da, da. Tam doli je zdaj sonce. Nebo je sinje. In zrak je čist. — Kaj ne?

Tako vprašanje tukaj — štirideset tisoč slovenskih duš, štirideset tisoč mož, mladih in starih — mračnih rudarjev, ki sonca v domovini niso pozabili, ki jim je Ljubljana sveto mesto.

Vsako leto bi poromali k njej, jo objeli s svojimi oslablimi pogledi, katerih luč je ostala v porenskih in westfalijah rovi. In potem, ko bi zažutili spet utrip njenega nenehoma se prebujajočega srca, bi vzdihnil in se vrnil v svojo noč — k svojemu kruhu v tujo zemljo, v mrko Westfalijo, v doljine Porenje in v mračni Münsterland.

Tukaj ni sonca, ne tiste sinjine, ki more pri nas doma človeku izaviti srce in smehljati. Severne sape vladarijo tukaj in sto v sto kamninov, tovarn in rudnikov. Ceste so kakor iz železa, tri pri tiri se mračno polsketava, in hiše, kakor da so zidane iz premoga, bijejo temno v oči. Nebo in zemlja sta v čudovitem sovražju — in v njem je groza. Človekovega duha nedoumljiva sila daje tu sedanosti petat smrti in slutnjo odrešenja. —

Štirideset tisoč naših ljudi tone, bo umrlo. Ni Amerike, ne Westfalije, ne Argentine, ne Holandije, ne Francije, ne Belgije: le ena misel je, le ena zemlja: naša. — Ne, tudi to ni, za njo ve le izseljenec. Doma se njega ne svoje zemlje nihče prav ne spominja. Le kadar obišče domovino — ima ona praznik in banket — pozdravlja svojo žrtev.

Velika je Nemčija. Se premagana kipl v sili svojega duha in volje. Vendar čas gre svojo pot. Nekoč je z razprostrtimi rokami sprejemala stotisoče, krepih delavskih rok, stotisoče tučev iz vsega sveta. Danes, ko so ji ti stotisoči dali moč, srce, dopolnili svoje delo — so ji v breme, ki se ga skuša otresti. — Kdo bi obsajal!

A mislim, da pride čas, ko bo velika Nemčija morala v svojem poštenju postaviti spomenik našim štirideset tisočim v vsem onim tisočem Poljakov, Čehov in Italijanov, ki so se zarili v bogato porensko in westfaljsko zemljo in dali Nemčiji predvsem in današnjo silo, sebi smrt. Bil bi to spomenik življenja iščočih izselencev, spomenik:

90%.

tistih tučev, ki so poleg 10% domačinov iz teh krajev pomagali izgraditi čudovito urejeno državo nemškega naroda.

Takrat se bomo morda spomnili mi svojih štirideset tisočev... Poljska svojih dveh sto tisočev... Italija in Čehoslovaška svojih deset in deset tisočev... —

A kljub vsem tem stotisočim, kljub vsemu silnemu naporu izselencev — bi bil to prav tako spomenik nemške volje, nemške

ga duha, tistega silnega ponosa, narodne zavesti:

»Deutschland über alles!«, ki vodi nemški narod od zmage do zmage, od poraza do poraza — a z duhom nikoli ne kloni.

Kakor da me bije neviden bat že polnih dvesto dni, mi je v možganih. Nekaj ne more biti v redu — v našem svetu.

Vidim nemški narod — in pred njim tri druge: poljskega, češkoslovaškega in italijanskega. Kako si stoje nasproti, drug proti drugemu, in drug z drugim. Kako krepko si stojita nasproti poljski in nemški narod — oba nepremagljiva brata v svoji narodni in človečanski zavesti, iz te zavesti dobro in trdo bijoča drug drugega, oba zmagujoča. Prav tak, skoro prav tak je odnos Nemca do Čehoslovaka, Nemca do Italijana. — In Nemec pravi meni Slovencu:

»Če se poljske muhe le dotaknemo, vztrpete ves poljski narod!«

Da, da. Za nas, »slovenske«, Westfalce pa nihče ne vztrpete, kadar nam je hudo. Za nas se tudi nihče ne zmeni. —

Tako toži, tako kolne, tako moli westfaljski Slovenci: Dela in misli in trpi pozabljen.

Golgota naših sorojakov pod Italijo

Španski dnevnik o razmerah onstran meje

Madridski dnevnik »La Libertad« je v svoji številki od 23. aprila pod naslovom »Na smrt obsojeni po fašizmu« in praznacičnim nadpisom: »Radosti današnjih dni« objavil članek o usodi jugoslovanske narodne manjšine pod Italijo, ki ga v dokaz, kako se je tudi veliki vnanji svet začel zanimati za naše sonarodnjake pod Italijo, v naslednjem objavlja v celoti. »La Libertad« piše:

»Italija je bila, preden se je polastila vladne oblasti, čisto liberalna in demokratska država. Versailleska mirovna pogodba je dodelila Italiji nove pokrajine, nemški Južni Tirol in Julijsko Krajino, kjer so bili Italijani spomin na veličino doževske republike in Avstrije, katere je gospodovala nad beneškimi in lombardskimi pokrajinami. Ko se je umaknila od tod, je vzela s seboj nekaj italijanskih rodbin, katere je naselila v Istri in Trstu. Ogromno večino v tej pokrajini pa tvorijo slovensko prebivalstvo.

»Države, ki so v Versailles sestavile novi svet, in so pridobile nove narode, imenovane »narodne manjšine«, so sprejele obvezno, da podpišejo nekakšno poročilo in obzire, to se pravi, da jim zagotovijo kulturni, politični in socialni razvoj; da bodo spoštovali njihove narodne osobine in življenje. Italija je bila zaradi svoje prošlosti in svoje zgodovine izločena iz teh poročev, ker sta že sama zgodovina »nacionalizma« in duh Cavourja in Mazzinija bila dovoljno poročila to.

»Toda medeni mesec med novimi gospodariji in novimi podaniki je bil kratak. Garibaldi je v Courjeve Italija je hitro začela kazati znake rablja. Novi bogataši niso upoštevali duševnega razpoložanja, ki je nastalo tekom polpetih let na bojnih poljanah. Ljudje na vladi so bili samo spretni parlamentarni blebatači. Industrijski mogotci in proletarijat se niso menili za govorjenje na Montecitorioju. Proletariat je zahteval, da se izpolnijo med vojno dane obljube. Industriji so jih odbijali. Spopadi so se dogajali dan za dnem. Težka industrija je čutila potrebo, da si pridobi zaščitnika. Ponudil se je Mussolini. Tedaj je prišel ples med staro, preperelo in imperijalistično Italijo. Zmagala je ta in zmagala je pred pohodom na Rim (leta 1922).

»Bilo je pred usodnim pohodom na Rim, ko je imperijalistična Italija prišla v Julijsko Krajino. V njenem ključu se je vil napis: »Odio agli slavi« (»Mržnja proti Slovanom«). In tedaj je prišla žaložara iztebevanja narodne manjšine, ki ima edino krivdo, da živi na zemlji svojih pradedov, da govori jezik, ki je različen od Dantejevega; ki je kriva, da ljubi kamenje svojih očetov; ki je slednjič kriva, da noče umreti brez imena. Toda »Odio agli slavi« ne čuti človečnosti, ne priznava. Strahuje z bombami v rokah in bodalom med zobmi, z vohuni in izživčaji, z »benemerito« (karabinjerji-orožniki) in milizijo, z oskrnjevanjem ženstva, s pljuvanjem v usta otrokom v šoli, z zapiranjem njihovih očetov,

mimo, in metuljem, ki so gostovali pri cvetkah.

Da, ko bi imel vsak na čelu tablico s krstnim imenom, da!

Ne vem, če je vse poznala sestra Peregrina in če ni svinčnik napisal tudi kakšne krivice!

Koliko knjig je pozvala na pomoč, ko ji je Ančka prinesla nekoč z doma rastlino, ki je bila v vinogradih čisto navadna prikazen in je imela sto imen.

Če bi bila imela Ančka v žepu beležnico in svinčnik...

Nu in ker je bila taka sestra take volje, je bil majniški izlet res vedno častna izjema.

Tu v prosti naravi so dosledno vse prezirale mahove, lišaje, hrošče in drug mrčes. Preveč je bilo vsega. Nikamor ni bilo prišlo naprej. Svinčnika ni bilo in beležnice, ampak sama sestra Peregrina s prijazno nagubanim obrazom.

»Vse dovoljeno!«

Dve besedi, nekaj črk, širok obseg. Previdnost božja je dekleta na cilju vseeno zanesla v podzemske katakombe, kjer je bilo pivo in vino bolj hladno.

Malinovec bi utegnil v gostilniški sobi zavreti. Zato je še sadjevec bolj teknil pod zemljo. Dragici je dišal tako, da se je popolnoma vživela v vlogo, da je pred njo domač, kraški teran. S slastjo se ga je nasrkala.

Naslednji dan je padla v cerkvi dvakrat v nezavest. V strahu in s silnim naporom so jo nosile sestre na zrak. Ko se je spet opomogla in se je vrnila na svoj prostorček, ji je šepnila sosedna na uho:

Zdaj skoro vsi samo še mislijo. Mislijo na domovino in premišlujejo svojo bedo. Kdaj pa kdaj pogledajo svoje močne, koščne, od trdega, dvajset, trideset in celo štiridesetletnega dela pod zemljo strahotno razzorane in žilave roke. Tedaj oneme. Zastrme se v daljavo. Njihove prsi so grob.

In grobar stoji z eno nogo na njihovih prsih, z drugo na širnem svetu. Vse nade, da bi se kdaj mogli vrniti domov — ugašajo.

A v njihovih očeh je slutnja v lepši, prihajajoči svet.

Pa nimajo dela, skoro prav ničesar nimajo. Le neskončno vero v življenje imajo, čudovite spomine na domovino in svoje trudopolno delo, in velike družine imajo, kopico otrok, ki pojejo slovenske pesmi, a slovenski ne znajo. Ti otroci, ki so tu, in vsi naši ljudje so zlati, ki ga je tuj kapital izvlekel iz naših zakladnic. A za to živo zlato ni nikakih izrednih deviznih odredb!...

In kadar bo umrl tu zadnji Slovenec, v rovu ali pod nebom, mu bo naša slava, nenehoma dogodkov pričakujoča Goga, kakor Amerika poslednjemu Mohikancu, postavila spomenik in se ob njem posevčila.

Nekaj bo dobila davkarja, nekaj bodo dobili krčmarji in slaščičarji, nekaj vrtnarji in mesarji, nekaj pa bo ostalo za slepe, invalide in za kak grob izmed štirideset tisočev tu na severu.

Rudolf Kresal.

In drugi vladalci, je tako postal gospodar v pokrajini.

»Sledilo so zelo žalostni in tragični dnevi. Pred pohodom na Rim ta teror ni bil zakonit, pozneje pa. Pod liktorskim znakom je pričela grozna Golgota. »Boj do iztrebljenja« je bilo geslo.

»Fašistični strategji so pričeli v velikem slogu ofenzivo proti šolam. Uporabili so vsa sredstva in vsa nasilstva. Učitelje in učiteljice, otroke narodov, rojene in vzrastle na teh tleh, so prisilili, da se nauče italijanskega jezika v šestmesečnem tečaju, da bi ga potem poučevali v šolah. Pokorili so se. Toda to ni zadostovalo. Premestili so jih v Sicilijo, Sardinijo, v Kalabrijo in drugje.

Kmetijski vestnik

Velika vrednost lucerne za krmo

Naš narod imenuje lucerno nemško deteljo. Lucerna je gotovo najvažnejša krmna rastlina, ki jo lahko imenujemo »kraljico vseh krmnih rastlin«. To ime tudi zasluži v polni meri, saj nam daje najpopolnejšo krmo, ki ima izredno mnogo beljakovinskih snovi kakor tudi apna; po vrhu nam daje od vseh detelj največje donose. V ugodnih prilikah, kjer ji razmere količjak ustrezajo, je dognano, da da dvakrat več beljakovin od navadne detelje in celo petkrat več kakor krma na travnikih. Velika prednost lucerne je tudi v tem, da ne povzroča setev preveč dela in da zahteva razmeroma malenkostno gnojenje; sploh nimamo z njo nikakih posebnih stroškov. V današnjih hudih prilikah, ko moramo gledati za največjo previdnostjo na vse izdatke, je posebno važno, da pridelamo mnogo drobga blaga s čim manjšim trudom in stroški. Cene pridelkov padajo, zato pa moramo več in boljše pridelati.

Uspešna reja živine zahteva predvsem dobre, sočne in polne krme v obilni meri, ki torej ima obilo beljakovinskih snovi kakor tudi apna. Vse to nam nudi gotovo dobra lucerna. Na podlagi najnovejših izkušenj se je dognalo, da je lucerna najvažnejša krmna rastlina sploh za rejo živine. Pri mladih živilih pospešuje razvoj v vseh ožirih. Ne samo, da živali bolje rasejo, postanejo močnejši kosti in mišice, ampak postanejo po tej krmi tudi izredno zdrave in dobijo prave oblike. Poizkusi pri mlečnih kravah so dognali, da z lucerno krmjena žival daje obilo in na masbiho zelo obilno mleko, ne da bi pri tem količjak trpelo telo. Stara reč je tudi, da je lucerna za pitanje izredno dobra in zdrava konjska krma. Mnogi pokladajo mlado lucerno tudi brejim svinjam, posebno proti poletju, ko jih ne moremo izpuščati na pašo; istako jim je dobro dajati tudi pozimi suho lucerno, pomešano s korenstvom. Navedeno krmljenje pri brejih svinjah popolnoma zadostuje. Po tej krmi so svinje zelo zdrave, dobro rejene in ko dojijo, imajo obilo mleka.

Zares, sreča je za gospodarstvo, kjer imajo dolgoletno lucerno na njivah. Saj je znano, da vzdržijo tudi 10 in po več let. Z malim trudom in z razmeroma malenkostnimi stroški pridelamo precejšnje količine krme. Košnja lucerne (navadno trikrat na leto) pride v tak čas, ko nimamo baš hudega drugega dela. Poleg tega se tudi zemlja po lucerni izredno spoje in postane zelo sposobna za nadaljnje kulture. Posebno dušika se nabere mnogo v zemlji in čestokrat uspeva žito po njej izvrstno, ne da bi bilo treba še posebej gnojiti. Kvečjemu potrosimo nekoliko 40-odstotne kalijeve soli, odnosno superfosfata, da postrežemo tudi žitaricam kakor jim najbolj prija. Tudi okopavne uspevajo po lucerni odlično ter jim le nekoliko še pognojimo s hlevskim gnojem. Zato držijo lucerno v mnogih krajih kvečjemu pet do šest let ter jo nato porodejo, da morejo priti do ugodnosti, ki jih lucerna nudi v kolobarju.

Poleg dobrega semenja je važno tudi vprašanje priprave zemlje za to rastlino. Predvsem mora imeti zemlja v zgornjih in spodnjih plasteh obilo apna. Lahko se trdi, da so spodnje plasti zemlje važnejše za dobro uspevanje lucerne kakor zgornje, ki naj bodo tudi propustne in naj imajo mnogo apna. Najbolj uspeva lucerna seveda v ilovnatih zemljah, ako je le dovolj globoka. V težkih zemljah z visoko talno vodo pa ta rastlina ne uspeva. Važno je tudi, da je zemlja dobro obdelana in predvsem nezapleveljena. Posebno perenka duši mlado deteljo, da se ta ne more nikakor razviti.

Kot najvažnejša gnojila veljajo tudi za lucerno kakor za ostale detelje zlasti apno, dalje fosforna kislina in slednjič kalij (40 odstotna kalijeve soli). Najbolje je se-jati lucerno po okopavinah, kamor smo že

bilo treba.

Sklenila je roke sama prednica: »Za božjo voljo, Ančka, povejte mi no, katera sestra gre pred vami tako našemu murjenju?«

Obrnila se je na srečo sama. »Vi, vi, sestra Peregrina,« je zapiralo sapo sestri prednici.

Če bi videla sebe, bi revica omedlela.

Spodrsnilo je sestra Cilindri, ki je bila silno učena in je govorila latinski kot bi lešnike trl.

»O svinjorom,« si je dajala duška v mehkem ilovnatem testu.

»Pazite, prečastiti,« je povzela besedo sestra prednica, »da ne padete!« Že se je valil postarni duhovnik po bregu, za njim sestra prednica.

»Glejte, dekleta, kako lepe črešnje so že tu,« je hotela olepšati dan sestra Agata in je iz samega spoštovanja poljubila mater zemljo.

Iz simpatije je vrglo še Dragico. Tiho je zaupala sestra Peregrina sestri prednici:

»Joj, kako je Dragica padla! Gotovo ima čisto rumeno vzad.«

Tri ure po mastni ilovici so ostavile vsem dosti pečatov.

»Glejte, dekleta, kako lepe črešnje so že tu,« je hotela olepšati dan sestra Agata in je iz samega spoštovanja poljubila mater zemljo.

Iz simpatije je vrglo še Dragico. Tiho je zaupala sestra Peregrina sestri prednici:

»Joj, kako je Dragica padla! Gotovo ima čisto rumeno vzad.«

Tri ure po mastni ilovici so ostavile vsem dosti pečatov.

»Glejte, dekleta, kako lepe črešnje so že tu,« je hotela olepšati dan sestra Agata in je iz samega spoštovanja poljubila mater zemljo.

Iz simpatije je vrglo še Dragico. Tiho je zaupala sestra Peregrina sestri prednici:

ge najoddaljenejši provincije. Po nekaj mesecih so skrivaj pobegnili v Jugoslavijo. V Julijsko Krajino pa so poslali potem one slavne neznanice z nerazumljivo italijansko in usposobljenostjo samo za pouk rimskega pozdrava in fašistične himne.

»Slovenski narod se je vdal. Toda otroci niso hodili v šolo, ker so se bali pretepanja in tudi zato ne, ker so si mislili, da jim za to, da se nauče kričati »Eja, eja... Viva Mussolini!« ni treba hoditi v šolo, ker se tega morejo naučiti tudi kje drugje. Reakcija, ki je nastala v duši otrok, je bila velika in vredna obudovanja.

»Kmalu so se odkrile prve »zarote«. »Zarotniki« so bili logično — očetje...»

v jeseni potrosili na 1 hektar vsaj 10 do 15 metrskih stotov ugašenega apna. Proti pomladi pa potrosimo kalijevo sol in superfosfat. Navedeno gnojenje s fosforno kislino in s kalijevo soljo je potrebno vsaj vsaki dve leti ponoviti. Že iz povedanega sledi, da se mora zemlja v jeseni pripraviti za setev lucerne. Seje se pa lucerna šele pomladi, ko se je zemlja dovolj ogreela.

Največje važnosti za dober uspeh lucernskih posevkov je dobro kalivo seme. Nemška lucerna, češka, francoska, sploh v severnih krajih pridelano seme ustreza tudi našim razmeram najboljše. To seme je zelo vztrajno, ne paze in je mnogo boljše kakor cenejši pridelek iz južnih krajev. Običajno računamo na 1 hektar 20 do 25 kilogramov semenja lucerne. Seje se zelo plitvo (1 in pol do 2 cm globoko) in navadno pod oves kot zaščitni sadež. Čim pa prične oves cveteti, ga pokosimo.

Glede oskrbovanja lucerne bi bilo priporočljivo, da moramo imeti njive oplete in jih večini na plitvo tudi podbrnati, in to posebno pomladi kakor tudi po vsaki kose. Lucerno kosimo čim dobro razvije cvetje, sicer nam postane starijava in težje prebavljiva. Samo v prvem letu po setvi je počakati s prvo košnjo, dokler detelja ne odcevi, da se lahko temeljito vkorenini. Ko pa dobi rastlina dobro razvite korenine, je izmed vseh krmnih rastlin, posebno v suhih letih, najvztrajnejša. Mnogo mlade lucerne se prav zaradi tega pri nas uniči, ker jih prezgodaj pred cvetenjem in preživo kosimo. Tudi zadnjo košnjo pred zimo ne smemo nikdar pregloboko izvršiti, sicer trpi lucerna potem zelo preko zime zaradi mraza in nam da v bodočem letu mnogo manjše donose.

Pomen in nastanek besede cviček

Z besedico cviček označujemo domača rdeča vina slovenskega vinorodnega Posavja, predvsem z Dolenjskega, tudi iz Brziškega, ki so ponekod v dravski domovini, osobito v Ljubljani in po Gorenjskem, zelo priljubljena, za izvoz v druge kraje pa ne prihajajo toliko v poštev, so tedaj le bolj lokalnega pomena, kakor na primer pri avstrijskih štajerskih njihov Schilcher.

Za cviček postaja vedno bolj hud konkurent mnogovrstna črna od drugod v raznih, bolj ali manj posređenih, pa tudi posrešenih ali celo nedopustnih mešancah z belim vinom.

Beseda cviček je nastala brezdvomno iz besede cvič, s katero polmenjuje narod rdečast plod grma česmina, tudi česna ali babkovine (berberis vulgaris), ki je kakor znano močno kisla. Zato označujemo vsako neugodno kislo vino z besedami: »Kislo ko cvič.«

Pravi cviček se vselej odlikuje po svoji posebni kislini, ki pa je lahko prav prav prijetna in je zato tako vino zelo priljubljena in osvežujoča pijača in s slatino pomešana odličen gasilec žeje zlasti v toplejšem letnem času.

Svetovni vinski trg cvička kakor sploh rdečih ali rdečastih vin ne upošteva, skoda ne pozna, marveč v glavnem samo belo vino in črno. Andrej Zmavo

Vsak naročnik „Jutra“ je zavarovan za 10.000 Din!

Eno so vrgli iz kavarne, ker je razbijala s palico po mizi, ko je naročala kavo.

Ančko so tirali na policijo. Imela je okoli vratu ravno takšno ruto, kakršna je bila pred tridesetimi leti ukradena plemeniti mestni gospe. Se kite je imela tako črne in dolge, tista tatica.

Vedno jih je Ančka požirala, to pot se je razvnela:

»Sramota! Jaz, dijakinja, jaz, najboljša učenka sestre Peregrine, tatitja? Ko vendar poznam vse mahove, lišaje, hrošče in žuželke!«

V naglici je našela nebroj nje, verjeli so ji in jo izpustili tik pred odhodom vlaka.

Drugo leto so si izbrale nižji hrib — hribček prav za prav. Tu je bilo nekaj znamenitih razvalin in nič drugega.

Presneto pusto, če bi ne bil padel med nje, kakor iz neba harmonikar. Ves lju-bi dan je nategoval meh, dekleta so se vrtela točno opredeljena v »kavalirje« in dame. »Mašnece« so sicer dame pozabile doma, ki so jih pozimi nosile na desni roki pri plesnih vajah v razlikovanje — a ni motilo.

Potem so šle skupno obedovat v največji hotel. Ta dan ni sestra »nič« rekla, gostilničar ni hotel »nič« razumeti o podzemskih katakombah.

Natakar je moral s pivom urno nazaj v klet.

Gostje so si zadovoljno gladili brade: »Prav mu je, bo vsaj vedel drugič bolj do vrha natočiti!«

V takšnih spominih je oni dan prilezel vlak pod znano goro.

Majniški izleti

Ančka je zaprla težka vrata učeno-eti za sabo. Zaprla jih je in še malo postala: Res za vedno? Za vse večne case?

Tako so jih zapirale tiste, ki so jih imeli notri za temi vrati »na piki«.

S »piko« so bile Rojenice Ančko zaznamovale že v zibelki. Zvesta tovarišica ji je bila povsod, kjerkoli je živela.

Zato Ančka ni rada obujala dijaških spominov.

Lep je bil za njo samo en dan v letu — majniški izlet. Ta je bil čisto njen.

Visoko v hribe so navadno šle. In je bila Ančka doma. Odmislila je vse stroge obzore.

Celo sestra Peregrina je bila tu videti domača in prikupna. Še rekla je:

»Dekleta, danes smo na izletu, danes je vse dovoljeno!«

To so dekleta izkoristila. Saj takšen je bil samo en dan v letu. En sam dan, da ni imela sestra Peregrina v žepu beležnice in svinčnika. Takega svinčnika, ki je pisal samo eno ali pet, pa ju obrni po starem ali novem.

In ta velika, suha, stroga sestra Peregrina je bila drugače vedno pripravljena pisati.

Je zagledala takole na vrtno recimo Ančko. Nobene ni rekla, pomignila je s prstom, stala ravno kakor kip. Potem sta preromali z Ančko od drevesa do drevesa. Pretipali vse mahove in lišaje, ki jih ni bilo malo.

Vsemu je morala Ančka vedeti ime-na, pa še žuželkam, ki so pribrenčale

Iz življenja in sveta

Zenska predseduje ameriški senatu

Gospa Hattie Caraway,

senatorica iz Arkansasa je nedavno predsedovala seji ameriškega senata, kjer se dajejo znamenja s klavirnim nastrežjem z zvonom

Med nebom in zemljo

Pri nedavnem zasilnem pristanku ameriškega zrakoplova »Akron« je zrakoplov potegnil s seboj v zrak tri moše, ki so ga tiščali z vrvmi k zemlji. Nenaden sunek vetra pa ga je potegnil kvišku in z njim vred tudi tri moše, ki so ga držali za vrvi. Dva sta v veliki višini izpuštila vrvi, padla na zemljo in se ubila, tretja, ki ga vidimo na sliki, pa so osvobodili člani posadke v veliki višini

Zdravi in bolni človek

Po kontroli, ki so jo izvršili te dni v 6266 nemških lekarnah, živi v Nemčiji 6356 oseb, ki se vdajajo morfinu; med temi je 560 zdravnikov.

Slinjenje poštne znamke in kolkov je netečno, a zdravju baš ne škoduje. To je dokazal nemški raziskovalec prof. Bach, ki je preiskal tisoče in tisoče znamk. Njih lepivo ni nič bolj škodljivo nego nešteto stvari vsakdanje rabe. Seveda pa je bolje lepiti znamke drugače, ne baš z jezikom.

Temperatura človeške kože je bistveno nižja nego temperatura v notranjosti telesa. Na raznih delih telesa nima med 33,5 in 35,5 stopinjami Celzija. Konec nosa in ušesne mečice merijo celo 22 do 24 stopinj Celzija.

Močno obokan prsi koš s kratkim vratom ni znak tuberkuloze, temveč kaže na naplajeno pljuča ali pljučni emfizem. Tuberkulotiki imajo običajno vrte in ozke prsi.

Ravna drža telesa ne okrepi samo in olepša telo, temveč napravi človeka tudi vedrejšega.

Stari Zidje in Perzijci po vsej priliki še niso poznali jetlike.

Pred papežev 75letnico

Papež Pij XI. bo obhajal 31. maja svoj 75. rojstni dan

Kaj sanjajo slepci

Ali so sanjske podobe slepcev čisto drugačne nego pri normalnih ljudeh? Ker prenašamo svoje predstave in izkušnje v svetovje sanj, bi morali iz tega sklepiti, da so sanje slepcev z njihovo svetovno predstavo, ki temelji v glavnem na tipu in sluhu, povsem svojevrstne.

In vendar je tema, ki so jo postavili pred kratkim gojencem dunajskega zavoda za vzgojo slepcev kot šolsko nalogo z naslovom »Kaj sanjam«, pokazala presenetljive izsledke. Vsebinska sanj je obsegala v večini primerov pač dogodilja, ki jih more slepec doživljati tudi v budnem stanju, v marsikakšni pripovedi pa so svetlobni in vidni vtisi pomembno ulogo. Marsikateri učenec je navedel, da v svojih sanjah vidi in svoje doživljanje opisal tako jasno, da mu je treba verjeti. Težko je seveda določiti, kaj si otroci predstavljajo pod »gledanjem«.

Tu nekoliko primerov:

12-letni Aleksander pripoveduje: »Neko noč se mi je sanjalo, da sem stopal po široki cesti. Tedaj sem videl v daljavi hišo. Ko sem si ji približal, sem ugotovil z začudenjem, da je hiša okrogla, spodaj in zgoraj pa ploščata. Stala je na tleh, ne da bi bila niti vzdana vanje. Nisem potrkal, temveč sem kar odprl nazven obokana vrata. Šel sem po stopnicah navzdol in sem dospel v okroglo sobo. Tam me je pogostila majhna ženska. Jedel sem vsakovrstno pecivo. Potem sem se hipoma prestrašil in sanje so bile končane.«

18-letni Walter pripoveduje: »V predzadnji sobi se mi je sanjalo nekaj tako lepega. Videl sem namreč krasno belo postavo, ki me je naravnost privlačevala. In neki drugi, notranji glas mi je velel, naj se ji ne približujem. Najbolj čudno pa je, da sem

vso noč sanjal o tem in še sedaj mislim na krasno postavo.«

12-letni deček piše: »Bilo je za božične praznike. Postravljal sem. Tedaj sem se zgubil v neko klet. Mirno sem zaprl vrata za seboj. Tedaj sem hipoma opazil, da je čisto temno. Tekel sem naokrog in iskal izhoda iz te temne luknje. Kričal sem na ves glas in razbijal po vratih, a zaman. Celo uro mi ni nihče odprl. Potem je prišla moja mati. Takrat sem se zbudil.«

15-letni Jožef pa piše: »Neke noči sem sanjal, da hodim po zelo strmi gori in kmalu bi bil padel. Tedaj sem zavpil na pomoč. Potem je šel neki mož z menoj. Bil sem zaradi tega zelo vesel.«

Neki slepi knjižničar, mož z obsežnim znanjem in velike inteligence, je pripovedoval:

»Slepici sanjajo o svetu, kakršen nas obdaja v bdečem stanju. Lahko si predstavljamo vse predmete v prostoru, n. pr. pisalno mizo, ki jo po tipanju poznam do podrobnosti. Vidim na svoj način in lahko vidim tudi v sanjah. To gledanje pa gotovo ni istovetno s pravim gledanjem, kajti gledajoči človek vidi, kakor čujem, včasih pisalno mizo tudi samo s tremi nogami. (Tu je menil takšen položaj gledajočega napram mizi, da vidi od štirih samo tri noge.) Četrto nogo si samo nekako zraven misli. Jaz pa si morem predstavljati mizo samo s štirimi nogami v prostoru, drugače bi mi v sliki nekaj manjkalo.

Tudi svetlobo in sonce si lahko mislim in o tem sanjam, a to se krije bolj z občutkom toplote.

Sluhovni vtisi imajo v mnogih sanjah veliko ulogo, kajti osebe, ki jih srečavam v sanjah, spoznavam le po glasu. Tudi zvoki in šumi oživljajo moje sanje usmerjevalno.«

Talna voda in strela

Jedro vsega problema, kako naj se za-varujemo zoper strelo, tiči v tem: Kam lahko trešči in kje je to izključeno. Doslej smo mislili, da ni točke na zemlji, ki bi bila varna pred strelo, novejša opazovanja pa učijo, da ima talno vodovje odločilno ulogo.

Inž. dr. Thurnagel je opazoval n. pr. naslednje: Ob neki nevihti je treščilo v najvišje drevo iz skupine, ki je obdajala cerkev. Drevesa so bila vsa nižja od cerkvene strehe. Preiskava je ugotovila, da stoji cerkev na popolnoma suhem terenu, okoli nje pa je teka vodna žila, nad katero so baš rasla drevesa.

V neki vasi je treščilo v stanovanjsko hišo. Preiskava je ugotovila, da je treščilo natanko nad podtalno vodno žilo, ki je potekala pod hišo. Telefonski vod, ki se je zemljal baš nad žilo, je bil prežgan, isto

tako električna svetlobna napeljava do neke žarnice, ki je visela sredi konjskega hleva. Vse druge žarnice ob napeljavi so ostale nepoškodovane in natančnejši ogled je pokazal, da je pod sežgano napeljavo potekala druga vodna žila!

Iz neštevilnih takšnih opazovanj je prišel inž. Thurnagel do senzacionalnega zaključka, da so vsi predmeti, naj si bodo visoki ali nizki, sami po sebi zaščiteni pred strelo, če ne stojijo nad podtalnimi vodnimi žilami, torej na suhem. Vse drugo pa je stalno ogroženo.

Pojasnili k temu pojavu bi bilo to, da so podtalni vodni toki zbirališča zemeljske elektrike in po njih se ta elektrika nekako plazí do najvišjih predmetov, kjer izžareva proti ozračni elektriki. Posledica tega je lahko umljiva.

Vohunovo maščevanje

Lord Kitchener

se je med svetovno vojno potopil s križarko »Hampshire«. Po najnovejših odkritjih ga je izdal sovražniku ogleduh v nemški službi, kateremu so angleški vojaki v burski vojni ubili mater in sestro

Čitate tedensko revijo ŽIVLJENJE IN SVET

Pozor, strup!

Od količine strupene snovi zavisi nje učinek. Ista snov, ki v neznatni količini pospešuje telesno delovanje in učinkuje celo zdravilno, vpliva ubijajoče v večjih količinah. Celotno množico snovi, kakor sol, lahko povzročijo smrt v večji množini. Negotovo se poveča še s tem, da reagira vsak posamezen človek na strup. Starost, prehrana, navada i. dr. spreminjajo neprestano neškodljiv kvantum strupa. Tipičen primer so za to uživalci arzenika v alpskih deželah. Z desetletno navado zmorejajo takšne množine tega strupa, ki bi druge spravile brezopojno v grob. Mnogi orientali kadajo do pozne starosti opij in vendar ne kažejo njegovih uničujočih posledic.

Čudno je, da so male živali še odpornejše. Mnoge gosence žive zgolj od rastlin, ki jih človek ne prenese. Polži zmorejajo količine struhlinina, ki človeka usmrtijo. Lastovke se hranijo brez škode s trobeliko, s katero se je moral usmrtiti Sokrates. Zmotno je naziranje, da je jež neobčutljiv za kačji strup — res pa je, da ga usmrti šele 40-kratna količina, ki stane morskega prašička življenje.

Kako se izvrši zastrupljenje? Tudi na to so različni odgovori. Mnogi strupi otmrtvijo n. pr. živčni sestav, trobelika, volčja jagoda, strup nabočarke, alkohol. Drugi povzročajo težka vnetja. Čebelnj strup, solzni plin, gadji strup. Struhlin povzroča krčne pojave, drugi strupi razkrajajo stanično tekočino ali kri. Važno je nadalje, na kakšnem mestu stoji strup v telo. Često povzroči manj škode, če gre skozi prebavila, nego če pride podkožno naravnost v krvni obtok.

Med rudninskimi strupi je na prvem mestu arzen, ki nima nobenega duha in ne spreminja okusa jedi, zaradi česar so ga že v starejših časih posluževali zločinci in to s tem večjim uspehom, ker početni znaki

Vzroki in zdravljenje debelosti

Kdor ima za stvari v življenju bistrejši oko, je gotovo že čisto opazil, da so suhi veliki jedci, dčim jedo debeluh bolj malo in se pritožujejo, da jim heroična omejitve želodčnih užikov vendar ne zaleže. To dejstvo je videti kot skrivnost, pa ni.

Kdor se zanima za živinorejo, ve, da se nagibajo skupljene živali bolj k tolščini in jih je zato lažje odebiliti nego normalne živali. Tudi pri ljudeh kažejo kastrati isti pojav. Znanost je iz tega sklepala, da imajo klične žleze bistven vpliv na izmenjavo tolšče v organizmu.

Podoben je pri dveh boleznih ščitne žleze: pri bolezni Basedowa in tako zvanem miksedemu. Pri prvi, ki temelji na preveliki funkciji ščitne žleze in pospešenju zgorilnih procesov v telesu, nastopa redno mršavost; pri drugi, ki temelji na nasprotnih pojavih, pa nastopa tolščavost.

V novejšem času so ugotovili, da ima pri nastajanju tolšče še tretja žleza veliko ulogo, namreč žleza možganskega podaljška ali hipofiza, ki regulira v svojem srednjem delu nastajanje masti. Če ta del izločuje

nikakor ne kažejo na zastrupljenje.

Med strupenimi živali so kače v najslabšem glasu. V Bidski Indiji umorijo letno do 20.000 ljudi. V zadnjih desetletjih skušajo z velikim uspehom pridobivati serume proti kačjemu piku, zlasti v Braziliji, kjer imajo že od l. 1906. poseben zavod, v katerem gojijo kače, ki jim odjemajo strup za izdelavo cepiva.

Strah pred našimi gadi pa je vsekakor pretiran. Njihov strup je za človeka le redkokdaj smrten in tudi niso tako bojeviti, kakor jim pripisuje splošno naziranje. Tudi križni pajek človeku ni tako nevaren, kakor mislijo ljudje. Njegov ugriz je strupen, a nevaren le kuščaricam. Izračunali so, da bi z ekstraktom enega samega odraslega pajka lahko usmrtili 1000 maček. Neki drobni pajki iz sredozemskih dežel pa utegnejo usmrtiti otroka. V volžanskih stepah živi pajek po imenu »črni volžan«, ki človeka resno ogroža in o katerem poročajo, da je ob spodnji Volgi samo v 2 letih pokončal 70 tisoč glav goveje živine. O strupenih morskih klobukih, škorpionih, ribah, ne moremo obširneje govoriti, pač pa moramo podčrtati zastrupitve, ki uničujejo človeško zdravje in življenje po delovanju bakterij in mikrobov.

Že v najstarejših časih se je človek posluževal strupa na lovu in v vojski. Brčkone so že ljudje v kameniti dobi mazali konice svojih sulic z rastlinskimi strupi, kakor delajo neki divjaški rodovi še danes. Celotna plinska vojna ni tako nova iznajdba. V bojih med Rimljani in Kartaginci so že pred 2000 leti uporabljali žgoč čad, ki je vseboval škodljiv ogljikov oksid, sestavino našega svetilnega plina. V 30-letni vojni so imeli svojevrstne plinske mine: na nasprotnika so lučali sode s prahom živega apna, ki grizel oči in napadalce napravil vsaj začasno za boj nesposobne.

premalo hormona, postane človek nenormalno debel. Vzroki tolščobe so torej različni in to je treba vedeti, da se najde pravilni način njenega zdravljenja. Prehodi od normalne do bolne izmenjave maščobne snovi so zelo zabrisani, v splošnem pa lahko rečemo, da pričenja bolnost tam, kjer pričenja človek trpeti zaradi svoje telesne teže.

Od kar je »vitka linija« v modi, so debelšne osebe že prevečkrat skušale na lastno pest ozdraviti nezaželjeno zlo, običajno pa brez uspeha ali celo s škodljivimi posledicami za svoj organizem. Dočim so ljudje prej menili, da se dajo razdebiliti zdravljenja izvesti po čisto shematičnih navdilih, prevladuje danes spoznanje, da je treba vsak primer zdravljenja individualno po vrsti in stopnji debelosti, po pacientovemu poklicu in njegovih osebnih okoliščinah, po njegovem okusu in telesnem stanju. Gotovo se bo zdravnik še danes držal dietnih shem, a za vsakega pacienta različnih. Najprej mora ugotoviti število kalorij, ki jih sme sprejemati pacientovo telo in v zadnjem času se v »dobro postavo« vrinja še posebno strog postni dan v obliki tako zvanih mlečnih, sadnih ali zelenjadnih dni.

Uspeh razdebilitnega zdravljenja podpira smoteno telesno gibanje, ki pa mora biti pod strogo zdravniško kontrolo. Telo, ki izvira od nepravilnega delovanja žlez, pobijajo danes tudi s specialnimi hormonalnimi preparati, a ne vedno z uspehom. Vsekakor pa mora biti ta način zdravljenja še pod posebnim zdravniškim nadzorom, ker utegne sicer bolj škodovati nego koristiti.

Smrt očeta in hčere

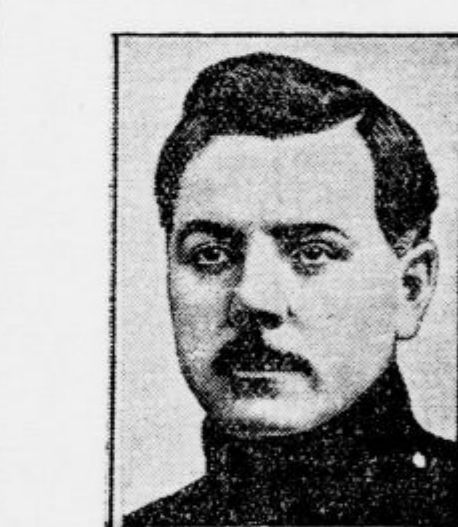
Dr. Franc Malicki, primarij bolnice za duševne bolezni v bližini Roudnice na Češkoslovaškem je v družbi svoje hčere izvršil samomor. Vzroki njune skupne smrti niso pojasnjeni. Samomorilca sta se zastrupila z veronolom.

V objemu ljubezni

Bodoča zakonca, filmska igralca Willy Fritsch in Lilian Harvey, ki se bosta vzela v Hollywoodu še to jesen

Dogodki na Daljnem vzhodu

Komisar Vorošilov, vrhovni poveljnik Rdeče vojske, ki dobitva poseben pomen sprito japonsko-ruske napetosti na rusko-mandžurski meji

Wilkins pojde zopet na severni tečaj

Raziskovalec Wilkins se udeležuje sedaj kongresa prekomorskih letalcev v Rimu. Časnikarjem, ki so ga vprašali, kakšne namerje ima za bodočnost, je pojasnil, da kani še enkrat podvzeti vojniško s podmornico na severni tečaj. Podmornico bodo po njegovih načrtih zgradili v Angliji. Pri gradnji bo Wilkins izkoristil vsa praktična izkušnja, ki si jih je pridobil z »Nautilom« na lanski nesrečni ekspediciji. Podmornica bo imela poseben propeler in svojevrstno napravo za vrtnje ledu ter čisto enostavno elektrotehnično opremo.

Rastline in rosa

Rosi mista doslej niti znanstveno niti praktično vrtnarstvo zaradi njene premajhne količine pripisovala velikega pomena za prospanje rastlin. Bavarski raziskovalec prof. Hiltner pa je na določenem mestu celo leto meril količino rose in je ugotovil, da je znašala 10 odstotkov deževne količine v tem času. Rosa torej nikakor ni brez pomena za rast, tem bolj ker nje množina v viharnem vremenu ne pada, temveč narašča. Tla so pa le pri pravilni obdelavi zmožna sprejemati vlago, to je roso iz zraka in zato je potreba paziti, da se dobro rahljajo.

Nov češki drobiž

Praška vlada je predložila parlamentu novelo, ki pojasnjuje določbe zakona o drobižu. Obtok drobiža, ki je doslej znašal 956 Kč, se zviša na 1200 Kč. Iz prometa se vzamejo bankovci po 20 Kč, ki jih bo češkoslovaška Narodna banka nadomestila s srebrnimi kovanci.

Sukur in Dnjeprostroj

Letošnje leto so dokončali dve ogromni tehnični deli: obe največji dolinski pregradi sveta, v bližini Sukurja v Indiji in na srednjem toku Dnjepra v Rusiji.

Sukurska pregrada je pravo čudo moderne tehnike. Dolga je 1320 m in ima 66 zatvornic. Spomladi, ko je vodovje Indusa najvišje, bo 66 jeklenih vrat omogočilo namakanje 32 milijonov hektarjev zemlje, ki je bila doslej neobdelana. V dobi suše se vodovje Indusa napelje skozi široko razporejen kanalski sistem, ki naj obvaruje vse ozemlje največjega zla indijskega kmeta, Indusa, ki je eden največjih vletokov na svetu, doslej skoraj niso mogli izkoristiti za poljedelstvo. V svojem gorenjem delu se pretaka skozi širne pušave in njegov izliv v bližini Karadžija je za plovbo zaradi velikanskih množin peska in blata neprilopen.

Baš v sredini te reke v bližini Sukurja, sredi pušave Tar, se dviga danes pregrada, na katero so priključeni kanali v skupni dolžini 58.000 km. Največji teh prekop meri nad 9000 km in je dvakrat širši od Sueškega prekopa. Vsaka indijska vas v ozemlju, ki je večko kakor celotna egiptiška obdelana površina, ima pravico,

da si sme brezplačno odvesti vodo iz ogromnega vodnega rezervoara. Pomen sukurske jezovja za prebivalstvo Indije je pač na dlanu. Ze v naslednjih letih se bo nerodovitna pušava Tar spremenila v cvetoč vrt.

Ce velja sukurska pregrada za največjo na svetu, tedaj je dnjeprosta najslavnejša. Dokončali so jo šele pred kratkim in l. maja so velikanske turbine Dnjeprostroja prvič spravili v obrat. Pregrada je v bližini mesta Jekaterinoslav na tistem mestu reke, kjer je bila plovba zaradi ogromnega skačevja doslej nemogoča. Stare kronike pripovedujejo, da so morali nordijski Vikingi, ki so po Dnjepu pluli proti Carigradu, na tem kraju svoje čolne 18 km daleč prenašati na hrbtu, ker je bil veletoč celo za majhne ladje neploven. Od kar so jezovi dvignili vodno gladino za 12 in pol metra, je Dnjep plovben po vsej svoji dolžini.

Dnjeprostrojska hidrocentrala ima devet turbin s celotno kapaciteto 810.000 kv. To jo bodo še bolj izpopolnili, bo zmogla letno dve in pol milijardi kilovatnih ur. S tem si bo Rusija prihranila 3 milijone ton premoga.

Posetniki velesejma

nabavite si obleke, modne in športne hlače, blaga za obleke in vse oblačilne potrebščine v najcenejši zalogi

Drago Schwab, Ljubljana

Idila iz parka

Krotka sinčica, ki prileti v ženevskem parku na roko in si vzame ponujano bučno seme. Dasi so sinice zelo plahe in previdne živalice, vendar skušnjava ne morejo odoleti. Sličen prizor je pogosto opaziti tudi v našem Tivoliju. Tudi tu se debeloglave sinčice kar nič ne plašijo onih, ki jim redno prinašajo hrano

Pri pomanjkanju teka, kislem uspehavanju, slabem želodcu, leni prebavi, črevesnem zagatenju, napihnjenosti, motnjah presnavljanja, oprišču, srbečici, osvobodí naravna »Franz Josefova« voda telo vseh nabranih strupov gnilobe. Že stari mojstri vede o zdravilnih sredstvih so priznali, da se »Franz Josefova« voda obnese kot povsem zanesljivo sredstvo za iztrebljenje črevesa. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Priporočila se
JOSIP REBEK
splošno ključavničarstvo
LJUBLJANA, Cankarjevo nabrežje št. 9

Gostilno v Ptuj

(tako zvano Švicarijo v Ljudskem vrtu)
oddano v najem z avgustom 1932.

Gostilna ima 2 gostilniški sobi, 2 stanovanjski sobi s kuhinjo ter veliko dvorano in verando v I. nadstropju. Kegjišče, vrt, sadonosiški tik gostilne.

Za gostilno je letno telovadišče, v neposredni bližini teniškega igrišča in parka. Ponudniki z osebno pravico naj se javijo Sokolskemu društvu do 1. julija 1932.

6152

Realitetna pisarna — družba z o. z.
Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 4.

prodaja:

HISO, enonadstropno, novozidano, komfortno urejeno, 2 stanovanj, dvorišče, poleg 2 lepih stavbnih parcel, sedaj vrt, blizu centra in železnice, 600.000 Din.

HISO, vili, enonadstropno, dve štirisobni stanovanji, 1400 m² vrt, Področnik, 30.000 Din.

HISO, visokopritlično, novozidano, tri dvosobna stanovanja, 700 m² vrt, Moste, 130.000 dinarjev.

VILO, enodružinsko, 6 sob, pritlična, 1300 m², Področnik, 300.000 Din.

HISO, enodružinsko, prostorno gospodarsko poslopje, 700 m² vrt, Trnovo, 140.000 Din.

HISO, enodružinsko, 4 sobe, pritlična, dvorišče med železniško cerkvijo in kolodvorom, 120.000 Din.

VILO, enodružinsko, v švicarskem slogu, 6 sob, pritlična, 16.000 m² ograjenega vrta, tik postaje večjega kraja Dolenjske, 230.000 dinarjev.

HISO, zidano, 4 sobe, gospodarsko poslopje 4000 m² vrt, pri Brezovici, 65.000 Din.

KMEČKO POSESTVO, 50 orolov, arondirano, nova poslopja, ob banovinski cesti, pri Trebnjem, 200.000 Din.

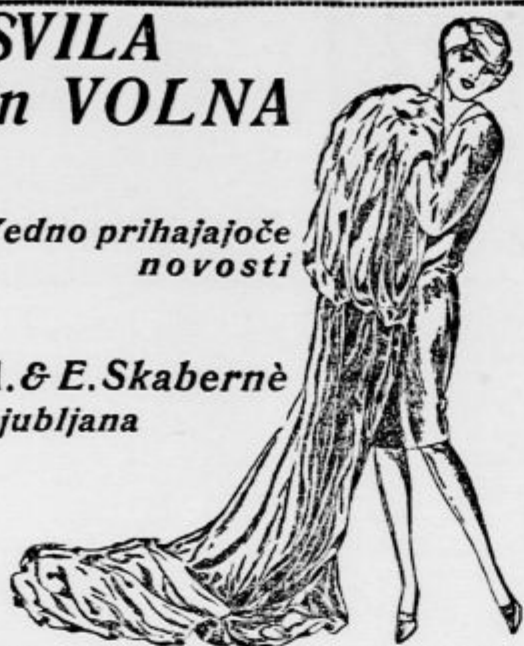
STAVBISČE, 2000 m² ali tudi polovico ob Tržaški cesti na Viču, po 27 Din za en m².

Poleg tega večje število hiš in vil, trgovskih, gostilniških objektov v Ljubljani, na deželi, stavbna v centru in vseh predmestjih, v veliki izbiri in najugodnejših cenah.

SVILA in VOLNA

Vedno prihajajoče novosti

A. & E. Skaberné
Ljubljana

Kadar ni kaj v redu

v prebavnih organih telesa, se to kaže na razne načine. Tak človek n. pr. nima teka, občuti včasih odvrtnost do ljudi, nekaj ga obenem draži na riganje, jed mu težko leži v želodcu, muči ga glavobol, čuti se trudnega, težko se laži, slabe volje je in nima naravne urejene stolice.

Kadar nismo za dovoljni s tekom, prebavo in delovanjem črevesja, tedaj nam pridejo prav Fellerjeve Elapilule, ki delujejo in hitro, ne dražijo črevesja in pospešijo lahkotno iztrebljenje. Fellerjeve Elapilule krepe želodec in čistijo telo, čistijo obenem tudi kri. — 6 škatlic 30 Din, 12 škatlic 50 Din že s pakovanjem in poštino pri lekarnarju EUGEN V. FELLERJU, Stuba Donja, Elia trg št. 245 — Savska banovina.

Odobreno od ministr. social. pol. in nar. zdravja Sp. br. 500 od 24. III. 1932

Trgovskega vaje

sprejem iz dobre in poštene hiše, starega 14 do 15 let, ki ima 2 do 3 meščanske šole in prav dobra spričevala. Predstaviti se je osebno. — Hrana in stanovanje v hiši.

ANTON PETEK,

trgovca na drobno in na debelo
Slov. Konjice. 6260

Spominjajte se slepih!

Ščurke - Grile Ruse

uničite takoj in za vedno, ako uporabljate že preizkušeno in za danes najboljšo sredstvo

ki vsebuje specijalne glivice (formente) in učinkuje samo v vodi raztopljen. Dobi se povsod. Plombiran paket z navodilom stane Din 10.—. Depo: Trifolium — drogerija — Beograd (Slavija).

Za Slovenijo: Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova ulica št. 5. 235

Čitajte tedensko revijo ŽIVLJENJE IN SVET

Serijska protokollirana, kapitala zmožna zagrebška tvrdka, pri železninarjih in industrijah že mnogo let najboljše vpeljana,

išče zastopstvo

dobave zmožne tovarne železa ali kovinastih predmetov.

Prevzame eventuelno komisijsko zalogo, razpologa s prvovrstnimi referencami. — Ponudba na oglasni oddelek »Jutra« pod »KORREKT«. 6240

Moški, POZOR!

Spolno slabost

zdravljenje s uporabo neškodljivega sredstva za okrepitev »La Eroce«. Deluje v vsaki človeški dobi s presenetljivim uspehom. Vdružuje »ekskluzivno« modro globoko starost. Na tisoče priznanih. — Cena 60 Din. močnejša 100 Din.

Havelkova ordinacijski laboratorij
Pošt. škatlica št. 17, CSR, Praha - Nusle, Boletichova ul. 10/A. J. 5445. 153

Popolna razprodaja!

Vsled opustitve trgovine se bo prodajalo vse blago, kakor: odeje, deke, zastori, fino volneno blago, svila, dilen, kamrik, cefir, oxford, cvili za modroce, platno za rjuhe, šifon, namizni prti, brisače, kravate, nogavice, maje, obleke, predpasniki, fino damsko in moško perilo, čipke in veznine po globoko znižanih cenah. — Se priporoča 6278

Marija Rogelj, Ljubljana, Sv. Petra cesta 26

Albin Šifrer, puškar

LJUBLJANA, GOSPOSVETSKA CESTA ŠTEV. 12
poleg restavracije »Novi Svet«
Orožje, strelivo, lovski in ribarski pribor. Lastna delavnica za vsa v to stroko spadajoča popravila.
MONTIRANJE DALJNOGLED. 6234
Telefon 33—49.

Dve parceli

skozi kateri vodi avtomobilska cesta, v neposredni bližini Ljubljane, izvanredno ugodno PRODAJ posamezno ali skupno. Vsaka ima po 50 ha iglastega gozda.

V plačilo sprejem tudi hranilne knjižice kakšnega denarnega zavoda, najraje Zdravne gospodarske banke v Ljubljani.

Ponudbe je staviti pod »PRILIKA 50« na oglasni oddelek »Jutra«. 6274

Iz življenja na deželi

BELA CERKEV NA DOLENJSKEM. Tukajšnja sokolska četa je priredila v nedeljo 22. t. m. svoj prvi javni nastop. Kot mlada kmečka sila je vredna vsega priznanja in je s tem svojim nastopom rodila prvi sad v čast vsem onim, ki so se žrtvovali za javni blagor, jo ustanovili in dovedli do lepih uspehov.

CRNOMELJ. Letos so nas bili ledeni možje prezgodaj obiskali. Prinesli so nam točo, ki je po nekaterih krajih napravila precej škodo, posebno po vinogradih, tako da bo gotovo 20% manj pridelka. Upajmo, da siromašni belokranjski kmet ne bo doživel letos takšne suše, kakor je bila preteklo leto. Sedaj se vidi, kako je zaradi pomankanja krme oslabela se-tradana živina. Hvala Bogu, letos dežuje po malem, toda še precej pogosto, kar posebno prija kmeti. — Prvi izlet na prijazno Mirno goro se je vršil 12. aprila na Jurjevo. Nedavno je bilo na Mirni gori tudi nekaj Zagrebčanov in Karlovčanov. Prepričani smo, da bi z malo več reklame postala Mirna gora prav živahna izletna točka. — Res je, da nismo Črnomelci ostali skoro nikoli brez pitne vode, odkar je bil napravljen naš vodovod, toda s tem še ni rečeno, da smemo pitno vodo uporabljati v svrhe, kakor za gašenje apna, zidavo hiš in zalivanje vrtov. Čudimo se, da lahko to odločilni činitelji mirno gledajo, posebno sedaj, ko prihaja vroče poletje in nastane lahko suša. Dolžnost vseh je, da varujemo s pitno vodo in da je ne razsipavamo na lahkomišeln način. Ceniti zna pitno vodo samo tisti, ki mora piti slabo in nezdravo vodo.

KOPRIVNIK. Preteklo nedeljo je imel naš Sokol lep praznik. Dogovorili sta se sosednji društvi Bled in Bohinjska Bistrica, da priredita pri nas celodnevni pešizlet, združen z nastopom. Že okoli 10. so pričele prihajati prve skupine. Korosčeva gostilna je bila vsa v zastavah in zelenju in dobro založena. Marsikdo je bil prvi pri nas, a videl je, da je naša gorska vasica res lepa. Do nastopa so se bratje in sestre do dobro odpočili in se malo razgledali okoli po vasi. Točno ob 15. se je pričela telovadba na prostoru pred gostilno. Najprej je nastopilo domače društvo, člani s Koprivnika in iz Gorjuša. Izvajali so vaje prav dobro. Nato so se vrstili deča, člani članice in naraščaj društva Bleda in Bistrice. Med odmorom je pridno svirala godba. Bratje od sosednjih društev so nastopili tudi na drugo. Želim, da bi se taki izleti ponavljali vsako leto, da bi Sokol na Koprivniku, ki je najvišja sokolska postojanka v Sloveniji, dobil pobude za nadaljnje delo. Pričeli smo priprave za zgradbo doma, vendar bomo brez pomoči težko sami zmogli dovršiti dom v letošnjem letu.

MAJSPEK. Pri nas je začel Higijenski zavod iz Ljubljane gradnjo vodovoda, ki se bo izpeljal od studenca pri kapelici do šole v dolžnosti 400 m. Gradba bo gotova v enem mesecu. Vodovod nas bo oskrboval z zdravno pitno vodo in bomo v tem pogledu celo pred mestom Ptujem, ki še nima vodovoda.

STRAŽIŠČE. Prvi pevski koncert bo imel Sokol v Stražišču v Sokolskem domu. Pričetek koncerta bo ob 19.30. Nastopi društveni pevskotvorci br. Albin Lajovic iz Trčica. Bariton — solo po pel br. Riko Paternost, na klavirju bo igrala s. Olga Kalinigerjeva. Strokovni učitelj br. Leopold Kerne

bo izvajal tri točke za gosli solo. Na klavirju ga bo spremljal br. Lajovic. Pridite!

TREBNJE. V nedeljo se je vršil v občinski pisarni ustanovni občni zbor nove vsedržavne stranke, na katerem sta govorila narodni poslanec g. Klinc in župan iz Novega mesta g. dr. Režek. — Našo finančno kontrolo je zapustil pretekli teden vestni njen član g. Hönigmann, ki je odšel v Bohinjsko Bistrico. Na njegovo mesto je prišel te dni z Raketa g. Hočevar Ivan. Obema na novih mestih mnogo zadovoljstva!

VIŠNJA GORA. Kvaterni sejem v ponedeljek je bil letos izredno slabo obiskan. Prignanih je bilo le 81 glav goveje živine in nekaj ovc. Tudi stojnje je bilo izredno malo število. Kupelj ni bilo skoraj nikakih. Cena volom je varirala med 4 in 6 Din za kilogram žive teže. — Telovo, simbol prebujene narave, je bilo letos prav neprijetno. Običajna procesija je sicer prikorakala iz farne cerkve do prvega blagoslova pri kolodvoru, tu pa jo je prekinil močan naliv, da se je morala hitrih korakov vrniti v svoje izhodišče. Višnja gora, ki se je za ta dan od glavni cesti vsa okrasila z zelenjem, je nudila prav lepo sliko. Ali bi ne bilo v našem mestecu mnogo prijaznejše, če bi imeli vedno nasajena ob cesti kaka drevesa? Seveda bi jih bilo potem treba vedno obrezovati in sploh skrbeti, da dobro uspevajo. Pa naša okna ob cesti! Kako lep pogled nudijo ona, ki se košatijo že danes z lepimi cvetličnimi lončnicami. Dekleta, zakaj niso okrašena vaša okna z živim cvetjem? — Naša Višnja gora je neke vrste posebnost. Zanimala je že Jurčiča, prav tako je pa ljuba našemu akademiku slikarju g. Ferdu Veselu, ki vedno najde svojevrstno razpoloženje ob pogledu na slikovito skupnico hiš vrh griča. Smo meščani z vsemi pravici, kar nas spravlja včasih napram sosednjim občinam v neko posebno ugodno in samozvestno razpoloženje. Našo meščansko zavest nam greni le dejstvo, da ima Ljubljanski grad več prebivalcev od nas. Višnja gora se je od predzadnjega do zadnjega ljudskega štetja na številu svojega prebivalstva zmanjšala. Pa ne le to, celo s hišnimi številki bo podobno. Te dni je novi lastnik g. Turk dal podreti Romarjevo hišo v agasije, da bo na ta način mogel povečati svoj vrtič za hišo. Številni višnjegorskih stavb je torej zopet zmanjšano za eno tipično starinsko enoto. Seveda pa uživamo kot meščanje poleg svojih pravic tudi neugodje raznih dolžnosti: hišno razredarino, mestne takse in podobno. Sprito dejstvo, da ni v vsej Višnji gori niti ene najmanjše industrije in nikakih drugih rednih zaslužkov, je vznikal pri nekaterih mnenje, naj bi se Višnja gora kot mesto prekrstila v vas. Kaj bi neki k temu rekli nekdanji pokojni Višnjegorci, ki so bili za časa Jurčiča tako ponosni na svoje višnjejsko mesto?

Sokol

Razpis prostih vaj za pokrajinski zlet v Ljubljani. Savezno načelnništvo je za omenjeni zlet razpisalo v predzadnji številki Sokolskega Glasnika izdelavo vseh prostih vaj. Termin vpošiljanja poedinih osnutkov za člane, članice, moški in ženski naraščaj je določen na 31. avgust, iz tega sledi, da se bodo izvajale na zletu zopet nove vaje, kar bo vsekakor dobro vplivalo na delovanje poedinih društev.

Godbeni odsek Sokola I. javlja članstvu prihalne godbe, da se pomnože vaje z ozirom na odhod v Prago na vsesokolski zlet ter opozarja vse brate, da najbočnejše posreduje vse pripravljene večje.

Tekme in zlet kranjske sokolske župe. V nedeljo 5. junija bodo na Koroski Beli — Javorniku tekme članstva in naraščaja, ki jih priredi kranjska sokolska župa. V soboto 4. junija zvečer bo v Sokolskem domu na Javorniku seja sodnikov in sodnic, ki bodo sodili vaje na orodju in proste vaje. V nedeljo zjutraj prihod vseh tekmovalcev, tekmovalci in ostalih sodnikov s prvimi jutranjimi vlaki na Javornik, nakar bo kratka seja sodnikov in sodnic. Ob 8. zjutraj pričetek tekem, ki bodo razen dnevnega opoldanskega odmora trajale vse dan. Tekme na orodju se bodo vršile na telovadišču poleg Sokolskega doma, tekme v lahki atletiki pa na Potočnikovem travniku ob reki Savi. Poleg tekem na orodju in v lahki atletiki se bo tekmovalo tudi v prostih vajah, določenih za sokolske čete, in v prostih vajah, določenih za nastop Jugoslovencov na vsesokolskem zletu v Pragi. K tekam, ki bodo obenem izbirne tekme za Prago, je dosedaj prijavljenih 132 tekmovalcev in tekmovalk. Dne 19. junija pa bo župni zlet vsega članstva, naraščaja in dece v Stražišču pri Kranju. Za ta zlet vlada po vsem Gorenjskem veliko zanimanje in je že dosedaj prijavljenih 280 telovadcev, 160 telovadk, 165 naraščajnikov in naraščajnic in 320 sokolskih otrok za proste vaje. Vse prijave je treba poslati najkasneje do 5. junija. Razpored župnega zleta bo zelo pester in zanimiv.

Ljubljanska sokolska župa. Seja sodniške zbornice za župne tekme bo v četrtek 2. junija ob 20. v odbojari sobi Ljubljanskega Sokola. Župno načelnništvo poziva brate in sestre, ki so določeni za sodnike(ce), da se seje zanesljivo udeležijo. Načelnništvo poziva dalje ljubljanska in bližnja društva, da zanesljivo privedejo svojo dečo k glavni izkušnji, ki bo za žensko dečo v četrtek 2. in za moško v petek 3. junija ob 17. na letnem telovadišču Ljubljanskega Sokola. Prisotnost vodnikov in vodnic dece pri izkušnji obvezna.

Sprememba telovadne obleke moške dece, ki jo je sklenil zbor župnih načelnikov, je sliedca: spremeniti se kraj rdeče srajce tako, da se zamenja sedanjí pokončni ovratnik z ležečim; rokavi pa morajo biti z gumbi, da se jih lahko zalekne navzgor. Hlačiče segajo samo do polovice stegna, so iz platna kakor dosedaj in imajo modro-beli pas. Nogavice so predpisane črne, kratke in črni čevlji. Vendar na sme deca pri vežbanju nastopati tudi bosa, ako to vreme dopušta. Čepica je ostala dosedanja, črnogorka.

Češkoslovaški listi javljajo zopet celo vrsto raznih češkoslovaških mest in drugih krajev, ki so počastili spomin na ustanovitelja sokolske organizacije in ustvaritelja slovanskega sokolskega telovadnega sestava dr. Miroslava Tyrša s polmenovanjem ulic, trgov, javnih vrtov itd. Pričelnajo pa že slediti tudi naša jugoslovenska mesta in upamo, da tudi Ljubljana, zibelka našega Sokolstva ne bo zadnja med njimi.

Pšenične izdelke

vseh vrst, priznane odlične kakovosti, nudi najceneje 6214

MLIN NASTRAN, pošta Radomlje.

A 293/31-16

6256

OKLIC.

Prostovoljna sodna dražba.

Podpisano sodišče bo prodalo dražbenim potom v zapuščino g. esajovica Janka, trgovca v Kranju, spadajoče nepremičnine:

I. vl. št. 828 k. o. Kranj, obsežajoče parcele št. 959/2, 958/1 in 959/1 — najlepša stavbena parcela v Kranju s kočo in urejenim vrtom ob treh cestah — pripravna za vsako obrt, skupna površina 4956 m², izklicna cena 120.000 Din.

II. Solastninski delež 1/35 do vl. št. 353 k. o. Stražišče - gorski hotel na Smarjetni gori poleg Kranja z zraven spadajočim zemljiščem parc. št. 979/3, 972/2, 976/2 in 979/2 s skupno površino 4208 m², izklicna cena 500 Din.

Dražba se vrši v soboto, dne 4. junija 1932 ob 9. uri na licu mesta v Kranju na parceli št. 959/2.

Ponudki pod izklicno ceno se ne sprejemajo. Izkupilo je založiti pri sodišču.

Ostali prodajni in plačilni pogoji se vpogledajo lahko pri podpisnem sodišču v sobi št. 8 med uradnimi urami.

Okrajno sodišče v Kranju, odd. I., dne 24. maja 1932.

Brez posebnega obvestila

Umrila nam je naša predobra soproga, mati, sestra, teta in svakinja, gospa

Zofija Pehani

dne 27. t. m. ob 9. uri zvečer.
Pogreb predrage pokojnice bo v nedeljo 29. maja 1932 ob 4. uri popoldne.

TREBNJE, dne 28. maja 1932.

6257

Miroslav Pehani,
soprog.

Pavel in Hubert Pehani,
sinova.

Josip in Albin Kosem,
brata.

Nov poklic

Ja Jame to gospode v vseh vrstah in vseh mestih, ki vam bodo mesečni zaslužek 1500 Din. ko »ikupimo ugodno« jeno pleteno blago »lačamo« medo za pletenje in dobavljamo prejeto za polovico. Piliite 10 1 a n e s po gratis prospekte na: Do mačo pletarske in istrirje št. 8 — Josip Katič, Maribor, Trubarjeva 2. 2193

Les za sode kupimo

cepljen suh les za vinske sode v dolžini 1 do 6 veder, 5/4, 6/4 col debel, dge za sode za pivo 70 cm dolge 7/4 — 8/4 col debele 1—3 vagne. Ponudbe prosimo pod »Auserster Preis 428« na ogl odd. »Jutra«. 4254

ZA ZDRAVLJENJE HEMOROIDOV

Odstranjuje takoj srbečico in bolečine. Hemoroidi se takoj omilijo. — Zdravniško preizkušeno. — Dobi se v vseh lekarnah. Cena 60.— Din. — Izdelki: Merz & Co., Chemische Fabrik, Frankfurt a.M. — Zastopnik: Dr. Leo Neumann, Zagreb, Mošinskogova ulica br. 14. 184

Odobreno od ministrstva socialne politike in narodnega zdravja. S. br. 329. 27. III. 1932.

Štev. 1630/1932.

6163

Razglas

Pri mestni občini kočevski se odda mesto provizoričnega občinskega stražnika proti mesečni plači po dogovoru.

Prošnje, svojerodno pisane in pravilno kolkovane, je vložiti do vstetega dne 5. junija 1932 pri podpisnem županstvu.

Sprejemni pogoji so razvidni iz natečaja, ki je objavljen v Službenem listu kraljevske banke uprave dravske banovine št. 41 z dne 25. V. 1932.

Županstvo mestne občine Kočevje, dne 20. maja 1932.

Zahtevajte povsod INFICIN

ki docela in trajno uniči ščurke, ruse, golazen in ves drug kuhinjski mrčes. — Povrnemo denar, ako ne koristi.

APOTEKA KRAJČOVIC, Vukovar.

Gospodarska zadruga

mizarskih mojstrov

v Ljubljani reg. zadr. z omeje. zav.

VEGOVA ULICA ŠT. 6. (poleg realke) priporoča svojo stalno zalogo navadnega in umetnega pohištva po najnižjih cenah ter vsa tapetniška dela.

Izvrši se vsa stavbna in gradbena dela po lastnih in arhitektonskih načrtih.

Informacije brezplačno, 5791

Cene malim oglašom

Zemlje in dopisovanja, vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.— Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Po Din 1.— za besedo se zaračunava nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam po kamo«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najema«, »Posesta«, »Lokalni«, »Sto-novanja oddaja«, »Stroja«, »Vrednote«, »Informacije«, »Življ«, »Obrti« in »Les« ter pod rubrikama »Trgovski potnik« in »Zaslu-žke«, če se z oglašom nudi zaslužek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tem rubrikama išče službo ali službe, plača za

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

vsako besedo 50 par. Pri vseh oglaših, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglaših, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—

Najmanjši znesek pri oglaših po 50 par za besedo, je Din 10.— pri oglaših po 1 Din za besedo po Din 15.—

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pisnu obenem z naročilom.

Služba dobi

Vsaka beseda 50 par; za šifro pa 3 Din. (1)

Brivskega

pomočnika
mlajšega, ki zna dobro
odulirati, sprejme Dovi
Piran, salon za dame in
gospode, Jesenice, 1892-1

Milarskega

pomočnika
sprejmem 1. junijem pri
Karl Goldschmidt, Fran-
Vestnarska postaja, tre-
ni in res provizorne mod-
pridejo v postev. 1892-1

Frizerko

sprejmem takoj v stalno
službo. Frizerski salon
Ljubljana. 1892-1

Natakarico

ženske zunanosti, posteno,
šečem za letoviski kraj
Naslov v oglašnem oddel-
ku »Jutra« pod »Kavčice-
ljiva«. 1892-1

Šivilja

1822 mešice pomočnice in
učenice. Abatzi, Ljubljana
na VII, Verovškova ulica
32. 1892-1

Brivskega

pomočnika
dobrega delavca, takoj
sprejme J. Sema, 1892-1

Učena

v trgovino mešice Ma-
ga, s hrano in stanovanjem
v hili sprejme vredna P.
Koren preje Sterk, Cerna-
moli. 1892-1

Edgar Rice Burroughs;

Tarzan, kralj džungle

241
Tarzanu ni bilo treba dolgo pomišljati,
da je uganil, kaj pomeni streljanje v da-
ljin. Z neverjetno hitro je skakal po
drevenu naravnost proti divjaški vasi. Bel-
cem, ljudem njegovega lastnega rodu, je
pretela nevarnost, morda celo smrt. Ta
misel ga je podžigala.

242
Kmalu je zagledal odsev daljnega ognja.
Oh, vendar še ni bilo prepozno! Smrtni
udarci se ni bil zadel. Ko je došel na naj-
bližje drevo, je Tarzan zbral svojo vrv v
rokah. In nato se je v peklensko tuljenje
plesočih judožerov mahoma razlegel straš-
ni bojni krik opijčega kralja.

243
Vrv je zaživela črncem nad glavami.
Velikanski zamorec se je zadržal in zace-
petal; njegovo telo je otepaje splavalo v
višavo in izginilo, med gostim vejevjem. S
prestrašenim vpitjem so se spustili črnci
v beg proti vasi. D'Arnot je ostal sam!

Posredovalnica

za službe za gospodinj-
ske pomočnice v Solen-
burgu ul. 711. Iše ku-
harice-gospodinjke za na-
delje in se priprava, c.
gospodinjke in pomoč-
nicam za obisk. Kdor želi
pismeni odgovor, naj poš-
lje znak. Isteletem se
naroča list »Gospodinj-
ske pomočnice«. 1892-1

2 pomočnici

in 1 učenko
sprejme takoj damski
modni atelje Mire Skabar.
Mestni trg 311. Pomoč-
ni, začetnice in delatel-
ke izkubene. 1901-1

Tekajočo

za modistovski sa-
lon iščem. Naslov pove
oglasni oddelku »Jutra«. 1902-1

Boljše dekle

zanesljivo in posteno, ki
zna malo kuhati, sprejmem
takoj v pomoč boljšega go-
spos. Naslov pove oglasni
oddelku »Jutra«. 1902-1

Mesar, pomočnika

sprejmem takoj. Pismene
ponudbe na oglasni oddel-
ku »Jutra« pod »Kavčice-
ljiva«. 1892-1

Vpokojevc in redu-

cirani uradniki
ima jo veliko dohodov izda-
ten zaslužek. Naslov pove
oglasni oddelku »Jutra«
pod »Kavčice-
ljiva«. 1902-1

Otroško vrtarico

ali varuhinjo otrok, zane-
ljivo, s manjšim nego do-
letsko, sprejmem 15. ju-
nija. Iše v hiši št. 101. Na-
slov pove oglasni oddelku
»Jutra«. 1902-1

Mizar, vajenca

sprejme z vsi okrobo
Goliar, Ljubljana, Lin-
hartova 30. 1901-1

Damskega frizerja

frizerko, prvoznodno
moč in za vodno ondut-
terito z dobro plačo po-
trebujem takoj. M. Zal-
movic, Kos, Mitrova. 1910-1

Stavbena polirja

veščega in v večletno prak-
so išče gradbeno podjetje
za takoj. Ponudbe na o-
glasni oddelku »Jutra«
pod »Kavčice-
ljiva«. 1905-1

Šiviljsko pomočnico

samojstno moč sprejme
modni atelje »Lady«, Tav-
čarjeva ulica št. 1211. 1915-1

Žagarja-mlinarja

najraje samca sprejme gra-
dila. Ponudbe na oglasni
oddelku »Jutra« pod »Kavčice-
ljiva«. 1917-1

Bubištererja

frizerko
perfektnega ter dobro
sprejmem takoj. Naslov
oglasni oddelku »Jutra«. 1915-1

Kdor vloži

15.000 Din
v podjetje, dobi s 1. junijem
oglasni oddelku »Jutra«
pod »Kavčice-
ljiva«. 1912-1

Kroš pomočnika

mladega, za fino delo,
po možnosti za uniform-
ne sprejme takoj skor-
ni. Zidani most št. 14.
Predst. imajo samo
boljši delavci. 1914-1

Več čevljarških po-

močnikov
sprejmem za eksportno
delo in ručel za stroj-
no delo in za čistilni
stroj (Auspützmaschine).
Anton Jager, čevljarški
mojster, Ostrožno šte-
vilka 79 p. Celje. 1914-1

Dekle

ki je spretno v pako-
vanju, dobi mesto v
Kranju. Proti posebnim
odškodninam bi morala
čistiti tudi stan in skr-
beti za pranje in lika-
nje za eno osebo. Po-
nudbe na oglasni oddel-
ku »Jutra« pod »Kavčice-
ljiva«. 1912-1

Šteparico

za luksuzna čevljarška de-
la sprejme takoj Alfonz
Zarnik, Gajeva ulica št. 2.
1916-1

Mesar, pomočnika

sprejme takoj. Mesar
v Ljubljani, Sr. Petra ce-
sta št. 61. 1916-1

Parketne polagače

sprejmem takoj. Ponudbe
na oglasni oddelku »Jutra«
pod »Kavčice-
ljiva«. 1916-1

Izurnjeno šiviljo

sprejmem na dom. Naslov
oglasni oddelku »Jutra«
pod »Kavčice-
ljiva«. 1911-1

Slaščičar, učena

sprejme takoj. Petriček,
1894-1

Vajenca

sprejme takoj. Vredna trgo-
vinja v Ljubljani. Naslov
oglasni oddelku »Jutra«
pod »Kavčice-
ljiva«. 1892-1

Mesarski pomočnik

isše službo za takoj. Na-
slov pove oglasni oddelku
»Jutra«. 1892-1

Gospodinj

spretna in marljiva, v le-
nim nastopom ter prikup-
ljive zunanosti, dobi lah-
ko za čas veščega nane-
ščenja. Ponudbe s fotogra-
fijo na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Kavčice-
ljiva« se vračajo. 1908-1

2 samostojni

pomočnici
sprejmem. V slučaju zado-
volnosti stalno nameščenje.
Predstaviti se je samo med
1. in 2. uro popoldne v
salonu Vera. Miklošičeva c.
št. 3411. 1895-1

Šoferja-mehnika

sprejmem. — Prodaja ima
mlad Fiat vozak. Naslov v
oglasnem oddelku »Jutra«. 1892-1

Mesar, pomočnika

dobro vajenca pri čoku.
sprejmem takoj. Pismene
ponudbe na oglasni oddel-
ku »Jutra« pod »Kavčice-
ljiva«. 1895-1

Vrtarja

ki se razume na različne
kulture, sprejmem. Prošnje
na oglasni oddelku »Jutra«
pod »Kavčice-
ljiva«. 1894-1

Manufakturstinj

ki mora biti popolnoma ve-
rzana v manufakturi in
sploh v trgovini mešnega
blaga, sprejme vredna I.
Kraševic v Zalecu. Stanova-
nje in hrana v hili. Plača
po dogovoru. Nastop takoj.
1894-1

Brivskega

pomočnika
dobrega ondutlerja, ve-
ščega tudi vodne ondut-
lacije, sprejme s 1. junijem
Ivo Torčič, Boh.
Ristrica. 1905-1

Prvovrstna šivilja

pomočnica, ki želi
samostojnost, ima pri-
liko, da postane samo-
stojna, in sicer se na-
haja lokal na prometni
točli. Ako gre kot dru-
žabnica pismene po-
nudbe na oglasni oddel-
ku »Jutra« pod »Kavčice-
ljiva«. 1907-1

Mizar, vajenca

sprejme z vsi okrobo
Goliar, Ljubljana, Lin-
hartova 30. 1901-1

Damskega frizerja

frizerko, prvoznodno
moč in za vodno ondut-
terito z dobro plačo po-
trebujem takoj. M. Zal-
movic, Kos, Mitrova. 1910-1

Stavbena polirja

veščega in v večletno prak-
so išče gradbeno podjetje
za takoj. Ponudbe na o-
glasni oddelku »Jutra«
pod »Kavčice-
ljiva«. 1905-1

Šiviljsko pomočnico

samojstno moč sprejme
modni atelje »Lady«, Tav-
čarjeva ulica št. 1211. 1915-1

Žagarja-mlinarja

najraje samca sprejme gra-
dila. Ponudbe na oglasni
oddelku »Jutra« pod »Kavčice-
ljiva«. 1917-1

Bubištererja

frizerko
perfektnega ter dobro
sprejmem takoj. Naslov
oglasni oddelku »Jutra«. 1915-1

Kdor vloži

15.000 Din
v podjetje, dobi s 1. junijem
oglasni oddelku »Jutra«
pod »Kavčice-
ljiva«. 1912-1

Kroš pomočnika

mladega, za fino delo,
po možnosti za uniform-
ne sprejme takoj skor-
ni. Zidani most št. 14.
Predst. imajo samo
boljši delavci. 1914-1

Več čevljarških po-

močnikov
sprejmem za eksportno
delo in ručel za stroj-
no delo in za čistilni
stroj (Auspützmaschine).
Anton Jager, čevljarški
mojster, Ostrožno šte-
vilka 79 p. Celje. 1914-1

Dekle

ki je spretno v pako-
vanju, dobi mesto v
Kranju. Proti posebnim
odškodninam bi morala
čistiti tudi stan in skr-
beti za pranje in lika-
nje za eno osebo. Po-
nudbe na oglasni oddel-
ku »Jutra« pod »Kavčice-
ljiva«. 1912-1

Šteparico

za luksuzna čevljarška de-
la sprejme takoj Alfonz
Zarnik, Gajeva ulica št. 2.
1916-1

Mesar, pomočnika

sprejme takoj. Mesar
v Ljubljani, Sr. Petra ce-
sta št. 61. 1916-1

Parketne polagače

sprejmem takoj. Ponudbe
na oglasni oddelku »Jutra«
pod »Kavčice-
ljiva«. 1916-1

Izurnjeno šiviljo

sprejmem na dom. Naslov
oglasni oddelku »Jutra«
pod »Kavčice-
ljiva«. 1911-1

Slaščičar, učena

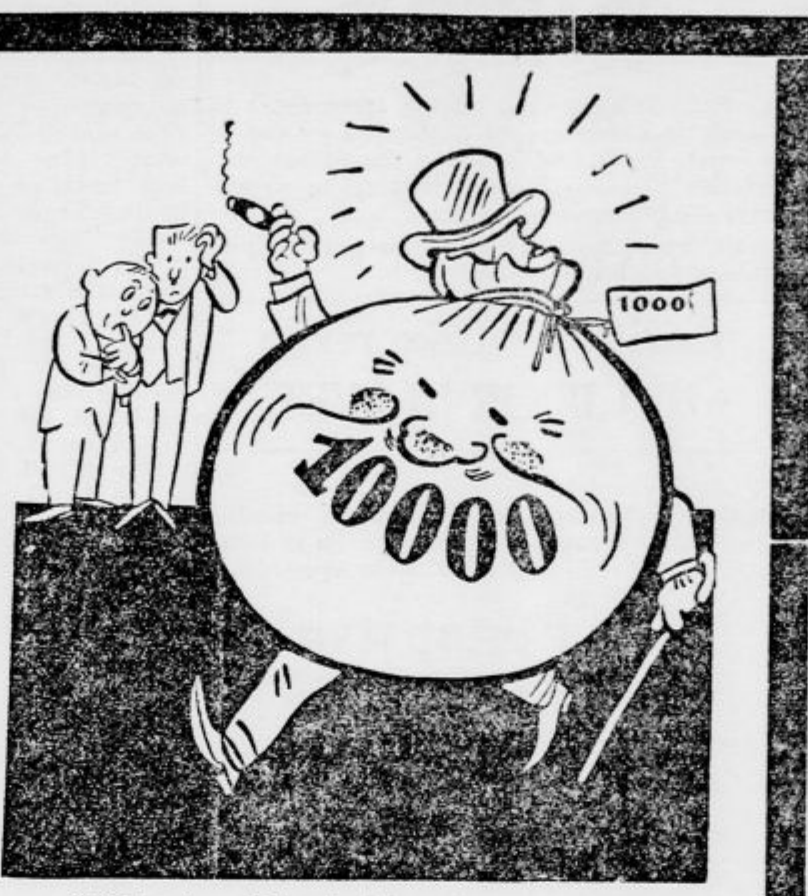
sprejme takoj. Petriček,
1894-1

Vajenca

sprejme takoj. Vredna trgo-
vinja v Ljubljani. Naslov
oglasni oddelku »Jutra«
pod »Kavčice-
ljiva«. 1892-1

Mesarski pomočnik

isše službo za takoj. Na-
slov pove oglasni oddelku
»Jutra«. 1892-1

Vi boste rekli: to je sreča,
če je denarcev polna vreča.
Vendar le tisti srečo kuje,
ki vneta v »Jutra« oglašuje.

Da so oglaš res uspešni
in ne proč vrženi denar,
je potreben velik in za oglaš
dovzeten čitateljski krog,
kakršnega ima pri nas samo »Jutra«

Službe išče

Vsaka beseda 50 par;
za šifro pa 3 Din. (2)

Trgov. pomočnik

ženev v trgovini me-
šnega blaga, vešč sloven-
skega, srbhrvaškega in
nemškega jezika, marljiv
in spreten prodajalec, va-
jen kletarstva in čebel-
arstva, želi premeniti
mesto, najraje v kak več-
ji kraj na dole. Cenj.
dopise na podružnični »Ju-
tra« v Celju pod »Kavčice-
ljiva«. 1891-2

Gospa

isše zaposlenja čez ve-
sejem. Dopise na oglasni
oddelku »Jutra« pod
»Kavčice-
ljiva«. 1892-2

Zastopnik

želi premeniti službo. Gre
tudi kot oskrbnik, vratar
ali kaj sličnega, kjerkoli
v državi. Nastopi takoj
ali kasneje. — Naslov v
oglasnem oddelku »Jutra«
pod »Kavčice-
ljiva«. 1904-2

Knjigovodja

z znanjem nemškega, ta-
lijskega in francoskega
jezika, išče službo — tudi
podnevno. — Ponudbe na
oglasni oddelku »Jutra«
pod »Kavčice-
ljiva«. 1904-2

Inteligentna gđ.

želi nameščenje v trgovini
ročnih del ali manufakturi
— najraje v letovisku. Pis-
mene ponudbe na oglasni
oddelku »Jutra« pod »Kavčice-
ljiva«. 1908-2

Službo točila

isšem za soboto in nedeljo
popoldne. Naslov v ogla-
snem oddelku »Jutra«. 1912-2

10.000 Din

garantuje ali kavelel mudi
zdrav in močan 24 let ser-
kmečki fant za službo slu-
že ali kaj primernega. —
Izpravišči za vsa domača
in tujinska dela. Ponudbe
na oglasni oddelku »Jutra«
v Ljubljani pod »Kavčice-
ljiva«. 1902-2

Brivski pomočnik

dobro brivce in lasostrižne
star 19 let, išče nameš-
čenje v nastopom po dogo-
voru. Naslov: Jože Mir-
niški pri g. Veseli, Ljute-
mer. 1896-2

Gospodinj

vešča slovenskega, srbhr-
vatskega in nemškega
jezika v govoru in pisa-
vi, trgovsko izobražena,
želi službo prodajalke.
Izpravišči za ali k otro-
kom. Cenj. ponudbe na
podr. »Jutra« v Celju
pod »Kavčice-
ljiva«. 1892-2

Upokojen častnik

srednje starosti, z dolgo-
letno pisarniško prakso —
išče za takoj primerno
službo v Ljubljani ali ne-
posredno kjerkoli. Cenje-
ne ponudbe pod »Kavčice-
ljiva« na oglasni oddelku
»Jutra«. 1892-2

Tkski mojster

vešč vseh vrst strojev.
želi nameščenje. Ponudbe
na podružnični »Jutra«
v Mariboru pod »Kavčice-
ljiva«. 1813-2

Šofer

želi službo pri kakem pot-
niku ali trgovcu. Gre tudi
k tovornemu avtomobilu.
event. prevzame voško de-
lo. — Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«. 1813-2

Gradbeni

tehničarka
s triletno prakso in po
vratnosti iz inženstva, išče
primerno nameščenje, za
seosko delo. Ponudbe na
oglasni oddelku »Jutra«
pod »Kavčice-
ljiva«. 1892-2

Trgovski pomočnik

želi službo pri dobrih
prodajalci, vezirani v man-
ufakturi, špecijalni težnili
in v rezanju šip. želi za
poslavlje. Kavelel 1900 Din
Ponudbe na podrž. »Jutra«
v Celju pod »Kavčice-
ljiva«. 1896-2

Šofer

želi službo pri kakem pot-
niku ali trgovcu. Gre tudi
k tovornemu avtomobilu.
event. prevzame voško de-
lo. — Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«. 1813-2

Gradbeni

tehničarka
s triletno prakso in po
vratnosti iz inženstva, išče
primerno nameščenje, za
seosko delo. Ponudbe na
oglasni oddelku »Jutra«
pod »Kavčice-
ljiva«. 1892-2

Trgovski pomočnik

želi službo pri dobrih
prodajalci, vezirani v man-
ufakturi, špecijalni težnili
in v rezanju šip. želi za
poslavlje. Kavelel 1900 Din
Ponudbe na podrž. »Jutra«
v Celju pod »Kavčice-
ljiva«. 1896-2

Šofer

želi službo pri kakem pot-
niku ali trgovcu. Gre tudi
k tovornemu avtomobilu.
event. prevzame voško de-
lo. — Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«. 1813-2

Gospa

srednjih let, trg. naobraz-
na, dobra in varna gospe-
dinja, želi nameščenje kot
trg. pomočnica, blaginje-
čarka, gospodinja ali slič-
no — najraje v okolici
Maribora ali Celja. Cenj.
ponudbe na oglasni oddel-
ku »Jutra« pod »Kavčice-
ljiva«. 1892-2

Šivilja

izurjena pomočnica tudi v
sivanju figura perila na
stroju z elektr. pogonom.
želi stalno službo

Mali konservator
ali samo posodo ali
dvolet kupim. Pismene
ponudbe na ogl. oddelek
»Jutra« pod »Konservator 44«
19079-7

Vrtno mize in stole
rahljene, 1m dolžine, kupi
restavracija Marinka
Prečna ulica 6. 17957-7

Radio
Vsaka beseda 1 Din;
za dajanje naslova ali
za šifro pa 5 Din. (9)

Radio za motocikel
izbor radio-aparatov
Inglen U. 4. (4. cenzil), z
visokofrekvenčnim ojačeval-
nikom, kompletom z akcu-
mulatorjem in izvornim
»Figaro« zamenj-
kom za malorabljen
motocikel novejši
tipa, event. tudi neko-
liko doplačila. Na ogla-
sni pod »Radio 44«
v Celju. 19079-7

Auto-moto
Vsaka beseda 1 Din;
za dajanje naslova ali
za šifro pa 5 Din. (10)

Motorno kolo
500 cm³, najkrajši s goraj-
skimi krmiljenimi ventili, AJS, ali
BSA, model 30-31, dobro
ohranjeno, kupim. Naslov
v oglasnem oddelku »Ju-
tra«. 19079-7

Magnet »Bosch«
na Pfaff motor ali kom-
plet motorne opreme, 10
HP, posredni prodaj ali za-
menjaj za radio aparat.
Letovška ulica 10
19079-7

Poltovorni
Chevrolet
nove gume, novo lakirani,
brezhibeni, izredno ugod-
no prodam. Garaža Luk-
man, Ljubljana, Bohorič-
eva. 19082-10

Motorno kolo
s prikolico Harley-David-
son, 1200 cm³, v dob-
rem stanju, posredni pro-
dam. Javorčarjeva, Kolo-
dovrska 18. 19094-10

Avtomobilisti!
Motociklisti!
Tporabljajte za vaše
vozila le India Super
pnevmatike in Star-
dija. Zaloge in zastop-
stvo v 2. o. 2. Celje, Vodni-
kova ul. 2. 19079-7

Alia-Romeo
edipet, petosedel, Oakland
limuzina, petosedel, v per-
fektnejem stanju, ugodno
prodaj. Lučič, Kapituljska
ulica 3. 19094-10

Dva motorja
dobro ohranjena, z ali brez
prikolice, z »Ariel« 6 HP
in »AJS« 8 HP, po
zmerjeni ceni prodam.
Dergane, Ljubljana, Gospi-
na ulica 2. 19079-7

»Ford« limuzino
dobro ohranjeno, prodaj
Ivan Šiška, Metelkova ul.
4. 19079-7

Steyr avto
tipa VII, sportni voz s 6
sedeli, skoraj nov, poseb-
no pripraven za Gorenjsko,
ceno prodam. Dr. Scher-
baum, Maribor. 17927-10

B. S. A. motocikle
trnovske nove, v različ-
nih tipih prodaj po last-
no ceno. Velepromet, Anton
Antonič, Maribor, Sloven-
ska ulica 6. 17935-10

Motorno kolo
750 cm³, s prikolico, radi-
calno poceni prodaj. Kar-
dof, trgovina, Kranj.
19079-7

Ognjegasci
im potrebne brambre, zahte-
vajte ponudbe izbranih, s
največjim motorjem brez
gume, rezervirani avtomobi-
li, tov. od Renaulta, z
stropeta, Cesta na Rečnik
št. 19. 80-10

Renault
zastopstvo, Cesta na Roč-
nik št. 19, nudi prevrati-
ne tukazne in tovorne
avtomobile, motorne bri-
galne vseh tip, najceneje
po oglasnim plačilnim po-
godbam. Velika zaloge rezerv-
nih delov in rabljenih, do-
bro ohranjenih avtomobi-
lov raznih znamk. 90-10

Največja evropska
tov. avtomobilov
motornih brižglin, itd. je
»Renault«, zato se najpe-
nejše in preprosteje. Zahte-
vajte ponudbe in ogled-
ni zaloge pri Renaultu za
stropeta v Ljubljani, Cesta
na Ročnik št. 19. Velika
zaloge rezervnih delov.
19083-10

3 avtomobile
2 avtomobila (Ford),
1 Chevrolet, tov., 4 cil-
se zaradi preselitve pro-
da za bagatelno ceno.
Avtomobili so v neop-
redjenem stanju po 12-
letnih strokovnjakov.
Informacije na 1. Kos
Rožna ulica št. 31/A.
19130-10

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

Tovorni avto
znane Chevrolet, dve-
tonski, zelo malo rabl-
jen, zelo poceni pro-
dam. Ljubljana, Lin-
hartova št. 14. 19079-10

Limuzini
Ford in Essex, novejši ti-
pe, zelo malo voleni po-
ceni prodaj. Jeraj, Sv. Pe-
tra 38. 19108-10

Kolesa
za besedo. Oglasi so-
odličnega znanja po
50 par beseda. Za da-
janje naslova ali za
šifro 3 Din, oziroma
5 Din. (14)

Damsko kolo
prodaj. Resljeva 12, pri-
tihoje desno. 19006-11

Kolo
po zelo nizki ceni napredaj
na Miklošičevi cesti 7/III,
vzdolj poteg Delavske pe-
kane. 19041-11

Moško kolo
napredaj na Dolenjski ce-
sti št. 88. 19131-11

Pohišstvo
Vsaka beseda 1 Din;
za dajanje naslova ali
za šifro pa 5 Din. (12)

Garnituro
4 fotelje, zelo in v celni
mizo ugodno prodaj radi
pomankanja prostora. In-
formacije samo dopoldan
na Starem trgu št. 2/II,
desno. 19036-12

Smrekovo spalnico
brat, imitirano, kompletne
opreme, 1200 cm³, v dob-
rem stanju, poceni pro-
dam. Na ogled v Stodrah -
nasproji »Buharica«. 18870-12

Črešnjevo spalnico
novo, polirano - ter
kuhinjo
hodo emalirano za 4250
Din prodaj Ovetko Kladi-
nik, mizar, Mokronog. 18685-12

Spalnice
in trdnja in mehkoga lesa,
solidno izdelane, v večji
izbi nudi najceneje. Vid-
mar v Zgornji Šiški. 18900-12

Pohišto
Lepe spalnice, 2400 Din
omare, 450 250
postelje, kredence, 1000
kuhinjske opreme 1000
kub. kredence, 500
in vse drugo pohišto naj-
ceneje tudi na obroke na-
di in sprejema vsakovrsta
naročila in posredstva mi-
zarstva »S. A. S. v. Kolo-
dovrski ulici št. 18. 18886-12

Kupujem antične
velika dvovrstna omara,
okrogla stariška mize in
stole, ki nimajo tapetir-
nih kuhinjskih kator, radi
fotelje, vitrine in omare
za knjige, pisane na naslov
izlozi Steiner, Zagreb -
Zrinjski trg 14. 15706-12

Krasne spalnice
iz trdnega lesa, garanti-
rano masivno in solid-
no, do 4000 Din. Ku-
hinje, bele, 800 Din vam
nudi trdnja Golmajer,
strojno mizarstvo, Ljub-
no, Podnart. 9932-12

Spalnice
zelo dobro ohranjene,
takoj plačilo od 400 Din
dinarjev. Pismeno na
ogl. odd. »Jutra« pod
»Priročnost 156«. 19071-12

Običajna
Irg. oglasi po 1 Din
beseda; za dajanje na-
slova ali za šifro 3 Din
Oglasi socialnega zna-
čaja vsaka beseda 50
par; za dajanje naslova
ali za šifro pa 5 Din. (18)

Milostiva!
Vaš krmilni pisk je po-
lejte potrebneje konver-
vira trdnja L. Rot, Ljub-
ljana, Mostni trg 9. Ob-
enega istega tekom poletja
popravi in modernizira
polovico ceno. Plačljive
žele jeseni pri prevzemu.
19079-13

Sokolski kraj
dobro ohranjen prodaj na
600 Din. Naslov v oglas-
nem oddelku »Jutra«. 18898-13

Damske trehinoate
za pomlad, od 390 Din na
pred, črno in temnozdr-
ne plače od 400 Din. Po-
pri, razne bolj navadne
od 195 Din naprej nudi
F. I. Gorčič v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 29.
Poseben oddelk za dam-
sko konfekcijo. 19434-13

Brezobrestno
posojilo
za zidanje, odkup zem-
ljiškoknjižnega dolga tra-
daj Zagrebčica stavbe-
no-kreditna zadruga! -
Zastopništvo: Ljubljana,
poštini predal 307. 131-16

10.000 Din posojila
isk. za takoj dr. urad-
niški proti mesečnemu
odplačilu 1000 Din. Pre-
vzame tudi hranilno
knjižico. Garancija hi-
pod. Ponudbe na ogla-
sni odd. »Jutra« pod
»Nujno 148«. 19107-16

Bukova drva
suha in zdrava, ter buko-
vo ogelje kupujem na va-
gane. Ponudbe s ceno in
pogoji plačanja na ogla-
sni oddelku »Jutra« pod
»Bukova drva«. 2638-15

Ia bukovih drv
uhit, kupim vsako količ-
no. Oziroma se samo na
ponudbe s ceno. Drvarja Ciril
Pranek, Zagreb, Draško
vlečava 54. 3351-15

Brusni in celulozni
les
kupi vsako množino 1
in 2 mtr. dolgi od 4 do
40 cm debeli frakci-
one na najvišji cen. Franc
Kolarič, Brežice. 16832-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

Zagana drva
Din 120, promet,
prejete za šifro
stavbni les
Jos. Pralesnik, Ljubljana 7
Janjeva ul. - telefon 3359
19074-15

Prehrana
Kdor nudi prehrano
plača za vsako besedo
1 Din; kdor išče pre-
hrano pa za besedo
3/10 par; za dajanje na-
slova ali šifro 3 Din,
oziroma 5 Din. (14)
Irg. oglasi po 1 Din

Rejenčka
manjšega ali večjega sprej-
ma v dobro okoliš-
no do 150 Din mesečno
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 18844-14

Domačo hrano
dobro in okusno nudim
Pred škofjo 20/II, desno.
9417-14

Kapital
Vsaka beseda 1 Din;
za dajanje naslova ali
za šifro pa 5 Din. (16)

Din 700 do 800.000
posojila se išče proti
vknjižbi na prvem mestu,
ostali pogoji z mestno
obidno in pogodbe z upa-
vno državnih izložen, za
zgraditev elektr., hidro-
centrale, daljnovidna, trans-
formatorja in mreže v re-
jem mestu v dravji. Po-
sijlo se dobro obrestuje
in ob enem obrestuje.
Družabništvo ni izključ-
no. Ponudbe na podruž-
»Jutra« v Mariboru pod
»Štev. 42«. 18916-16

Družabnika (-co)
iskom za trgovino me-
nega blaga in poljskimi
pridelki. Eventualno po-
daj tudi lokal z vse
opremo in stanovanjem.
Pod se izve pri lastniku
Vrste Kolencu v Mokro-
nogu. 18939-17

Par stotisoč
odam na prva mesta hiš
v Ljubljani. Ponudbe na
ogla. oddelku »Jutra«
pod »Varno«. 19015-16

18.000 Din posojila
iskom. Lahko je tudi hra-
niška knjižica z isto vsoto.
Ponudbe na ogla. oddelku
»Jutra« pod »Varno«. 19020-16

Brezobrestna
posojila
za odkup zemljiško-
knjižnega dolga in na-
kup posvetila podružni-
»Jutra« v Mariboru pod
šifro »Strekovnjak«. 18903-17

Gotovina
Kdor ima večjo vlogo pri
Ljubljanski kreditni banki,
bodisi privatnik ali de-
narni zavod, se mu nudi
ugodna prilika, da pride
do v najkrajšem času do
gotovine. Sprosti naj vi-
sokot vlogo in svoj na-
slov na ogla. oddelku
»Jutra« pod »V kratkem
gotovina«. 18642

Iščem financirja
za izvrševanje posla ka-
krišnja se ni v Jugosla-
viji. Izbira v vsakem or-
tu popolnoma izključena.
Vložena glavica s stalno
krita z najmanj 200 % -
Vloga 200.000 Din, ki pa
se ne potrebuje takoj v
celoti. Ponudbe na ogla. oddelku
»Jutra« pod šifro
»200.000«. 18745-16

Obrotnik
potrebuje 30-50.000 Din
prometnega kapitala. Do-
govori se posebno ali »A-
viji. Izbira v vsakem or-
tu popolnoma izključena.
Vložena glavica s stalno
krita z najmanj 200 % -
Vloga 200.000 Din, ki pa
se ne potrebuje takoj v
celoti. Ponudbe na ogla. oddelku
»Jutra« pod šifro
»200.000«. 18745-16

Kdor poseduje vlož.
knjižico
Ljubljanske kreditne banke
na 1.000.000 Din, lahko to
voto plasira proti zama-
jeni gotovosti v večje po-
jetje. Ni treba gotovine,
zadostuje samo prepis. Po-
nudbe na ogla. oddelku
»Jutra« pod šifro »Vrsta
gotovosti«. 18961-16

Kdor hoče
svoj kapital
varno zavarovati, ima
priliko za kupiti zdravi-
ni virec. Analiza
pod jako ugodnim po-
gotem. Dopise na ogla.
odd. »Jutra« pod šifro
»Dobra prilika«. 2391-16

Brezobrestno
posojilo
za zidanje, odkup zem-
ljiškoknjižnega dolga tra-
daj Zagrebčica stavbe-
no-kreditna zadruga! -
Zastopništvo: Ljubljana,
poštini predal 307. 131-16

10.000 Din posojila
isk. za takoj dr. urad-
niški proti mesečnemu
odplačilu 1000 Din. Pre-
vzame tudi hranilno
knjižico. Garancija hi-
pod. Ponudbe na ogla-
sni odd. »Jutra« pod
»Nujno 148«. 19107-16

Bukova drva
suha in zdrava, ter buko-
vo ogelje kupujem na va-
gane. Ponudbe s ceno in
pogoji plačanja na ogla-
sni oddelku »Jutra« pod
»Bukova drva«. 2638-15

Ia bukovih drv
uhit, kupim vsako količ-
no. Oziroma se samo na
ponudbe s ceno. Drvarja Ciril
Pranek, Zagreb, Draško
vlečava 54. 3351-15

Brusni in celulozni
les
kupi vsako množino 1
in 2 mtr. dolgi od 4 do
40 cm debeli frakci-
one na najvišji cen. Franc
Kolarič, Brežice. 16832-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

125 Din
1 m³ Eganovih bukovih drv
najbolj kakovostni, naj-
večji, Sv. Jovana cesta
35. Telefon 2708. 10836-15

Sobo

posebni vhod, poceni odhod takoj ali s 1. junijem boljši gospodinjstvi ali gospodu. Manja, Sodar, aka stena št. 3, nova vila. 18709-23

Sostanovalko

opremljeno v sobo s prostim vodom. Naslov pove ogledek »Jutra«. 18928-23

Prazno sobo

lepo, veliko in solčno — pripravnost tudi za pisarno, odhod na Miklošičev cesti št. 7/III, vhod poleg Delavske pekarnice. 19040-23

Lepo sobo

za 225 Din mesečno odda solidnemu gospodu Primožič, Ljubljana VII, Podjunska 16. 19075-23

Prazno sobo

s posebnim vodom, v sredini mesta oddam s 1. ali 15. junijem. Naslov pove ogledek »Jutra«. 19076-23

Sobico

novopremljeno takoj oddam za 150 Din mesečno v Hribarjevi ulici št. 12 — koncem Stajana. 19068-23

Opremljeno sobo

solčno, čisto in mirno, elektrika, parket, separirani vhod, oddam gospodu, Kustrin, Karlovska 13. 19080-23

Opremljeno sobo

znajno, mirno, separirano, parket, elektrika, vodovod, solčna veranda, oddam izključno boljšim solidnim damam, stalnim namestnikom. Kolodvorska 11/L, desno. 19070-23

Sobo

s posebnim vodom oddam 2 gospodinjstvi ali gospodoma, v dobro domačo hrano, ali brez. Poizve se v oglasnem oddelku »Jutra«. 19116-23

Opremljeno sobo

lepo in razno takoj oddam na Kongresnem trgu št. 31, desno. 19100-23

Opremljeno sobo

mesečno, v centru mesta oddam 2 gospodinjstvi ali Poizve se pri hišni uri. Beethovnovi ulici št. 6. 19097-23

Sobo s 2 posteljama

in elektriko oddam s hrano ali brez. Naslov pove ogledek »Jutra«. 19095-23

2 gospoda

sprejem na stanovanje. Poizve se na Jakobu trgu št. 5/II — dopoldne. 19150-23

Sobo

prazno ali opremljeno takoj oddam v Cerkevni ul. št. 19. 19105-23

Sobico

oddam eni ali dvema gospodinjstvi ali brez hrane. Naslov pove ogledek »Jutra«. 19156-23

Prijazno sobico

in dobro domačo hrano oddam solidnemu gospodu. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 19154-23

Čisto sobo

za Miklošičev cesti oddam s 15. junijem. Naslov pove ogledek »Jutra«. 19100-23

Gospodinjstvo

ki je stalno v službi, sprejem kot sostanovalko po zmerjeni ceni v sredini mesta. Paganelli, Sv. Petra c. št. 11. 19151-23

Sobo

s posebnim vodom, parketom in elektriko oddam 1 ali 2 osebam s 15. junijem v Kolesarji, Gerbičeva ulica 5. 19165-23

Snažno sobico

s sajnikom oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 19119-23

Prijazno sobico

opremljeno v Hrenovi ul. št. 5/II oddam mirni gospodinjstvi ali gospodu. 19134-23

Sobo

opremljeno, lepo, s posebnim vodom, takoj oddam. Poizve se v ogl. odd. »Jutra«. 19152-23

Sobo

lepo, mirno, v bližini Obotne soje, s souporno, kopalnico, oddam boljši osebi. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 19164-23

Sobe išče

Vaska beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (28-4)

Oženjen par

išče sobo s dvema posteljama v bližini veleposlaništva, s trajno Ljubljanskim veleposlaništvom. Poseben vhod. Pisarne ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Vozivo«. 18954-23

Opremljeno sobo

s posebnim vodom, v centru mesta oddam. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Vozivo«. 19049-23

Svefelo sobo

v centru mesta oddam. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Vozivo«. 19103-23

Opremljeno stanovanje

1 do 2 sobe s kuhinjo iščem v mestu. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Brez kuhinjskega pribora«. 19061-23

Vpokojen samec

išče prazno sobico za 60 Din mesečno. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 19086-23

Prazno sobo

išče prazno sobico za 60 Din mesečno. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 19110-23

Prazno mes. sobo

s posebnim vodom, električno razsvetlavo, tuš, periferijo, 150 vseh uradnih s 15. junijem ali 1. julijem. Ponudbe na ogl. oddelku »Jutra« pod šifro »Blondinka 30«. 18938-23

Dopisi

Vaska beseda 2 Din; za dajanje naslova ali šifro pa 5 Din. (24)

Novosti!

Nega lepote po najnovejšem sistemu. Popolna odstranitev solninskih in jetrnih peg, mozoljev, solncev. Kura za sušila, za najnovejši aparat. Kmetičeva, Zagreb, Jelačićev trg 61. 18964-23

Gospodinja

mlada in dobro situirana, želi znanja s tiskarstvom, posebno miselnost, inteligentna, zaposlena v Ljubljani. Slika, zasteljena. Diskretna, zadržana. Dopise s polnim naslovom na ogl. oddelku »Jutra« pod šifro »Inteligenta«. 18938-23

Needvisen trgovec

želi znanja s tiskarstvom, posebno miselnost, inteligentna, zaposlena v Ljubljani. Slika, zasteljena. Diskretna, zadržana. Dopise s polnim naslovom na ogl. oddelku »Jutra« pod šifro »Znanačajna«. 19021-23

Ločene

po krivdi žene, star 38 let visoke in simpatične postave, želi sponzoriati res idealno ženo, ki bi z njo želela ohraniti zvestobo, ljubiti in osrečiti postarjane. Donar, starost in preteklost je postarjanska stvar. Oni, pri kateri bom našel uteho in moč, poklonim svoji ženi. Lepe resne ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Ohranimo zvestobo«. Tajnost zagotovljena. 19060-23

Na Vaši psihi

»MIMIS Oremee, ki takoj odstrani lisaje, škrlatja 10 Din; »Gold Oremee, ki napravi kožo mehko, lepoti stane 10 Din; »Zoraida Oremee, ki jo uporabljajo dame pred pučanjem, lepoti stane 10 Din; »Opera Oremee je edino sredstvo za masazo, katero vam obuja večno mladost ter pomladi vašo lice tako, da jim je vsaka mlada tavidna. lepoti 40 Din; »Opera pudr napravi tanko prevleko na lici. Dobi se v vseh barvah. Škrlatja stane 30 Din; Mlečna krema in Ljiljanov borak odstranjujeta s uspehom pege in maroge. Mlečna krema. lepoti 15 Din; Ljiljanov borak. škrlatja 10 Din. Prodaja in razpodelja parfumerija Uran v Ljubljani. Mestni trg 11. 7854-24

»Dragotin«

Sestanke pred dr. realno akademijo. Prodaja in razpodelja ob istu uri. 19082-24

Puža!

Skorajnjega svidenja na veseljem v svojo okrovažnjo prikaže »Bolnik«. 19121-24

Osrečena

pomirjena, se ne pozablja. — Naslov ob petliki. 19132-24

Zakaj svoj pogled

obrčate pred v moji oči? ne podpirajte več!... Sem il kriva, sem il kriva, sem il kriva, da bi božela mi duse bolno. Četudi samo ob trontkih presrečnih ko mimo hitiva! Zakaj? 19157-24

Klaviarje!

Pisane prodaje in izposoje najceneje tudi na obroke. Varnik, Ljubljana, Gregorčičeva 5. 18991-26

Zakaj svoj pogled

obrčate pred v moji oči? ne podpirajte več!... Sem il kriva, sem il kriva, sem il kriva, da bi božela mi duse bolno. Četudi samo ob trontkih presrečnih ko mimo hitiva! Zakaj? 19157-24

Pevska društva!

Tvorica Ivan Kacelj v Ljubljani, Tabor št. 6. izdaje prvotne harmonije od 300 Din naprej. Tudi na obroke. Zahtevaj cenik. 8233-30

Vrtni stoli komplet

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4. 6241

MASAKRIRANJE CEN!

Blago, ki stane Din 20.— do 30.—, vse po . . . Din 10.— 120 cm gladki švicarski etamin po . . . » 10.— Umetni svilnat karo cefir za obleke po . . . » 10.— Tiskana pralna umetna svila po . . . » 10.— Cvirnat perlini cefirji za obleke po . . . » 10.— Cefirji za srajce po . . . » 10.— Fini beli šifon po . . . » 10.— Frofir brisače po . . . » 10.—

Daj 25 % popusta pri surovi svilni, Crep de chin, svilnat crep georgette, angleškem suknu, volnenem blagu, angl. Trenchcoat i. t. d.

SAMO, DOKLER ZALOGA TRAJA.

COMMERCE d. d., Ljubljana

v prvem nadstropju

TAVČARJEVA ULICA ŠTEV. 2.

6258

Lepoto svojo čuvajte

pred vetrom in pomladnim solncem, a očuvati jo boste s kremo »Zoraida« s izredno finim milom »Zoraida« in s pudrom »Zoraida«. Kolonjska voda »Pleurs d'Amour« in »Opera«, kakor tudi parfumi »Opera«, najboljše kvalitete, sedaj nješt naj vam bodo prvi dostopni zlate pomladi. — Podčisti jih v parfumeriji Uran, Ljubljana, Mestni trg 11. 7933-24

Ženitve

Vaska beseda 2 Din; za dajanje naslova ali šifro pa 5 Din. (26)

Blondinka

s 30.000 Din in pohištrom, želi poročiti dr. uradnika Resne in neomane ponudbe s sliko na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Blondinka 30«. Tajnost zagotovljena. 19121-23

Gospod

s stalno službo, želi poročiti trg. naobrazeno gospodino, ali tako ki ima gospodinjstvo. Starost od 20—30 let, prihranka od 20—30.000 Din ali hika. Dopise s sliko prositi na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Resnost«. 18969-23

Drž. nameščene

s 60.000 Din gotovine želi poročiti do 28 let staro gospodinjstvo s prijemnim, premoženjem. Resne ponudbe poslati na podr. »Jutra« Celje pod »Varna gospodinja 55«. 19112-23

Mladenšč

star 29 let, obrtnik, s lepo vsoto denarja, se želi poročiti s pošteno mladenko ali vdovo, od 18 do 30 let staro z večjim posestvom, gostilno ali trgovino. Resne ponudbe s sliko na ogl. odd. »Jutra« pod »Postena mladenka«. 19101-25

Živali

Vaska beseda 1 Din; za dajanje naslova ali šifro pa 5 Din. (27)

Psa volčjaka

lepega, postavnega, 14 let star, strega, prodaja. Franjo Kunovar, Sv. Križ Ljubljana. 18997-27

Dve hiški

napredaj na Viču št. 150. 19033-27

Mladi psički

sviljeni pinči, samec in samica napredaj v 818 ki, Ceratova ulica št. 40. 18988-27

Ljubljeno

Vaska beseda 50 par; za dajanje naslova ali šifro pa 3 Din. (28)

Listnica

s 2300 Din gotovine je bila izgubljena v mestu. Nudim visoko nagrado poštenemu najditelju. Ranko Tornič, Zg. Siska 41. 18993-28

Moški snujč

precej dobro ohranjen, je bil najden. Dobi se pri g. Josip Turku v Novem mestu. 19098-28

Najditelj

ki je našel kapo od vzna vrčke T. H. Klagenfurt, naj prinese proti nagradi na stražnico Krakovski nasip. 19114-28

Glasbila

Vaska beseda 1 Din; za dajanje naslova ali šifro pa 5 Din. (29)

Klaviarje!

Pisane prodaje in izposoje najceneje tudi na obroke. Varnik, Ljubljana, Gregorčičeva 5. 18991-26

Zakaj svoj pogled

obrčate pred v moji oči? ne podpirajte več!... Sem il kriva, sem il kriva, sem il kriva, da bi božela mi duse bolno. Četudi samo ob trontkih presrečnih ko mimo hitiva! Zakaj? 19157-24

Pevska društva!

Tvorica Ivan Kacelj v Ljubljani, Tabor št. 6. izdaje prvotne harmonije od 300 Din naprej. Tudi na obroke. Zahtevaj cenik. 8233-30

Vrtni stoli komplet

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4. 6241

MASAKRIRANJE CEN!

Blago, ki stane Din 20.— do 30.—, vse po . . . Din 10.— 120 cm gladki švicarski etamin po . . . » 10.— Umetni svilnat karo cefir za obleke po . . . » 10.— Tiskana pralna umetna svila po . . . » 10.— Cvirnat perlini cefirji za obleke po . . . » 10.— Cefirji za srajce po . . . » 10.— Fini beli šifon po . . . » 10.— Frofir brisače po . . . » 10.—

Daj 25 % popusta pri surovi svilni, Crep de chin, svilnat crep georgette, angleškem suknu, volnenem blagu, angl. Trenchcoat i. t. d.

SAMO, DOKLER ZALOGA TRAJA.

COMMERCE d. d., Ljubljana

v prvem nadstropju

TAVČARJEVA ULICA ŠTEV. 2.

6258

Harmonij

ugodno napredaj v Celju, Dečkov trg št. 2. 18918-26

Lep kratak klavir

ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 19161-26

Stroji

Vaska beseda 1 Din; za dajanje naslova ali šifro pa 5 Din. (29)

Stroj za plisanje

dobro ohranjen kupim. Ponudbe na naslov: Prelož, Ljubljana, poštni prelož 338. 18936-29

Vrtni stroj za les

(Langloobohrmashine) kupi V. Dolinšek, Sv. Lovrenca na Pohorju. 18915-29

Šivalni stroj

po zelo niski ceni napredaj na Miklošičev cesti 7/III, vhod poleg Delavske pekarnice. 19093-29

Več šivalnih strojev

napredaj na Krojaški ulici 3 (Mestni trg). 19127-29

Obri

Vaska beseda 1 Din; za dajanje naslova ali šifro pa 5 Din. (30)

Popravila

sprejema in najbolje izvršuje modni salon Stachly-Maske, Ljubljana, Zidovska ulica. 18847-30

Strelovod

daje montirati le strokovno, ako hočete da bo sigurno deloval. J. Jekli, instalater, Slovenj Gradec, Vam montira strelovod za 600 Din ter jamči za 10 let. 18688-30

»Phototypija«

Selenburgova ulica št. 67. Izdelovalnica vseh fotografskih del. Vse potrebščine (temnice, brezplacno na razpolago. 18936-33

Bromografija

Foto razpisnice engros en detail. Postrežba solidna. Cene konkurenčne! Poskusite! 366-30

Šivalne in pletilne stroje

popravila in renovira Emil Klobučnik, specialni mehanik, Ljubljana, Sv. Petra cesta 47. 302-30

Izolacije za hladilnice

ledenice, kleti ter za vse vrste parne in hladilne naprave, kakor tudi ognjvarne plošče za zgradbe, nabavite najugodnejše direktno od specialne tvornice. Obrnite se na naslov: Inž. Mihor, Ljubljana VII. 171. 18993-30

Brivski in damski salon

Stane Rakar v Ljubljani, Prešernova ulica št. 7, se pripravljajo specialni mehaniki. Postrežba prvotne. Odprite tudi ob nedeljah dopoldne. 6334-30

Franc Fujan

splošno krovstvo Ljubljana, Galjevičeva št. 9 se pripravljajo za vsa v to stroko spadajoča dela. — Proračun in popravilo starih streh. 8897-30

Za slikarska in pleskarska dela

se pripravljajo Ivo Glušček, Rožna dol. c. XV, št. 9. Ljubljana. Delo solidno, cene nizke. 18982-30

Čitate! Čitate!

Resna beseda cenj. damam! ne poslužujem se kričec reklame v radiu ali kinematografu, moje delo je isto toliko vredno kakor delo karikaturnih frizerjev, razlika je samo v ceni. — Trajno kodranje za 80 Din izvršuje salon Hešik, Ljubljana, Sp. Siska, Medvedova 38. Tudi ob nedeljah. 19087-30

Deering kosilnice

najnovejšega modela in vse poljedelske stroje kupite najceneje v trgovini »Simplica, Zelenina, Ljubljana, Gospodarska c. 1. 19106-30

Razno

Vaska beseda 1 Din; za dajanje naslova ali šifro pa 5 Din. (37)

Telefon 2059

PREMOG suha drva POGAČNIK Bohoričeva ulica št. 5. 142-37

Ščitnike za vrata

iz celulozida, po meri, v raznih barvah in oblikah ter celulozidne plošče do 100 cm. Stari trg št. 20. — Zahtevajte prospekt. 142-37

Zelo vabljivo in potrebno zavarovanje

pri svetovnosnani, stari in solidni zavarovalnici, s kapitalom nad 2 milijardi. — Inskope pri stranki — poslovanje enostavno! — Agenci in poslovalna zanesljivi zastopniki naj pošljejo je oferte na poštni predal št. 220. 3068-37

Kozmetični zavod

za nego lica in telesa. — Odstranjevanje vseh kožnih madovej, diake in solnčnih peg. Obloge, masaže, manikiranje in hujtanje po najnovejši metodi. Kozmetična izobrazba. Predplačilo M. Pap. Zagreb, Jelačićev trg 61. 68-37

Informacije

Vaska beseda 1 Din; za dajanje naslova ali šifro pa 5 Din. (31)

Preklic in izjava

Michel Zévaco:

Pardaillanov sin

Zgodovinski roman.

Tedaj je eden izmed menihov stopil k njemu in mu resno dejal: »Zdi se mi, častiti oče, da ste bolj potrebni postelje!«
Oče Goulard pa ga je resno zavrnil: »Žejen sem in lačen!... Spal bom pozneje.«
Menih ki je pravkar govoril, je moral biti kaj višjega, zakaj ko je ostalim šepnil nekaj besed, so se godrnjaje razšli, kakor bi jim bilo žal, da ne smejo ostati. Nato je prijel pijanca pod roko in ga počasi odvedel.

»Pojdite, oče,« mu je rekel, »pijača in jed sta pripravljena.«
Odvedel ga je proti vratom. Na kamenitih stopnicah se je oče Goulard opotekel, toda ujel se je in se naslonil na svojega vodnika. Pri tem je čudovito zakrilil z rokami.

»Kam naj vas odvedem, oče?« ga je takrat vprašal menih.
»V mojo celico,« je takrat zamrmral oče Goulard.
Naposled sta po velikih težavah le prišla pred celico, kamor sta bila namenjena. Tedaj pa je oče Goulard izpustil spremljevalca. Stal je pred njim, vzravnal, dvignjene glave, ves izpremenjen, da ga je bilo težko spoznati.

Novi oče Goulard, ki se je pokazal v polsenci zamrežene celice, je bil resen in odločen in prav nič ni spominjal na pijanca, ki se je malo prej zibal po stopnicah. Njegove ustnice, ki so se prej skoraj režale, so postale trde in se zožile. V čelo, ki je bilo prej vedro, so se zarežale globoke gube. Male zalite oči so nenadoma postale velike, ostre, prodorljive.

Menih se je tedaj pred njim globoko priklonil in šepnil: »Kaj želite, častiti oče?«
In oče Goulard je ukazal: »Počitka sem potreben. Pazite, da se nihče ne približa moji celici. Pokličite me ob treh popoldne. Tedaj morate do novega ukaza spet pozabiti, da sem vaš predstojnik. Za vas in za vse moram biti spet samo požrešni oče Goulard. Ali ste me razumeli?«

F3

»Vse bom napravil po vaši želji, častiti oče,« je ponižno odvrnil kapucin.

»Dobro! Odidite!«
Kapucin je odšel, Goulard pa, ki je prej govoril o počitku, je še nekaj časa prisluškoval pri vratih. Ko je sodel, da mora biti njegov vodnik že daleč, je stopil k zvoncu in na poseben način štirikrat pozvonil. Spet je prisluhnil. Štirje enaki udarci so mu odgovorili izza stene.

Ne da bi pogledal na posteljo, ki ga je čakala, je na stečaj odprl vrata svoje celice in smuknil v sosednjo.

Tam sta čakala dva meniha.
Eden izmed njih je bil starec asketskega obraza, ki pa vendar ni mogel skriti prirojene dobrodušnosti. Sedel je v udobnem naslanjaču in vse na njem je pričalo, da mora biti visoka, zelo visoka glava.

Drugi, ki je spoštljivo stal s hrbtom proti vratom, je bil majhen, suh. Njegova kratka bradica je bila že posejana s srebrnimi nitmi in na širokem čelu so mu leta zarežala globoke brazde. Vendar pa je imel komaj trideset let, čeprav bi vsakdo mislil, da mu ne more dosti manjkati do petdesetih.

Ko je oče Goulard stopil v celico, se je nenadoma spet izpremenil v zaspanega pijanca. Starec, ki je opazil to nenadno izpremembo, se je nasmehnil, kapucin pa je le namršil obrvi in komaj skril prezirljiv režaj. Začuden je pogledal najprej Goularda, potem pa dostojanstvenega starca, kakor bi hotel vprašati, kaj moreta imeti med seboj.

Tedaj pa se je oče Goulard na najbolj smešen način priklonil pred starim menihom, da se je skoraj prekopicnil. Potem je čakal, kaj ga bo vprašal. Ko ni bilo glasu, se je počasi ozrl proti kapucinu, ki je stal pri vratih.

Drugič se je starec komaj vidno nasmehnil in mirno rekel z italijanskim naglasom:

Kar odložite svojo krinko, moj sin, in ne mučite se več. Oče Jožef du Trembley ni sicer iz naših vrst, vendar bo navzočen pri našem pogovoru. Tako zelo cenim njegove zmožnosti.

Ko je oče Goulard čul te besede, je začutil nekaj kakor olajšanje. Očetu Jožefu pa je starec pojasnil:

»Ta skromni menih, ki ste ga tako prezirljivo gledali, je naš za-

upnik, ki sem vam o njem govoril.«

Menih, ki je čez mnogo let nato postal slaven in dobil ime 'Siva eminence', je bil takrat superior kapucinskega samostana. Ponižno se je priklonil pred očetom Goulardom, ki je sprejel to čaščenje, ne da bi bil z očmi trenil.

»Oprostite mi, oče,« je dejal pater Jožef, »pre-notili ste me kakor vse druge. Mene, ki sem mislil, da znam oceniti in pregledati vsakogar, ste potegnili. Zdaj vidim, da še nič ne vem. Otrok sem. To je bil hud udarec za moj napuh.«

Z mirnim glasom je starec potrdil:

»Da, otrok ste... Ne zato, ker ste se pustili tako potegniti... ne... zato ste otrok, ker se pomišljate in se nam nečete pridružiti... ker se zmerom dvomite v moč Jezusove družbe.«

Zasrepl se je v mladega moža in pokimal, kakor bi odgovarjal nekemu notranjemu glasu. Z roko je pokazal na očeta Goularda, ki je ponižno stal pred njim, in dejal:

»Oče Goulard je spoštovan vodja našega reda. Glejte, že leta izvršuje z brezprimerno spretnostjo, brez pritožbe službo, ki ga smeši pred vsemi, in ki je vzrok, da ga prezirajo vsi stanovski tovariši... In zakaj? Ker mu je bilo tako ukazano! Ta ukaz je bil izdan v blagor človeštva in za povečanje božje slave. Oče Goulard bi bil lahko po svojih zmožnostih in znanju postal cerkveni knez. Vedel je to in morda tudi hotel postati. Na ukaz, brez oporekanja se je odrekel tej želji. Izbrisal je svoje zmožnosti in skril svoje znanje, tako da je danes že pregovor: 'bedast kakor oče Goulard'. To je bil ukaz! Ubogal je. To, kar je izvršil on, vodja, bi bil storil tudi najmanjši Kristusovih vojščakov. Toda on edini zna igrati svojo vlogo tako, kakor nihče drugi.«

Starec je sanjavo pogledal očeta Goularda. Morda je bilo v tem pogledu nekaj občudovanja. Toda ugasnil je in obraz je postal spet resen, trd. Sklonil se je naprej, dvignil glavo in nadaljeval:

»Kaj sem jaz, Klavdij Acquaviva, najvišji redovni poglavar Jezusove družbe, naslednik svetega Ignacija Loyole? Oče Claudio, neznan, ubog italijanski menih. Nihče me ne pozna. V vašem samostanu so me na vaše priporočilo sprejeli kakor berača. Oče Claudio, ki je dobil dovoljenje, da sme bivati pod to streho, iz obzirnosti do starosti... Oče Claudio, ki mora biti z vsem zadovoljen... ker zahteva tako ukaz reda.«

NAZNANILO OTVORITVE HOTELA IN RESTAVRACIJE

Novo zgrajen, moderen hotel z restavracijo, ob vzhodu Starega gradu (ZAGRAD), 15 elegantno opremljenih sob za tuje, zračno sijajna lega, brez prahu, diven razgled, lepi izprehodi, zelo dobra topla in hladna kuhinja, izvrstna vina, vedno sveže pivo v sodčkih in steklenicah. Celotna oskrba v hiši po dogovoru. Velika avtogaraža. Električna razsvetljava. Dobra pitna voda.

Čast mi je cenjenemu občinstvu najvljudneje naznaniti, da se bo vršila
v nedeljo 29. maja 1932

otvoritev hotela s koncertom

Privozna cesta za avtomobile na levem bregu Savinje, drugi železniški viadukt.

Vedno bom skrbela nuditi svojim spoštovanim gostom najboljšje in prosim za cenjeni obisk. — Pozorna postrežba. — Z odličnim spoštovanjem

6208

Rozalija Stegu.

Trgovina stavbnega in mizarskega lesa, celokupnega stavbnega materiala
drv za kurjavo, premoga-koksa, dobro vpekljena, z lastnim zemljiščem, mizarskimi stroji, 4 parcelami, s tovarnimi in osebnimi avtomobili, vozovi in konji, stanovanjem za osobe, šupami itd., na najlepšem prometnem kraju mesta Zagreba na PRODAJ.
Potreben kapital 3.000.000 Din.
Resne ponudbe na Publicitas dd, Zagreb, Ilica 9 pod »Redka prilika št. 1000«. 6191

Izdelujejo se naj-novejši modeli otroških in igračnih vozičkov, tri-ciklji, razna naj-novejša dvokolesa, šivalni stroji in motorji. Velika izbira. Najnižje cene. Ceniki franco.

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska c. 4.

Maja
ZAST. MARKA

Solnčne pege

rujave lise in grda barva kože na obrazu in telesu izginejo v najkrajšem času popolnoma z uporabo preparata »Pigment«, ki je sestavljen po principu biološke kulture lopote, učinkuje upravičeno ter odpravlja vsem zahtevam moderne znanosti. Koža postane sijajno bela in čista. Uspeh je odličem — celo v najtežjih slučajih. Neškodljivost za zdravje. Cena 60 Din. Preparate SCHRÖDER-SCHENKE razpšlila proti plačilu v naprej (poština 6 Din) ali po povzetju — poština 12 Din) doloži za Jugoslavijo »OMNIA« oddelek I/8 Zagreb, Dravkova ulica 27. Zahtevajte brezplačno ilustrirani cenik!

Veliko industrijsko podjetje išče za Ljubljano in južni del Dravske banovine

mlajšega inženjerja - akviziterja

Potrebno znanje slovenskega, hrvaškega in nemškega jezika, dober nastop in dobre zveze v industrijskih krogih. — Ponudbe na Publicitas d. d. Zagreb, Ilica 9, pod št. 30.489.

Oglasi v „Jutru“ imajo
siguren uspeh!

„Budha“
CAJNE MEŠANICE SO NAJBOLJŠE.
Tea - Import
Ljubljana, Večna pot št. 15 Telefon 26-26

Modni kangarni za fine obleke
Velika izbira, ugodne cene!
R. MIKLAUC
»PRI ŠKOFU« 133
Ljubljana

Trgovska hiša

v Savinjski dolini, z vpeljano veletrgovino z lesom, hmeljem in deželnimi pridelki, ki razpolaga s prvovrstnimi tu- in inozemskimi zvezami, z vpeljano detaljno trgovino, se ODDA V NAJEM oziroma PRODA.

Stanovanjsko poslopje z najmodernejšim komfortom, velika skladišča in gospodarska poslopja.

Vprašanja nasloviti na »Rentabilnost« pri Aloma Company, oglasni zavod, Ljubljana. 6115

Usoda ljudi!

Prosluli astrolog profesor Helén se je odločil izgotoviti vam brezplačno vaš horoskop. Slava prof. Heléna je tako razširjena po svetu, da nam res ni treba opozarjati nanj. Njegova znana sposobnost videti v bodočnost drugih, ne glede na njihovo oddaljenost od njega, meji na čudežnost. Sami astrologi vseh narodnosti z zvonikimi imeni gledajo nanj kot na svojega mojstra. Prof. Helén vam pove po resnici vso vašo usodo, napove vam, kdaj lahko dosežete uspeh, dali najdete srečo itd. Njegov popis preteklih, sedanjih in bodočih dogodkov bo vzbudil vaše občudovanje, presenečenje boste in uspehi boste. Ne bodite črnogledi, ne bodite nejevoljni — vse bo bolje. Ali, kje naj dobite to gotovost? Prof. Helén vam to pove: v zvezdah! Ne verujete?

Zvezde govore resnico!

Čitajte, kar vam piše sam profesor-astrolog Helén.

Spoštovani prijatelji!

Že ko sem samo omenil, da bom izgotavljal horoskope brezplačno, je bil moj tukajšnji zavod in moj tajnik g. K. Havelka naravnost zasut s prošnjami za postavljanje horoskopov.

Smatram za svojo dolžnost, da se vam tem potom zahvalim za vaše zaupanje. Prosim pa samo nekoliko potrpljenja. Horoskop izgotovim vsakomur po vrsti, kakor prihajajo prošnje. Zato ne poganjajte svojih prošenj.

Mislil, da se vam vsem najboljše oddolžim s tem, da tudi sam storim za vse, kar je v mojih skromnih močeh. Dolga leta se že bavim s proučevanjem zvezd in njihovim vplivom na človeško življenje. Naučil sem se razumevati odnošaje zvezd do človeške usode in zato lahko vidim v bodočnost ljudi.

To svojo sposobnost dajem sedaj na razpolago vsemu človeštvu. Javite mi svoj naslov, poklic, dan, mesec in leto rojstva in povem vam o vaši usodi več, nego bi smatral za mogoče. Vse vam napravim brezplačno, kot nagrado za mojo visoko starost in v zameno za moje stroške mi priložite le Din 10.—. Vse dopise naslovite le na moj zavod takole:

Astrološki laboratorij K. Havelka,

Praga - Vinograde, Sleská 116-J. Poštni predal 23. Češkoslovaška.

Oprostite mi, da ne navajam svojega naslova. Samotar sem in za svoje odgovorno delo potrebujem miru in zbranih misli. (Prof. Helén je star 86 let.) Zahvaljujem Vas za Vaše prijateljstvo in zaupanje ter si bom prizadeval, da vam napovem lepo pot bodočnosti.

Vas vseh vdani prijatelj

prof. Helén, astrolog.

Naša opazka: Prof. Helén ni prerok — marveč učenjak, ki je vse svoje življenje posvetil zvezdam. Danes spada med naše največje dobrotnike, ker nam kaže pota k sreči in zadovoljstvu ter nas svari pred nevarnostmi, ki nam jih morda pripravlja usoda.

Velika izbira

svile

v vseh modnih barvah, gladka in vzorčasta, različne kakovosti, za obleke, bluze in perilo.

R. Miklauc
»Pri škofu«
Ljubljana

Ležalne stole

120, po povzetju 120 Din.

Spalne fotelje

patent. divane, otomane, garniture, modroce, postelje, mreže, železne mizice, postelje in tapetirane izdelke nudi najceneje

Rudolf Radovan

tapetnik

Mestni trg št. 13

Ariel

motorna kolesa

radi nizkega stanja funta po zelo nizkih cenah počeni od Din 12.000 naprej, modeli od 250 cc do 600 cc. Sportni, turistični in izrazito dirkalni modeli. Glavni zastopnik

Em. Fischer, Zagreb
Radišinska ulica 5

Zahtevajte ilustriran prospekt! 6213

Za malo denarja nova obleka

ako jo prinesete v našo sprejemnico v Vošnjakovu ulici 4 h krojaču Prezelj, ki kemično sniži ali barva. — Cene nizke. — V krojačnici se popravljajo vsa oblačila. Ant. Prezelj, krojač. Ant. Wogner, barvar. 6242

Pozor! Pozor!

Kemično čiščenje in barvanje vseh vrst oblek, (izvršitev žalne obleke v 24 urah) nadalje zavese, preproge ter kožuhoine izvršuje po najnižjih cenah

ANTON BOC, Ljubljana
Šelenburgova ulica 4 (dvorišče) in Vič cesta IX., št. 9. 173

ASANOL

UNIČI
sigurno
ŠČURKE
MRAVLJE

in drugi M R Č E S
Dekarne-slaščičarne-gostilne-hoteli-bolnice. ekonomije uporabljajo **ASANOL** s sigurnim uspehom-Dobi se povsod.

Novost! Čevljarji Novost!

Patent Peta neprekosljiv za pritrditev usnja na lesenih petah. Strokovnjaško preizkušeno. Dobiva se pri trdki

JAKOB FLIGL, dediči, LJUBLJANA
Gregorčičeva ul. 5 5867 Rimska cesta 2
Telefon 3353 Zahtevajte potnik. Telefon 3353

XII. LJUBLJANSKI VELESEJEM 4.-13. junija

Posetniki 50% popust na železnicah

